

BANK
POLSKA KASA OPIEKI
SPÓŁKA AKCYJNA

Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe
Grupy Kapitałowej Banku Pekao S.A.
za rok zakończony dnia
31 grudnia 2008

Warszawa, marzec 2009

SPIS TREŚCI

SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	3
SKONSOLIDOWANY BILANS.....	4
SKONSOLIDOWANE ZESTAWIENIE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM.....	5
SKONSOLIDOWANY RACHUNEK PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH.....	7
NOTY OBJAŚNIAJĄCE.....	9
1. Informacje ogólne.....	9
2. Połączenia jednostek gospodarczych	9
3. Skład Grupy	13
4. Dane dotyczące składu osobowego Zarządu oraz Rady Nadzorczej	15
5. Kontynuacja działalności.....	16
6. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego.....	16
7. Istotne zasady rachunkowości	16
8. Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym.....	45
9. Działalność powiernicza	72
10. Informacje dotyczące segmentów działalności.....	72
11. Przychody i koszty z tytułu odsetek	75
12. Przychody i koszty z tytułu prowizji i opłat	75
13. Przychody z tytułu dywidend	76
14. Wynik na instrumentach finansowych wycenianych w wartości godziwej.....	76
15. Wynik na inwestycyjnych (lokacyjnych) papierach wartościowych.....	76
16. Pozostałe przychody i koszty operacyjne	77
17. Ogólne koszty administracyjne	78
18. Wynik odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerw na zobowiązania pozabilansowe	78
19. Utrata wartości	79
20. Udział w zyskach (stratach) jednostek stowarzyszonych i współkontrolowanych ujmowanych metodą praw własności	81
21. Podatek dochodowy.....	81
22. Zysk z działalności kontynuowanej i zaniechanej przypadający na jedną akcję.....	85
23. Rekomendacja w sprawie braku wypłaty dywidendy.....	85
24. Kasa, należności od Banku Centralnego	86
25. Należności od banków	86
26. Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu.....	87
27. Instrumenty pochodne przeznaczone do obrotu.....	91
28. Pozostałe instrumenty finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	98
29. Kredyty i pożyczki udzielone klientom.....	100
30. Należności z tytułu leasingu finansowego.....	101
31. Rachunkowość zabezpieczeń przepływów środków pieniężnych (macro zabezpieczenie).....	102
32. Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe	103
33. Reklasyfikacja papierów wartościowych.....	108

34. Aktywa i zobowiązania przeznaczone do sprzedaży oraz działalność zaniechana	109
35. Inwestycje w jednostki podporządkowane	111
36. Wartości niematerialne	114
37. Rzeczowe aktywa trwałe	115
38. Nieruchomości inwestycyjne	117
39. Inne aktywa	119
40. Aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań	119
41. Zobowiązania wobec Banku Centralnego	120
42. Zobowiązania wobec innych banków	120
43. Zobowiązania przeznaczone do obrotu	120
44. Zobowiązania wobec klientów	121
45. Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	121
46. Rezerwy	127
47. Pozostałe zobowiązania	127
48. Świadczenia pracownicze	127
49. Leasing operacyjny	130
50. Zobowiązania warunkowe	131
51. Kapitał zakładowy	133
52. Pozostałe kapitały, zysk z lat ubiegłych i roku bieżącego	134
53. Informacje dodatkowe do rachunku przepływów pieniężnych	134
54. Transakcje z jednostkami powiązanymi	135
55. Transakcje repo oraz reverse repo	141
56. Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych („ZFŚS”)	143
57. Zdarzenia po dacie bilansu	143

SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

	Nota	Działalność kontynuowana	Rok 2008 Działalność zaniechana	Razem	Działalność kontynuowana	Rok 2007 Działalność zaniechana	Razem
Przychody z tytułu odsetek	11	8 238 672	-	8 238 672	4 671 639	-	4 671 639
Koszty z tytułu odsetek	11	-3 729 074	-113	-3 729 187	-1 953 537	-2 916	-1 956 453
Wynik z tytułu odsetek		4 509 598	-113	4 509 485	2 718 102	-2 916	2 715 186
Przychody z tytułu prowizji i opłat	12	2 852 488	556	2 853 044	2 471 332	47 332	2 518 664
Koszty z tytułu prowizji i opłat	12	-511 116	-112	-511 228	-309 924	-4 432	-314 356
Wynik z tytułu prowizji i opłat		2 341 372	444	2 341 816	2 161 408	42 900	2 204 308
Przychody z tytułu dywidend	13	5 398	-	5 398	237	120	357
Wynik na instrumentach finansowych wycenianych w wartości godziwej	14	57 060	-30	57 030	21 547	265	21 812
Wynik na inwestycyjnych (lokacyjnych) papierach wartościowych	15	78 405	-	78 405	37 958	-	37 958
Wynik z pozycji wymiany		586 093	-	586 093	329 857	-	329 857
Pozostałe przychody operacyjne	16	433 153	1	433 154	180 606	11	180 617
Pozostałe koszty operacyjne	16	-124 713	-99	-124 812	-91 804	-49	-91 853
Pozostałe przychody i koszty operacyjne netto		308 440	-98	308 342	88 802	-38	88 764
Zysk na sprzedaży działalności zaniechanej	34	-	436 172	436 172	-	-	-
Wynik odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerw na zobowiązania pozabilansowe	18	-293 715	-	-293 715	-192 346	-	-192 346
Ogólne koszty administracyjne	17	-3 787 113	-643	-3 787 756	-2 736 513	-17 108	-2 753 621
Wynik z działalności operacyjnej		3 805 538	435 732	4 241 270	2 429 052	23 223	2 452 275
Udział w zyskach (stratach) jednostek stowarzyszonych i współkontrolowanych ujmowanych metodą praw własności	20	104 708	-	104 708	152 876	-	152 876
Zysk brutto		3 910 246	435 732	4 345 978	2 581 928	23 223	2 605 151
Podatek dochodowy	21	-721 690	56	- 721 634	-437 563	-5 111	-442 674
Podatek dochodowy z tytułu zysku na sprzedaży działalności zaniechanej		-	-83 408	-83 408	-	-	-
Zysk netto		3 188 556	352 380	3 540 936	2 144 365	18 112	2 162 477
1. Przypadający na akcjonariuszy Banku		3 175 584	352 380	3 527 964	2 137 366	18 112	2 155 478
2. Przypadający na udziały mniejszości		12 972	-	12 972	6 999	-	6 999
Zysk na jedną akcję (w zł na akcję)							
– podstawowy za okres	22	12,12	1,34	13,46	12,17	0,10	12,27
– rozwodniony za okres	22	12,11	1,34	13,45	12,16	0,10	12,26

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Banku Pekao S.A.
za rok zakończony dnia 31 grudnia 2008

(w tys. zł)

SKONSOLIDOWANY BILANS

	Nota	31.12.2008	31.12.2007
AKTYWA			
Kasa, należności od Banku Centralnego	24	9 933 637	5 121 210
Weksle uprawnione do redyskontowania w Banku Centralnym		840	1 108
Należności od banków	25	7 908 626	16 960 034
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	26	2 744 415	3 165 113
Aktywa z tytułu pochodnych instrumentów finansowych (przeznaczone do obrotu)	27	4 440 541	1 922 958
Pozostałe instrumenty finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	28	4 713 116	3 777 729
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	29	79 077 983	66 658 037
Należności z tytułu leasingu finansowego	30	3 437 383	3 043 768
Instrumenty zabezpieczające	31	157 899	40 672
Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe	32	15 128 906	17 620 419
1. Dostępne do sprzedaży		13 249 845	17 033 529
2. Utrzymywane do terminu wymagalności		1 879 061	586 890
Aktywa przeznaczone do sprzedaży	34	141 783	65 068
Inwestycje w jednostki podporządkowane	35	308 756	388 169
Wartości niematerialne	36	745 661	688 559
Rzeczowe aktywa trwale	37	1 906 036	2 021 052
Nieruchomości inwestycyjne	38	70 852	58 559
Aktywa z tytułu podatku dochodowego		388 337	421 486
1. Aktywa z tytułu bieżącego podatku dochodowego		4 626	2 493
2. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	21	383 711	418 993
Inne aktywa	39	835 991	2 142 210
AKTYWA RAZEM		131 940 762	124 096 151
PASYWA			
Zobowiązania			
Zobowiązania wobec Banku Centralnego	41	4 817 499	1 485 921
Zobowiązania wobec innych banków	42	10 175 521	8 456 191
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	43	405 979	491 382
Zobowiązania z tytułu pochodnych instrumentów finansowych (przeznaczone do obrotu)	27	5 145 498	1 661 282
Zobowiązania wobec klientów	44	90 889 048	89 944 078
Instrumenty zabezpieczające	31	373	28 965
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	45	2 470 702	3 716 778
Zobowiązania związane z aktywami przeznaczonymi do sprzedaży	34	-	55 291
Bieżące zobowiązanie z tytułu podatku dochodowego		304 569	53 169
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	21	2 547	324
Rezerwy	46	306 739	379 828
Pozostałe zobowiązania	47	1 385 849	3 075 647
ZOBOWIĄZANIA RAZEM		115 904 324	109 348 856
Kapitał własny (przypisany akcjonariuszom Banku)			
Kapitał zakładowy	51	262 213	261 867
Pozostałe kapitały	52	12 194 504	12 393 624
Zysk z lat ubiegłych i roku bieżącego	52	3 490 596	2 011 297
Kapitał własny (przypisany akcjonariuszom Banku) razem		15 947 313	14 666 788
Udziały mniejszości		89 125	80 507
KAPITAŁ WŁASNY RAZEM		16 036 438	14 747 295
PASYWA RAZEM		131 940 762	124 096 151

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Banku Pekao S.A.
za rok zakończony dnia 31 grudnia 2008

(w tys. zł)

SKONSOLIDOWANE ZESTAWIENIE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM

Za okres od 1 stycznia 2008 do 31 grudnia 2008 oraz od 1 stycznia 2007 do 31 grudnia 2007

	Kapitał własny przypisany akcjonariuszom Banku								Zysk z lat ubiegłych i roku bieżącego	Kapitał własny przypisany akcjonariuszom Banku razem	Udziały mniejszości	Kapitał własny razem
	Kapitał zakładowy	Pozostałe kapitały razem	Premia emisyjna	Fundusz ogólnego ryzyka bankowego	Pozostałe kapitały rezerwowe	Kapitał z aktualizacji wyceny instrumentów finansowych	Różnice z przeliczenia jednostek zagranicznych	Pozostałe				
Kapitał własny na 1.01. 2008	261 867	12 393 624	9 063 248	1 237 850	2 083 585	-278 594	-23 091	310 626	2 011 297	14 666 788	80 507	14 747 295
Opcje menadżerskie	346	45 673	42 025	-	-	-	-	3 648	-	46 019	10	46 029
Realizacja opcji (emisja akcji)	346	42 025	42 025	-	-	-	-	-	-	42 371	-	42 371
Wycena opcji menadżerskich	-	3 648	-	-	-	-	-	3 648	-	3 648	10	3 658
Wycena instrumentów finansowych	-	312 920	-	-	-	312 920	-	-	-	312 920	-	312 920
Wycena inwestycji dostępnych do sprzedaży pomniejszona o podatek odroczoney	-	175 172	-	-	-	175 172	-	-	-	175 172	-	175 172
Wycena instrumentów finansowych zabezpieczających pomniejszona o podatek dochodowy	-	137 748	-	-	-	137 748	-	-	-	137 748	-	137 748
Podział wyniku za rok ubiegły i wynik roku bieżącego	-	-468 577	-	-	-504 357	-	-	35 781	1 479 299	1 010 722	8 608	1 019 330
Wypłata dywidendy	-	-1 032 357	-	-	-1 032 357	-	-	-	-1 484 884	-2 517 241	-4 364	-2 521 605
Podział zysku z przeznaczeniem na pozostałe kapitały z uwzględnieniem korekt konsolidacyjnych dotyczących lat ubiegłych	-	563 780	-	-	528 000	-	-	35 781	-563 781	-	-	-
Zysk netto za rok obrotowy	-	-	-	-	-	-	-	-	3 527 964	3 527 964	12 972	3 540 936
Pozostałe	-	-89 136	559	-	-	-	-89 695	-	-	-89 136	-	-89 136
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	-	-89 695	-	-	-	-	-89 695	-	-	-89 695	-	-89 695
Zbycie akcji własnych	-	559	559	-	-	-	-	-	-	559	-	559
Kapitał własny na 31.12.2008	262 213	12 194 504	9 105 832	1 237 850	1 579 227	34 326	-112 786	350 055	3 490 596	15 947 313	89 125	16 036 438

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Banku Pekao S.A.
za rok zakończony dnia 31 grudnia 2008

(w tys. zł)

	Kapitał własny przypisany akcjonariuszom Banku								Udziały mniejszości	Kapitał własny razem		
	Kapitał zakładowy	Pozostałe kapitały						Zysk z lat ubiegłych	Kapitał własny przypisany akcjonariuszom Banku razem			
		Pozostałe kapitały razem	Premia emisyjna	Fundusz ogólnego ryzyka bankowego	Pozostałe kapitały rezerwowe	Kapitał z aktualizacji wyceny instrumentów finansowych	Różnice z przeliczenia jednostek zagranicznych	Pozostałe	Zysk z roku bieżącego			
Kapitał własny na 1.01. 2007	166 808	7 028 137	1 395 885	1 137 850	4 243 313	-15 141	-12 190	278 420	1 680 938	8 875 883	16 744	8 892 627
Opcje menadżerskie	295	35 973	31 623	-	-	-	-	4 350	-	36 268	-	36 268
Realizacja opcji (emisja akcji)	295	31 623	31 623	-	-	-	-	-	-	31 918	-	31 918
Wycena opcji menadżerskich	-	4 350	-	-	-	-	-	4 350	-	4 350	-	4 350
Wycena instrumentów finansowych	-	-263 453	-	-	-	-263 453	-	-	-	-263 453	-	-263 453
Wycena inwestycji dostępnych do sprzedaży pomniejszona o podatek odroczony	-	-212 958	-	-	-	-212 958	-	-	-	-212 958	-	-212 958
Wycena instrumentów finansowych zabezpieczających pomniejszona o podatek dochodowy	-	-50 495	-	-	-	-50 495	-	-	-	-50 495	-	-50 495
Podział wyniku za rok ubiegły i wynik roku bieżącego	-	286 612	-	100 000	158 756	-	-	27 856	330 359	616 971	3 692	620 663
Wypłata dywidendy	-	-	-	-	-	-	-	-	-1 503 928	-1 503 928	-3 307	-1 507 235
Podział zysku z przeznaczeniem na pozostałe kapitały	-	286 612	-	100 000	158 756	-	-	27 856	-286 612	-	-	-
Korekty konsolidacyjne dotyczące wyniku z lat ubiegłych	-	-	-	-	-	-	-	-	-34 579	-34 579	-	-34 579
Zysk netto za rok obrotowy	-	-	-	-	-	-	-	-	2 155 478	2 155 478	6 999	2 162 477
Połączenie z Pekao 285	94 764	5 487 454	7 635 740	-	-2 148 286	-	-	-	-	5 582 218	60 475	5 642 693
Emisja akcji	94 764	-	-	-	-	-	-	-	-	94 764	-	94 764
Premia emisyjna (nadwyżka wartości przejętego majątku)	-	5 388 665	5 388 665	-	-	-	-	-	-	5 388 665	-	5 388 665
Rozpoznanie udziałów mniejszości	-	-	2 247 075	-	-2 247 075	-	-	-	-	-	-	-
Objęcie konsolidacją spółek zależnych Pekao 285	-	98 789	-	-	98 789	-	-	-	-	98 789	60 475	159 264
Pozostałe	-	-181 099	-	-	-170 198	-	-10 901	-	-	-181 099	-404	-181 503
Nabycie HVB Ukraina i połączenie z UniCreditBank	-	-173 907	-	-	-173 907	-	-	-	-	-173 907	-	-173 907
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	-	-10 901	-	-	-	-	-10 901	-	-	-10 901	-	-10 901
Pozostałe	-	3 709	-	-	3 709	-	-	-	-	3 709	-404	3 305
Kapitał własny na 31.12.2007	261 867	12 393 624	9 063 248	1 237 850	2 083 585	-278 594	-23 091	310 626	2 011 297	14 666 788	80 507	14 747 295

SKONSOLIDOWANY RACHUNEK PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

	Rok 2008	Rok 2007
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej - metoda pośrednia		
Zysk netto	3 527 964	2 155 478
Korekty razem:	-4 820 719	6 444 463
Amortyzacja	413 043	338 750
Udział w zyskach (stratach) jednostek stowarzyszonych	-104 708	-152 876
(Zysk) strata z tytułu różnic kursowych	-338 490	306 767
(Zysk) strata z tytułu działalności inwestycyjnej	-74 235	-64 280
Utrata wartości aktywów finansowych	-	-18 211
Odsetki i dywidendy	-78 857	-835 297
Zmiana stanu należności od banków	-352 545	2 204 613
Zmiana stanu aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu oraz pozostałych instrumentów finansowych wycenianych do wartości godziwej	-514 689	10 034 807
Zmiana stanu aktywów z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	-2 517 583	-1 396 316
Zmiana stanu kredytów i pożyczek udzielonych klientom oraz weksli uprawnionych do redyskonta w Banku Centralnym	-12 419 678	-2 240 973
Zmiana stanu należności z tytułu leasingu finansowego	-393 615	-2 077 161
Zmiana stanu papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży	2 867 342	-1 071 198
Zmiana stanu aktywów z tytułu podatku dochodowego	-36 113	345 078
Zmiana stanu pozostałych aktywów	868 390	-402 332
Zmiana stanu zobowiązań wobec banków	5 050 908	672 622
Zmiana stanu zobowiązań przeznaczonych do obrotu	-85 403	-618 698
Zmiana stanu pochodnych instrumentów finansowych oraz pozostałych zobowiązań finansowych wycenianych do wartości godziwej	3 484 216	1 157 082
Zmiana stanu zobowiązań wobec klientów	944 970	1 249 445
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu emisji dłużnych papierów	49 346	-150 633
Zmiana stanu rezerw	-73 089	51 393
Zmiana stanu pozostałych zobowiązań	-1 769 038	-325 947
Zapłacony podatek dochodowy (znak ujemny)	-583 963	-973 277
Bieżące obciążenie podatkowe	843 072	442 780
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	-1 292 755	8 631 616
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej		
Wpływy z działalności inwestycyjnej	24 768 473	42 121 088
Zbycie udziałów lub akcji w jednostkach zależnych i stowarzyszonych	87	22 598
Zbycie inwestycyjnych papierów wartościowych	24 589 216	40 399 084
Zbycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	11 349	2 203
Inne wpływy inwestycyjne	167 821	671 163
Połączenie z „Pekao 285”	-	1 026 040
Wydatki z działalności inwestycyjnej	-24 242 440	-44 032 328
Nabycie udziałów lub akcji w jednostkach zależnych i stowarzyszonych	-5 182	-
Nabycie inwestycyjnych papierów wartościowych	-23 731 036	-43 528 315
Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	-506 222	-416 162
Inne wydatki inwestycyjne	-	-87 851
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	526 033	-1 911 240

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Banku Pekao S.A.
za rok zakończony dnia 31 grudnia 2008

(w tys. zł)

Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej		
Wpływy z działalności finansowej	254 915	3 152 126
Emisja dłużnych papierów wartościowych	211 985	3 116 153
Emisja akcji zwykłych	42 371	35 973
Sprzedaż akcji zwykłych	559	-
Wydatki z działalności finansowej	-4 079 719	-4 247 524
Wykup dłużnych papierów wartościowych	-1 562 478	-2 743 596
Dywidendy i inne wypłaty na rzecz właścicieli	-2 517 241	-1 503 928
Środki pieniężne netto z działalności finansowej	-3 824 804	-1 095 398
 Przepływy pieniężne netto razem	 -4 591 526	 5 624 978
Bilansowa zmiana stanu środków pieniężnych	-4 591 526	5 624 978
Środki pieniężne na początek okresu	16 258 315	10 633 337
Środki pieniężne na koniec okresu	11 666 789	16 258 315

NOTY OBJAŚNIAJĄCE

1. Informacje ogólne

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Banku Pekao S.A. („Grupa”, „Grupa Kapitałowa”) obejmuje okres od 1 stycznia 2008 roku do 31 grudnia 2008 roku i zawiera dane porównawcze:

- dla pozycji bilansowych na dzień 31 grudnia 2007 roku oraz za rok obrotowy kończący się tego dnia,
- dla pozycji rachunku zysków i strat za okres od 1 stycznia 2007 roku do 31 grudnia 2007 roku.

Dane porównawcze dla rachunku zysków i strat za okres od 1 stycznia 2007 roku do 31 grudnia 2007 roku nie obejmują danych dotyczących zorganizowanej części przedsiębiorstwa, tj. Pekao 285 przeniesionej na Bank Pekao S.A. w dniu 29 listopada 2007 roku wraz z przejętymi spółkami z Grupy Banku BPH S.A. Dane dotyczące Banku HVB Ukraina połączonego w dniu 30 marca 2007 z UniCredit Bank Ukraina zostały ujęte w rachunku zysków i strat za okres od dnia połączenia.

Bank Pekao S.A. („Spółka dominująca”, „Jednostka dominująca”, „Bank”) z siedzibą Centrali w Warszawie, ul. Grzybowska 53/57, 00-950 Warszawa, został wpisany do rejestru handlowego w dniu 29 października 1929 roku na mocy postanowienia Sądu Okręgowego w Warszawie i funkcjonuje nieprzerwanie do dnia dzisiejszego.

Bank Pekao S.A. jest wpisany do Rejestru Przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, pod numerem KRS: 0000014843.

Bankowi nadano numer statystyczny REGON 000010205.

Czas trwania Spółki dominującej oraz jednostek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej jest nieoznaczony.

Grupa Kapitałowa Banku Pekao S.A. stanowi część Grupy Kapitałowej Banku UniCredit S.p.A. z siedzibą w Rzymie, Włochy.

Akcje Banku są notowane na warszawskiej Giełdzie Papierów Wartościowych. Papiery wartościowe Banku znajdujące się w obrocie na rynkach regulowanych są klasyfikowane w branży bankowej.

Bank Pekao S.A. jest uniwersalnym bankiem komercyjnym oferującym szeroki zakres usług bankowych świadczonych na rzecz klientów indywidualnych oraz instytucjonalnych zgodnie z zakresem usług określonych w statucie Banku. Bank prowadzi operacje zarówno w złotych, jak i w walutach obcych oraz aktywnie uczestniczy w obrocie na krajowym i zagranicznych rynkach finansowych. Ponadto poprzez podmioty zależne Grupa prowadzi działalność maklerską, leasingową, faktoringową oraz świadczy inne usługi finansowe.

2. Połączenia jednostek gospodarczych

W 2008 roku nie miały miejsca transakcje związane z połączeniem jednostek gospodarczych.

W 2007 roku miały miejsce dwie transakcje związane z połączeniem jednostek gospodarczych,

Transakcje te dotyczyły:

- a) Integracji Banku Pekao S.A. z Bankiem BPH S.A.
- b) Integracji Banku UniCredit Bank Ltd. z Komercyjnym Bankiem HVB Ukraina S.A.

Transakcje połączenia wyżej wymienionych jednostek zostały zakwalifikowane jako transakcje połączenia jednostek pod wspólną kontrolą i zostały ujęte według wartości księgowej zgodnie z polityką rachunkowości stosowaną w ramach Grupy UniCredit.

Jednostka przejmująca rozpoznała aktywa i pasywa jednostki nabywanej według ich bieżącej wartości księgowej, skorygowanej jedynie w celu ujednolicenia zasad rachunkowości nabywanej jednostki. W wyniku tej transakcji nie zostały rozpoznane wartość firmy ani ujemna wartość firmy. Przy zastosowaniu metody bazującej na wartościach księgowych, dane porównawcze, dotyczące prezentowanych okresów historycznych nie zostały przekształcone.

Integracja Banku Pekao S.A. z Bankiem BPH S.A.

Opis transakcji

W dniu 12 listopada 2006 roku Zarząd Banku Pekao S.A. podjął uchwałę o zamiarze integracji Banku Pekao S.A. z Bankiem BPH S.A., w drodze podziału Banku BPH S.A. przez przeniesienie części majątku Banku BPH S.A. w postaci zorganizowanej części przedsiębiorstwa, zwanej dalej „Pekao 285”, na Bank Pekao S.A. w zamian za akcje Banku Pekao S.A., do objęcia przez akcjonariuszy Banku BPH S.A.

W dniu 15 listopada 2006 roku Zarządy Banku Pekao S.A. i Banku BPH S.A. podpisały Plan Podziału Banku BPH S.A. działając na podstawie art. 533 § 1 i art. 534 Kodeksu spółek handlowych („KSH”), w którym przewidziano podział Banku BPH S.A. w trybie art. 529 § 1 pkt 4 KSH, poprzez przeniesienie na Pekao S.A. części majątku BPH S.A. w postaci zorganizowanej części przedsiębiorstwa (zwany dalej „Podziałem Banku BPH S.A.”).

W dniu 31 stycznia 2007 roku Bank Pekao S.A. i Bank BPH S.A. złożyły wspólny wniosek do Komisji Nadzoru Bankowego (KNF) o wyrażenie zezwolenia na podział Banku BPH S.A. W dniu 3 października 2007 roku KNF udzieliła niniejszego zezwolenia.

Data Transakcji

Podział Banku BPH S.A. nastąpił w dniu 29 listopada 2007 roku., kiedy właściwy sąd rejestrowy dokonał rejestracji podwyższenia kapitału zakładowego Banku Pekao S.A. poprzez emisję 94 763 559 akcji zwykłych na okaziciela serii I.

Zasady rachunkowości przyjęte dla transakcji

W związku z zastosowaniem metody wartości księgowej Bank Pekao ujął aktywa i zobowiązania Pekao 285 według ich wartości bilansowych ustalonych na dzień przeniesienia, które skorygowano tylko w zakresie wynikającym z potrzeby zmiany zasad rachunkowości stosowanych przez Bank BPH. Wartości bilansowe całkowitych aktywów Pekao 285 na dzień 29 listopada 2007 roku wyniosła 54 332 601 tys. zł. Ponieważ Bank Pekao oraz Bank BPH sporządzają sprawozdania finansowe zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską, wprowadzone na dzień przeniesienia korekty doprowadzające do jednolitości zasady rachunkowości były nieznaczne.

Przy zastosowaniu metody wartości księgowej, dla tej transakcji nie została rozpoznana wartość firmy ani ujemna wartość firmy.

Różnica pomiędzy wartością bilansową przeniesionych aktywów netto Pekao 285, wynoszącą 5 626 136 tys. zł, a wartością nominalną akcji wyemitowanych przez Bank Pekao wynoszącą 94 764 tys. zł, została ujęta przez Grupę w kapitałach, jak opisano poniżej.

Na skutek transakcji Grupa UniCredit nabyła 6,63 % udziałów mniejszości; nabycie udziałów mniejszości jest wykazane przez Pekao w kapitałach oddzielnie, jak opisano poniżej.

Wyniki działalności Pekao 285 są objęte konsolidacją od dnia 29 listopada 2007 roku. Dane porównawcze Grupy za poprzednie okresy historyczne nie zostały przekształcone.

Powyżej przedstawiona polityka rachunkowości jest zbieżna z polityką Grupy UniCredit stosowaną dla transakcji wewnątrzgrupowych. W opinii Zarządu Banku jej wynik w najbardziej adekwatny sposób odzwierciedla ekonomiczną treść transakcji połączenia przez wydzielenie z Bankiem BPH, której przeprowadzenie było efektem wewnętrznej reorganizacji polskich Banków w ramach Grupy UniCredit.

Instrumenty kapitałowe wyemitowane w związku z transakcją

W celu połączenia Bank Pekao wyemitował akcje zwykłe, które zostały objęte przez akcjonariuszy Banku BPH w zamian za wniesione przez nich do Banku Pekao aktywa i zobowiązania Pekao 285.

W wyniku powyższej transakcji kapitał zakładowy Banku Pekao został podwyższony o kwotę 94 764 tys. zł poprzez emisję 94 763 559 akcji zwykłych na okaziciela serii I o wartości nominalnej 1 zł każda. Różnica pomiędzy bieżącą wartością księgową przekazanych aktywów netto Pekao 285 a wartością nominalną akcji serii I, w wysokości 5 388 665 tys. zł, została ujęta w kapitałach Grupy.

Stosunek przydziału akcji, tj. stosunek w jakim akcjonariusze Banku BPH S.A. objęli akcje Pekao S.A. wynosi 1:3,3. Oznacza to, że każdy akcjonariusz Banku BPH S.A. z tytułu posiadania każdej jednej akcji Banku BPH S.A. otrzymał 3,3 akcji Banku Pekao S.A. serii I, przy zachowaniu dotychczasowego stanu posiadania akcji Banku BPH S.A. zarejestrowanych na dzień referencyjny 7 grudnia 2007 roku. Ułamkowe części posiadanych akcji zostały zaokrąglone w dół do najbliższej całkowitej liczby, a Bank Pekao dokonał uzupełniającej wypłaty w gotówce, której wysokość ustalono w powiązaniu z wartością rynkową zaokrąglonych w dół ułamkowych części akcji.

Dla potrzeb dopłat gotówkowych wartość godziwa jednej akcji serii I została ustalona na poziomie 256,69 zł. Wartość tą ustalono w oparciu o średnią cenę rynkową akcji Banku Pekao z okresu 30 kolejnych dni notowań poprzedzających dzień referencyjny przypadający w dniu 7 grudnia 2007 roku. Za średnią cenę rynkową przyjęto średnią arytmetyczną ze średnich dziennych cen ważonych wolumenem obrotu.

W rezultacie wypłaty za części ułamkowe, Bank Pekao nabył 5 010 akcji serii I, które stanowią 0,0019% kapitału zakładowego. Bank nie może wykonywać prawa głosu z tych akcji. Akcje te mogą zostać sprzedane inwestorowi wybranemu zgodnie z wolą Banku.

Koszty bezpośrednio związane z emisją akcji serii I poniesione przez Bank wyniosły 336 tys. zł i zostały ujęte jako kwota pomniejszająca kapitały Grupy.

Nabycie udziałów mniejszości przez UCI

W wyniku przeniesienia Pekao 285 do Banku Pekao, udział Grupy UniCredit w kapitale Banku wzrósł z 52,73% przed transakcją do 59,36% po transakcji, co odpowiada nabyciu 6,63% udziałów mniejszości przez grupę UniCredit. Na poziomie skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy UniCredit nabycie to zostało ujęte według wartości godziwej a nadwyżka wartości godziwej ponad wartość bilansową 6,63% udziałów Banku została ujęta w kapitałach Grupy UniCredit.

Nabycie udziałów mniejszości zostało wykazane przez Bank jako zmniejszenie pozycji „Pozostałe kapitały rezerwowe” w wysokości 2 247,1 miliona zł, stanowiącej różnicę pomiędzy wartością księgową 6,63% aktywów netto i wartością rynkową 6,63% udziałów Banku na dzień 29 listopada 2007 roku. Drugostronnie, kwota ta została wykazana jako zwiększenia pozycji „Kapitał zapasowy” Banku.

Aktywa i zobowiązania ujęte na dzień połączenia

W dniu 29 listopada 2007 roku niżej wymienione aktywa i zobowiązania zostały przeniesione z Banku BPH do Banku Pekao:

Nazwa pozycji	Wartość na dzień 29.11.2007
Aktywa	
Kasa i operacje z Bankiem Centralnym	600 578
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	1 325 239
Należności od banków	4 570 078
Należności od klientów	32 624 062
Pozostałe aktywa finansowe	12 894 447
Rzeczowe aktywa trwałe	557 794
Wartości niematerialne	55 798
Pozostałe aktywa	1 704 605
Aktywa razem	54 332 601
Pasywa	
Zobowiązania wobec banków	5 214 236
Zobowiązania wobec klientów	36 901 050
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	3 539 124
Rezerwy	467 189
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	898 707
Pozostałe pasywa	1 686 159
Kapitał własny razem	5 626 136
Pasywa razem	54 332 601

Integracja Banku UniCredit Bank Ltd. z Komercyjnym Bankiem HVB Ukraina S.A.

Opis transakcji

W dniu 30 marca 2007 roku Bank Pekao S.A. nabył 100% akcji spółki Komercyjny Bank HVB Ukraina S.A.. Cena nabycia wyniosła 326 108 tys. zł, natomiast wartość aktywów netto wynosiła na dzień nabycia 152 450 tys. zł (równowartość 264 303 tys. UAH wg kursu średniego NBP).

W dniu 3 września 2007 roku nastąpiło organizacyjne połączenie banków UniCredit Bank Ltd. z Komercyjnym Bankiem HVB Ukraina S.A., w których Bank Pekao S.A. posiadał po 100% udziałów.

Formalny proces połączenia UniCredit Bank Ltd. z Komercyjnym Bankiem HVB Ukraina S.A. zakończył się w dniu 4 lutego 2008 roku, tj. po rejestracji przez Narodowy Bank Ukrainy zmian Statutu UniCredit Bank Ltd. obejmującego podwyższenie kapitału zakładowego tej spółki o 109 834 200 hrywien.

Podniesienie kapitału zakładowego UniCredit Bank Ltd. było wynikiem połączenia Banków. Nowoutworzone udziały UniCredit Bank Ltd. o wartości nominalnej 1 hrywna każdy udział w kapitale zakładowym o łącznej wartości nominalnej 109 834 200 hrywien zostały objęte przez Bank Pekao S.A. w zamian za 1 098 342 akcje o wartości nominalnej 100 hrywien każda akcja Komercyjnego Banku HVB Ukraina S.A., co stanowiło łączną wartość nominalną 109 834 200 hrywien.

Aktywa i zobowiązania ujęte na dzień połączenia

W efekcie transakcji, na dzień 3 września 2007 roku z Komercyjnego Banku HVB Ukraina S.A. do UniCredit Bank Ltd. zostały przeniesione następujące aktywa i zobowiązania:

Lp.	Nazwa pozycji	Wartość
1.	Kasa oraz należności od banków	497 158
2.	Należności od klientów	1 179 545
3.	Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	17 940
4.	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	3 557
5.	Wartości niematerialne	734
6.	Rzeczowe aktywa trwałe	3 252
7.	Inne aktywa	1 750
8.	Zobowiązania wobec banków	-808 453
9.	Zobowiązania wobec klientów	-669 955
10.	Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	-43 557
11.	Pozostałe zobowiązania	-14 801
12.	Aktywa netto razem	167 169

(*) Przyjęty kurs dla 1 UAH w zł 0,5574 wg Tabeli nr 170/A/NBP/2007 z dnia 3.09.2007 roku Narodowego Banku Polskiego.

3. Skład Grupy

W skład Grupy wchodził Bank Pekao S.A. jako jednostka dominująca oraz następujące spółki zależne:

Jednostka	Siedziba	Zakres działalności	Procentowy udział Grupy w kapitale/w głosach	
			31.12.2008	31.12.2007
Jednostki objęte konsolidacją				
UniCredit Bank Ltd.	Łuck, Ukraina	Bankowa	100,00	100,00
Centralny Dom Maklerski Pekao S.A.	Warszawa	Maklerska	100,00	100,00
Pekao Fundusz Kapitałowy Sp. z o.o.	Warszawa	Finansowa	100,00	100,00
Pekao Leasing Sp z o.o.	Warszawa	Leasingowa	100,00	100,00
Pekao Faktoring Sp. z o.o.	Lublin	Finansowa	100,00	100,00
Pekao Pioneer Powszechne Towarzystwo Emerytalne S.A.	Warszawa	Finansowa	65,00	65,00
Pekao Telecentrum Sp. z o. o. (d. Drukbank Sp. z o.o.)	Kraków	Nie prowadzi działalności	100,00	100,00
Centrum Kart S.A.	Warszawa	Finansowa pomocnicza	100,00	100,00
Pekao Financial Services Sp. z o.o.	Warszawa	Usługi finansowe	100,00	100,00
Pekao Bank Hipoteczny S.A. (d. BPH Bank Hipoteczny S.A.)(*)	Warszawa	Bankowa	100,00	100,00
Pekao Leasing Holding S.A. (d. BPH PBK Leasing S.A.)	Warszawa	Leasingowa	80,10	80,10
Final Holding Sp. z o.o.	Warszawa	Zarządzanie holdingiem	100,00	100,00
Finanse plc (*)	Londyn, Wlk. Brytania	Pośrednictwo Finansowe	100,00	100,00
Jednostka pośrednio zależna - zależna od UniCredit Bank Ltd.				
BDK Consulting Sp. z o.o.	Łuck, Ukraina	Usługi konsultingowe, hotelowe i transportowe	99,99	99,99

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Banku Pekao S.A.
za rok zakończony dnia 31 grudnia 2008

(w tys. zł)

Jednostka	Siedziba	Zakres działalności	Procentowy udział Grupy w kapitale/w głosach	
			31.12.2008	31.12.2007
Jednostki pośrednio zależne - zależne od Pekao Leasing Holding S.A. (d. BPH PBK Leasing S.A.)				
Pekao Leasing i Finanse S.A. (d. BPH Leasing S.A.)	Warszawa	Leasingowa	80,10	80,10
Pekao Auto Finanse S.A. (d. BPH Auto Finanse S.A.)	Warszawa	Leasing samochodowy i zarządzanie flotą	80,10	80,10
Jednostki pośrednio zależne - zależne od Final Holding Sp. z o. o.				
PKBL S.A. (w upadłości)	b.d.	Nie prowadzi działalności	84,51/84,79	84,51/84,79
Final S.A.	Dąbrowa Górnicza	Produkcja profili aluminiowych	-	99,82/99,84
Jednostki zależne nie objęte konsolidacją - zależne od Banku Pekao S.A.				
Pekao Property S.A. (d. BPH Real Estate S. A.)	Warszawa	Działalność deweloperska	100,00	100,00
Centrum Usług Księgowych Sp. z o.o.	Kraków	Usługi księgowe	-	100,00
Property Sp. z o.o. (w likwidacji) (d. PBK Property Sp. z o.o. (w likwidacji))	Warszawa	Zarządzanie nieruchomościami	100,00	100,00
Centrum Bankowości Bezpośredniej Sp. z o.o.	Kraków	Usługi call- center	100,00	98,00
Jednostka pośrednio zależna - zależna od Property Sp. z o. o.				
FPB Media Sp. z o.o.	Warszawa	Działalność deweloperska	100,00	100,00
Jednostki pośrednio zależne - zależne od Pekao Property S.A. (d.BPH Real Estate S.A.)				
Metropolis Sp. z o.o.	Warszawa	Spółka specjalnego przeznaczenia- działalność deweloperska	100,00	100,00
Jana Kazimierza Development Sp. z o.o.	Warszawa	Spółka specjalnego przeznaczenia - działalność deweloperska	100,00	100,00

Grupa Banku Pekao S.A. posiada udziały w następujących jednostkach stowarzyszonych:

Jednostka	Siedziba	Zakres działalności	Procentowy udział Grupy W kapitale/w głosach	
			31.12.2008	31.12.2007
Central Poland Fund LLC	Wilmington, Delaware, USA	Pośrednictwo finansowe	53,19	53,19
Xelion, Doradcy Finansowi Sp. z o.o.	Warszawa	Działalność pomocnicza, finansowa i ubezpieczeniowa	50,00	50,00
Pioneer Pekao Investment Management S.A.	Warszawa	Pośrednictwo finansowe	49,00	49,00
Pirelli Pekao Real Estate Sp. z o.o.	Warszawa	Zarządzanie nieruchomościami	25,00	25,00
Biuro Informacji Kredytowej S.A.	Warszawa	Informacja kredytowa	-	30,70
Krajowa Izba Rozliczeniowa S.A.	Warszawa	Izba rozliczeniowa	34,44	34,44
CPF Management	Tortola, British Virgin Islands	Zarządzanie funduszami inwestycyjnymi – spółka nie prowadzi działalności	40,00	40,00
Bankowe Doradztwo Podatkowe Sp. z o.o.	Kraków	Doradztwo podatkowe	-	74,00/48,68
Polish Banking System S.A. (w likwidacji)	b.d.	Spółka w upadłości	48,90	48,90
PPP Budpress Sp. z o.o. (w likwidacji)	b.d.	Spółka w upadłości	36,20	36,20

(*) Procentowy udział w głosach na WZA / WZW jednostek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej Pekao S.A. przedstawia się następująco:

- spółka zależna od Banku Final Holding Sp. z o. o. – posiada 0,04 % udział w kapitałach spółki Pekao Bank Hipoteczny S.A. Łączny udział Grupy w kapitale własnym spółki Pekao Bank Hipoteczny S.A. (d. BPH Bank Hipoteczny S.A.) wynosi 100%,
- spółka zależna od Banku Final Holding Sp. z o.o. – posiada 0,02 % udział w kapitałach spółki Finanse plc. Łączny udział Grupy w kapitale własnym spółki Finanse plc wynosi 100%.

Na dzień 31 grudnia 2008 roku:

- Grupa posiada ponad 50% głosów w jednostce Central Poland Fund LLC. Grupa nie sprawuje kontroli nad tą jednostką ze względu na zapisy zawarte w umowie spółki,
- Grupa posiada 50% głosów w jednostce Xelion Doradcy Finansowi Sp. Z o.o. Zaangażowanie to ze względu na zapisy zawarte w umowie Spółki stanowi inwestycję Grupy w jednostkę stowarzyszoną.

Na dzień 31 grudnia 2008 roku w stosunku do danych zaprezentowanych na dzień 31 grudnia 2007 roku skład Grupy kapitałowej zmniejszył się o dwie spółki zależne: Final S.A., Centrum Usług Księgowych., które zostały sprzedane. Ponadto Bank zbył wszystkie udziały w spółce stowarzyszonej Bankowe Doradztwo Podatkowe Sp. z o.o.

Na dzień 31 grudnia 2008 roku Grupa nie posiada udziałów w jednostkach współkontrolowanych.

4. Dane dotyczące składu osobowego Zarządu oraz Rady Nadzorczej

Skład Zarządu Banku Pekao S.A.

31.12.2008	31.12.2007
1. Jan Krzysztof Bielecki Prezes Zarządu Banku, CEO	1. Jan Krzysztof Bielecki Prezes Zarządu Banku, CEO
2. Luigi Lovaglio Pierwszy Wiceprezes Zarządu Banku, Dyrektor Generalny	2. Luigi Lovaglio Pierwszy Wiceprezes Zarządu Banku, Dyrektor Generalny
3. Diego Biondo Wiceprezes Zarządu Banku	3. Przemysław Gdański Wiceprezes Zarządu Banku
4. Paolo Iannone Wiceprezes Zarządu Banku	4. Paolo Iannone Wiceprezes Zarządu Banku
5. Marco Iannaccone Wiceprezes Zarządu Banku	5. Christopher Kosmider Wiceprezes Zarządu Banku
6. Andrzej Kopyrski Wiceprezes Zarządu Banku	6. Katarzyna Niezgoda Wiceprezes Zarządu Banku
7. Katarzyna Niezgoda Wiceprezes Zarządu Banku	7. Grzegorz Piwowar Wiceprezes Zarządu Banku
8. Grzegorz Piwowar Wiceprezes Zarządu Banku	8. Marian Ważyński Wiceprezes Zarządu Banku
9. Marian Ważyński Wiceprezes Zarządu Banku	

W okresie objętym sprawozdaniem finansowym i do dnia publikacji niniejszego sprawozdania następowały zmiany w składzie Zarządu Banku.

Z dniem 9 maja 2008 r. z zajmowanego stanowiska w Zarządzie Banku zrezygnował Wiceprezes Zarządu p. Przemysław Gdański.

Na posiedzeniu w dniu 4 czerwca 2008 r. Rada Nadzorcza wybrała p. Andrzeja Kopyrskiego na stanowisko Wiceprezesa Zarządu. Na tym samym posiedzeniu Rady rezygnację z funkcji Wiceprezesa Zarządu Banku z dniem 4 czerwca 2008 złożył p. Christopher Kosmider.

W dniu 11 grudnia 2008 Rada Nadzorcza powołała p. Diego Biondo i p. Marco Iannaccone na Wiceprezesów Zarządu Banku na bieżącą wspólną kadencję Zarządu Banku.

Ze skutkiem na dzień 1 stycznia 2009 r. rezygnację z funkcji Wiceprezesa Zarządu Banku złożył p. Paolo Iannone.

Członkowie Zarządu Banku powoływani są na wspólną kadencję trwającą trzy lata.

Skład Rady Nadzorczej Banku Pekao S.A.

31.12.2008		31.12.2007	
1.	Jerzy Woźnicki Przewodniczący Rady	1.	Jerzy Woźnicki Przewodniczący Rady
2.	Paolo Fiorentino Wiceprzewodniczący, Sekretarz Rady	2.	Paolo Fiorentino Wiceprzewodniczący, Sekretarz Rady
3.	Federico Ghizzoni Wiceprzewodniczący Rady	3.	Federico Ghizzoni Wiceprzewodniczący Rady
4.	Paweł Dangel	4.	Paweł Dangel
5.	Fausto Galmarini	5.	Fausto Galmarini
6.	Oliver Greene	6.	Oliver Greene
7.	Enrico Pavoni	7.	Enrico Pavoni
8.	Leszek Pawłowicz	8.	Leszek Pawłowicz
9.	Krzysztof Pawłowski	9.	Krzysztof Pawłowski

W okresie objętym sprawozdaniem finansowym i do dnia publikacji niniejszego sprawozdania nie nastąpiły zmiany w składzie Rady Nadzorczej Banku.

5. Kontynuacja działalności

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w oparciu o założenie kontynuowania przez Grupę działalności gospodarczej w nie zmniejszonym istotnie zakresie, w okresie nie krótszym niż rok od dnia bilansowego. Zarząd Banku nie stwierdza na dzień podpisania skonsolidowanego sprawozdania finansowego istnienia faktów i okoliczności, które wskazywałyby na zagrożenia dla możliwości kontynuacji działalności przez Grupę w okresie co najmniej 12 miesięcy po dniu bilansowym na skutek zamierzonego lub przymusowego zaniechania bądź istotnego ograniczenia dotychczasowej działalności.

6. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd Banku w dniu 12 marca 2009 roku.

7. Istotne zasady rachunkowości

7.1 Oświadczenie o zgodności

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej przedstawia rzetelnie i jasno sytuację majątkową i finansową Grupy Kapitałowej na dzień 31 grudnia 2008 r., wynik finansowy oraz przepływy pieniężne za rok obrotowy kończący się tego dnia, zostało sporządzone, we wszystkich istotnych aspektach, zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską oraz jest zgodne z wpływającymi na treść skonsolidowanego sprawozdania finansowego przepisami prawa obowiązującymi Grupę Kapitałową.

7.2 Podstawa sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe uwzględnia wymogi wszystkich zatwierdzonych przez Unię Europejską Międzynarodowych Standardów Rachunkowości, Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej oraz związanych z nimi interpretacji za wyjątkiem niżej wymienionych standardów i interpretacji, które oczekują na zatwierdzenie przez Unię Europejską bądź zostały zatwierdzone przez Unię Europejską, ale weszły lub wejdą w życie dopiero po dniu bilansowym.

Grupa nie skorzystała z możliwości wcześniejszego zastosowania standardów i interpretacji, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską, ale weszły lub wejdą w życie dopiero po dniu bilansowym. Na dzień bilansowy Grupa nie zakończyła procesu szacowania wpływu tych standardów i interpretacji na sprawozdanie finansowe za okres, w którym będą one zastosowane po raz pierwszy.

Standardy i Interpretacje zatwierdzone przez UE

Standardy i Interpretacje zatwierdzone przez UE	Rodzaj przewidywanej zmiany w zasadach rachunkowości	Ewentualny wpływ na sprawozdanie finansowe	Data wejścia w życie dla okresów rozpoczynających się w dniu oraz później
Zmiany do MSSF 2 <i>Płatności w formie akcji</i>	Zmiany do standardu precyzują definicję warunków nabywania uprawnień (<i>vesting conditions</i>) i wprowadzają pojęcie warunków innych niż warunki nabywania uprawnień (<i>non-vesting conditions</i>). Warunki inne niż warunki nabywania uprawnień powinny zostać ujęte według wartości godziwej na dzień przyznania natomiast niespełnienie warunków nabywania uprawnień będzie skutkowało ujęciem jak anulowanie przyznania uprawnień.	Grupa nie ukończyła jeszcze analizy dotyczącej wpływu zaktualizowanego standardu.	1 stycznia 2009 r.
MSSF 8 <i>Segmenty operacyjne</i>	Standard wprowadza tzw. „podejście zarządcze” (<i>„management approach”</i>) do ujawniania informacji na temat segmentów i wymaga ujawnienia informacji o segmentach w oparciu o elementy składowe jednostki, które zarządzający monitorują w zakresie podejmowania decyzji operacyjnych. Segmenty operacyjne to elementy składowe jednostki, dla których dostępne są oddzielne informacje finansowe regularnie oceniane przez osoby podejmujące kluczowe decyzje odnośnie alokacji zasobów i oceny bieżących wyników.	Obecnie Grupa prezentuje informacje na temat segmentów w podziale na segmenty branżowe i geograficzne (patrz nota 10), co jest zgodne z podejściem zarządczym, Zdaniem Grupy standard nie będzie miał znaczącego wpływu na rachunek zysków i strat oraz kapitał własny.	1 stycznia 2009 r.

Zaktualizowany MSR 1 <i>Prezentacja sprawozdań finansowych</i>	Zaktualizowany standard wymaga sumowania informacji w sprawozdaniach finansowych w oparciu o kryterium cech wspólnych i wprowadza sprawozdanie z całkowitych dochodów (<i>statement of comprehensive income</i>). Pozycje przychodów i kosztów oraz pozycje składające się na całkowite dochody mogą być prezentowane albo w pojedynczym sprawozdaniu z całkowitych dochodów albo w dwóch oddzielnych sprawozdaniach (jednostkowy rachunek zysków i strat oraz sprawozdanie z całkowitych dochodów).	Grupa analizuje obecnie, czy prezentować pojedyncze sprawozdanie z łącznych zysków czy też dwa oddzielne sprawozdania.	1 stycznia 2009 r.
Zaktualizowany MSR 23 <i>Koszty finansowania zewnętrznego</i>	Zaktualizowany standard będzie wymagał aktywowania kosztów finansowania zewnętrznego odnoszących się do składników aktywów, które wymagają znacznego okresu czasu niezbędnego do przygotowania ich do użytkowania lub sprzedaży.	Zaktualizowany MSR 23 nie ma zastosowania do działalności Grupy, ponieważ Grupa nie posiada dostosowywanych składników aktywów, których koszty finansowania zewnętrznego byłyby aktywowane.	1 stycznia 2009 r.
Zmiany MSR 27 <i>Skonsolidowane jednostkowe sprawozdania finansowe</i>	Zmiany do MSR 27 eliminują definicję „metody ceny nabycia” obecnie występującą w MSR 27, w zamian wprowadzając wymóg, by wszystkie dywidendy od jednostek zależnych, stowarzyszonych i współkontrolowanych były ujmowane jako przychody w jednostkowych sprawozdaniach finansowych inwestora, gdy ustalone jest prawo do otrzymania dywidendy. Dodatkowo zmiany dostarczają wskazówek, kiedy otrzymanie dywidendy może zostać uznane za przesłankę utraty wartości.	Nie oczekuje się, aby zmiany do MSR 27 miały wpływ na sprawozdanie finansowe.	1 stycznia 2009 r.

Zmiany do MSR 32: <i>Instrumenty Finansowe - Prezentacja</i> i MSR 1: <i>Prezentacja Sprawozdań Finansowych</i>	Zmiany wprowadzają zwolnienie od zasady wynikającej z MSR 32 odnośnie klasyfikacji instrumentów finansowych z opcją sprzedaży, dopuszczając klasyfikację niektórych z nich jako składnik kapitału. Zgodnie z wymogami wynikającymi ze zmian, określone instrumenty finansowe z opcją sprzedaży wyemitowane przez jednostki, które byłyby zaklasyfikowane jako zobowiązania, będą klasyfikowane jako składniki kapitału, jeśli spełniają określone warunki.	Zmiany nie mają zastosowania do sprawozdania finansowego Grupy, ponieważ żadna ze spółek Grupy nie emitowała w przeszłości instrumentów z opcją sprzedaży, do których miałyby zastosowanie zmiany standardu.	1 stycznia 2009 r.
KIMSF 13 <i>Programy lojalnościowe</i>	Interpretacja wyjaśnia w jaki sposób jednostki, które oferują programy lojalnościowe klientom, którzy nabywają ich produkty, powinni ujmować w księgach zobowiązania do wydania darmowych produktów, produktów po obniżonych cenach lub do świadczenia usług. Tego typu jednostki są zobowiązane, aby część przychodów z pierwotnej sprzedaży rozpoznać dopiero w momencie wypełnienia obowiązków, o których mowa powyżej.	Grupa nie oczekuje, żeby interpretacja miała wpływ na skonsolidowane sprawozdanie finansowe.	1 lipca 2008 r.

Standardy i Interpretacje oczekujące na zatwierdzenie przez UE (*)

Standardy i Interpretacje oczekujące na zatwierdzenie przez UE	Rodzaj przewidywanej zmiany w zasadach rachunkowości	Ewentualny wpływ na sprawozdanie finansowe	Data wejścia w życie dla okresów rozpoczynających się w dniu oraz później
Zaktualizowany MSSF 1 <i>Zastosowanie Międzynarodowych Standardów Rewizji Finansowej po raz pierwszy</i>	Aktualizacja standardu polega na zmianie jego struktury (bez zmieniania jego technicznej zawartości) w ten sposób, że wszystkie wyjątki, które wcześniej znajdowały się w treści standardu zostały przeniesione do odpowiednich załączników.	Grupa nie ukończyła jeszcze analizy dotyczącej wpływu zaktualizowanego standardu.	1 stycznia 2009 r.
Zaktualizowany MSSF 3 <i>Połączenia jednostek gospodarczych</i>	Zmieniono zakres zaktualizowanego standardu oraz rozszerzono definicję przedsięwzięcia (<i>business</i>). Zaktualizowany standard zawiera również inne potencjalnie istotne zmiany, w tym: • Wszystkie świadczenia, z uwzględnieniem świadczeń warunkowych, przekazane przez nabywcę rozpoznaje się i wycenia według wartości godziwej na dzień przejęcia. • Późniejsza zmiana wartości świadczeń warunkowych powinna zostać ujęta w rachunku zysków i strat. • Koszty transakcji, inne niż koszty emisji udziałów lub długu, powinny zostać rozpoznane w rachunku zysków i strat. • Przejmujący może wycenić udziały mniejszości według wartości godziwej na dzień przejęcia (pełna wartość firmy), lub jako jego proporcjonalny udział w wartości godziwej możliwych do określenia aktywów i zobowiązań dla każdej transakcji.	Zaktualizowany standard nie powinien być stosowany dla połączeń jednostek gospodarczych mających miejsce przed datą pierwszego zastosowania tego standardu, w związku z tym, nie oczekuje się, aby zaktualizowany standard miał wpływ na sprawozdanie finansowe w zakresie połączeń jednostek gospodarczych, które miały miejsce przed wejściem w życie zaktualizowanego standardu.	1 lipca 2009 r.

Standardy i Interpretacje oczekujące na zatwierdzenie przez UE	Rodzaj przewidywanej zmiany w zasadach rachunkowości	Ewentualny wpływ na sprawozdanie finansowe	Data wejścia w życie dla okresów rozpoczynających się w dniu oraz później
Zaktualizowany MSR 27 <i>Skonsolidowane i jednostkowe sprawozdania finansowe</i>	W zmienionym standardzie termin „udziały mniejszości” został zamieniony terminem „udziały niekontrolowane” (<i>non- controlling interests</i>), który został zdefiniowany jako „kapitał spółki zależnej, którego nie można, w sposób bezpośredni lub pośredni, przypisać spółce dominującej”. Zmieniony standard również zmienia sposób ujęcia udziałów niekontrolowanych, utraty kontroli w spółce zależnej oraz przypisania zysków i strat oraz innych całkowitych dochodów do udziałów kontrolowanych lub niekontrolowanych.	Grupa nie ukończyła jeszcze analizy dotyczącej wpływu zaktualizowanego standardu.	1 lipca 2009 r.
Zmiany do MSR 39 <i>Instrumenty Finansowe: ujmowanie i wycena</i>	Zmiany precyzują zastosowanie istniejących zasad ustalania czy określone ryzyko lub części przepływów pieniężnych mogą zostać wyznaczone jako zabezpieczane. Podczas wyznaczania powiązania zabezpieczającego powinno być możliwe wyodrębnienie oraz wiarygodna wycena ryzyka lub części przepływów pieniężnych; inflacja wyłącznie w wyjątkowych warunkach może być wyznaczona jako pozycja podlegająca zabezpieczeniu.	Grupa nie ukończyła jeszcze analizy dotyczącej wpływu zmienionego standardu. -	1 lipca 2009 r.

Standardy i Interpretacje oczekujące na zatwierdzenie przez UE	Rodzaj przewidywanej zmiany w zasadach rachunkowości	Ewentualny wpływ na sprawozdanie finansowe	Data wejścia w życie dla okresów rozpoczynających się w dniu oraz później
Zmiany do MSR 39 <i>Przekwalifikowanie Instrumentów Finansowych: Efektywna data i przepisy przejściowe</i>	Zmiany doprecyzowują datę, kiedy możliwe jest dokonanie przeklasyfikowania instrumentów finansowych z kategorii wycenianych według wartości godziwej przez wynik finansowy oraz z kategorii dostępne do sprzedaży w wyjątkowych okolicznościach, które przewidują zmiany do MSR 39 opublikowane 27 listopada 2008 r. Zmiany, o których mowa wyżej mają zastosowanie począwszy od 1 lipca 2008 r. i żadne zmiany nie mogą zostać wprowadzone retrospektywnie. Zmiana klasyfikacji dokonana 1 listopada 2008 r. i później powinna mieć zastosowanie od dnia dokonania przekwalifikowania i nie może zostać dokonana retrospektywnie.	Z dniem 1 października 2008 r. Grupa dokonała rekasyfikacji instrumentów finansowych (patrz nota 33.	1 lipca 2008 r.
KIMSF 12 <i>Umowy koncesyjne</i>	Interpretacja określa wskazówki dla podmiotów sektora prywatnego w odniesieniu do zagadnień rozpoznawania i wyceny, które powstają przy rozliczaniu transakcji związanych z koncesjami na świadczenie usług udzielanymi podmiotom prywatnym przez podmioty sektora publicznego.	KIMSF 12 nie ma zastosowania do działalności Grupy, ponieważ żadna ze spółek wchodzących w skład Grupy nie zawierała umów koncesyjnych.	1 stycznia 2008 r.

Standardy i Interpretacje oczekujące na zatwierdzenie przez UE	Rodzaj przewidywanej zmiany w zasadach rachunkowości	Ewentualny wpływ na sprawozdanie finansowe	Data wejścia w życie dla okresów rozpoczynających się w dniu oraz później
KIMSF 15 <i>Umowy budowlane dotyczące nieruchomości</i>	KIMSF 15 precyzuje, że przychody, które powstają w związku z realizacją umów budowlanych dotyczących nieruchomości ujmują się w powiązaniu ze stopniem zaawansowania wykonania usługi w następujących przypadkach: • Umowa spełnia definicję kontraktu budowlanego zgodnie z MSR 11.3; • Umowa dotyczy wyłącznie świadczenia usług zgodnie z MSR 18 (tj. jednostka nie jest zobowiązana do dostarczenia materiałów budowlanych); oraz • Umowa dotyczy sprzedaży towarów natomiast kryteria rozpoznania przychodów zgodnie z MSR 18.14 są spełniane w sposób ciągły w miarę postępu zaawansowania robót. We wszystkich pozostałych przypadkach, przychód jest rozpoznany, kiedy wszystkie kryteria rozpoznania przychodów zgodnie z MSR 18.14 są spełnione (tj. po zakończeniu budowy lub dokonaniu dostawy).	Grupa nie ukończyła jeszcze analizy dotyczącej wpływu nowej interpretacji ponieważ taka analiza powinna zostać dokonana dla poszczególnych kontraktów.	1 stycznia 2009 r.
KIMSF 16 <i>Zabezpieczenia udziałów w aktywach netto w podmiocie zagranicznym</i>	Interpretacja wyjaśnia następujące kwestie: rodzaj ekspozycji, która może być zabezpieczana, w jakich podmiotach w Grupie może być utrzymywany instrument zabezpieczany, czy zastosowana metoda konsolidacji wpływa na efektywność zabezpieczenia, możliwą formę instrumentu zabezpieczanego oraz wartości, które mogą zostać przekwalifikowane z kapitału własnego do rachunku zysków i strat w momencie zbycia udziałów w podmiocie zagranicznym.	Grupa nie ukończyła jeszcze analizy dotyczącej wpływu nowej interpretacji.	1 października 2008 r.

Standardy i Interpretacje oczekujące na zatwierdzenie przez UE	Rodzaj przewidywanej zmiany w zasadach rachunkowości	Ewentualny wpływ na sprawozdanie finansowe	Data wejścia w życie dla okresów rozpoczynających się w dniu oraz później
KIMSF 17 <i>Wydanie udziałowcom aktywów niepieniężnych</i>	Interpretacja dotyczy wydania udziałowcom dywidendy w formie aktywów niepieniężnych. Zgodnie z interpretacją zobowiązanie do wypłaty dywidendy powinno zostać rozpoznane w momencie, kiedy dywidenda została w odpowiedni sposób uchwalona i nie leży już w gestii spółki. Zobowiązania, o których mowa powyżej są wyceniane w wartości godziwej aktywów, które mają zostać wydane. Wartość bilansowa zobowiązania z tytułu dywidendy powinna zostać wyceniana na każdy dzień bilansowy. Zmiany wartości bilansowej powinny być ujmowane w kapitale jako korekta wartości dywidendy. W momencie wypłaty dywidendy, ewentualnie powstała różnica między wartością bilansową wydanych aktywów oraz wartością bilansową zobowiązań powinny być ujęte w rachunku zysków i strat.	Interpretację stosuje się prospektywnie i dlatego nie będzie miała ona wpływu na sprawozdania finansowe za okresy sprzed jej pierwszego zastosowania. Ponadto, ponieważ interpretacja dotyczy przyszłych dywidend, o których zadecyduje zarząd/ walne zgromadzenie, nie jest możliwe ustalenie z góry jej wpływu na sprawozdanie finansowe.	1 lipca 2009 r.

Standardy i Interpretacje oczekujące na zatwierdzenie przez UE	Rodzaj przewidywanej zmiany w zasadach rachunkowości	Ewentualny wpływ na sprawozdanie finansowe	Data wejścia w życie dla okresów rozpoczynających się w dniu oraz później
KIMSF 18 Aktywa otrzymane od odbiorców	Interpretacja dotyczy umów, na podstawie których jednostka otrzymuje od swojego odbiorcy rzeczowe aktywa trwałe, które następnie używa albo w celu przyłączenia klienta do sieci albo aby umożliwić mu ciągły dostęp do dóbr lub usług lub w obu tych celach. Interpretacja dotyczy również umów, na podstawie których jednostka otrzymuje od odbiorcy środki pieniężne, a środki te zostaną przeznaczone na wytworzenie lub nabycie składnika rzeczowych aktywów trwałych. Jednostka otrzymująca środki rozpoznaje składnik aktywów trwałych, jeżeli spełnia on definicję aktywa. Drugostronnie rozpoznaje się przychody. Moment rozpoznania przychodów jest zależny od szczegółowych faktów i okoliczności zawartej umowy.	Grupa nie ukończyła jeszcze analizy dotyczącej wpływu nowej interpretacji.	1 lipca 2009 r.

(*) Interpretacje będą obowiązywały po zatwierdzeniu przez UE

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w oparciu o zasadę kosztu historycznego, za wyjątkiem ujęcia pochodnych instrumentów finansowych, aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży oraz aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, które zostały wykazane według wartości godziwej.

W okresie objętym sprawozdaniem finansowym Grupa nie dokonała istotnych zmian zasad rachunkowości w zakresie wyceny aktywów i pasywów oraz pomiaru wyniku finansowego w stosunku do zasad przyjętych w poprzednim okresie, natomiast w IV kwartale 2008 Bank Pekao S.A. skorzystał ze zmiany wprowadzonej do MSR 39 „Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena” oraz MSSF 7 „Instrumenty finansowe: ujawnianie informacji”, umożliwiającej pod pewnymi warunkami na przekwalifikowanie instrumentów finansowych do innych kategorii.

W związku z tym, i jednocześnie zgodnie z zasadą przyjętą w Grupie UniCredit, Bank dokonał przekwalifikowania części portfela papierów wartościowych.

Przekwalifikowanie było wykonane na dzień 1 października 2008 r. i polegało na przeniesieniu części papierów dłużnych:

- z kategorii aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży do kategorii pożyczek i należności ; przeniesiono część portfela papierów korporacyjnych,
- z kategorii aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu do kategorii aktywów finansowych utrzymywanych do terminu wymagalności , przeniesiono część portfela papierów rządowych.

Przekwalifikowaniu z kategorii aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży do kategorii pożyczek i należności podlegały aktywa finansowe spełniające w momencie przekwalifikowania definicję pożyczek i należności zgodnie z MSR 39. Przekwalifikowanie zostało dokonane z uwagi na zmianę intencji Banku.

Przekwalifikowania aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu do kategorii aktywów finansowych utrzymywanych do terminu wymagalności dokonano z uwagi na obecny kryzys finansowy, który został uznany za sytuację wyjątkową, co uzasadniało możliwość dokonania tej reklasyfikacji. Bank ma zamiar i możliwość utrzymania tych aktywów w portfelu do terminu ich zapadalności.

Zmiana zasad rachunkowości dotycząca przekwalifikowania aktywów finansowych nie wymagała dokonania przekształceń dla okresu porównawczego.

Wartość aktywów finansowych przekwalifikowanych na podstawie MSR 39 została zaprezentowana w nocie nr 33.

Zasady rachunkowości przedstawione poniżej, zostały zastosowane do wszystkich zaprezentowanych okresów sprawozdawczych z wyłączeniem transakcji połączeń jednostek gospodarczych pod wspólną kontrolą dla danych porównawczych dotyczących pozycji rachunku zysków i strat oraz opisaną powyżej zmiany dotyczącej MSR 39.

Zasady te zostały zastosowane jednolicie przez poszczególne jednostki Grupy.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w złotych polskich, a wszystkie wartości, o ile nie wskazano inaczej, zostały podane w tysiącach złotych (tys. zł).

7.3 Konsolidacja

Zasady konsolidacji

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe obejmuje sprawozdanie finansowe Banku Pekao S.A. oraz sprawozdania finansowe jego jednostek zależnych sporządzone na dzień 31 grudnia 2008 roku. Sprawozdania finansowe jednostek zależnych sporządzane są na ten sam dzień sprawozdawczy co sprawozdanie jednostki dominującej.

Wszystkie salda i transakcje pomiędzy jednostkami Grupy, w tym niezrealizowane zyski wynikające z transakcji w ramach Grupy, zostały w całości wyeliminowane. Niezrealizowane straty są również eliminowane, chyba że dostarczają dowodów na trwałą utratę wartości, która powinna zostać ujęta w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

Konsolidacją nie objęto spółek, których rozmiary działalności nie są istotne w stosunku do rozmiarów działalności Grupy oraz spółek w likwidacji.

Inwestycje w jednostki zależne

Jednostki zależne to jednostki, w stosunku do których Bank w sposób pośredni lub bezpośredni sprawuje kontrolę. Kontrola to zdolność kierowania polityką finansową i operacyjną jednostki w celu osiągnięcia korzyści ekonomicznych. Sprawowaniu kontroli zwykle towarzyszy posiadanie większości liczby głosów w organie stanowiącym danej jednostki. Jednostki zależne podlegają konsolidacji w okresie od dnia objęcia nad nimi kontroli przez Grupę do dnia ustania kontroli.

Na dzień nabycia jednostki zależnej (objęcia kontroli), aktywa i pasywa spółki zależnej wyceniane są w wartości godziwej, za wyjątkiem transakcji nabycia jednostek zależnych. Nadwyżkę kosztu nabycia nad wartością godziwą nabytych aktywów netto ujmuje się jako wartość firmy. Jeżeli koszt nabycia jest niższy od wartości godziwej aktywów netto jednostki zależnej (tzw. ujemna wartość firmy) różnicę ujmuje się w rachunku zysków i strat.

Powyższa zasada nie dotyczy transakcji nabycia jednostek znajdujących się pod wspólną kontrolą, których aktywa i pasywa ujmuje się według ich wartości księgowej.

Ujmowanie transakcji pod wspólną kontrolą według wartości księgowych

Transakcje połączenia jednostek pod wspólną kontrolą są wyłączone spod zakresu uregulowań standardów MSSF. W tej sytuacji, zgodnie z zaleceniem zawartym w MSR 8 „Zasady (polityka) rachunkowości, zmiany wartości szacunkowych i korygowanie błędów”, wobec braku szczegółowych uregulowań wewnątrz MSSF, Bank Pekao S.A. przyjął politykę rachunkowości stosowaną powszechnie do wszystkich transakcji połączeń pod wspólną kontrolą w ramach Grupy UniCredit, której Bank jest członkiem, polegającą na ujmowaniu takich transakcji według wartości księgowych.

Przyjęte zasady rachunkowości są następujące:

Jednostka przejmująca rozpoznaje aktywa i pasywa jednostki nabywanej według ich bieżącej wartości księgowej, skorygowanej jedynie w celu ujednolicenia zasad rachunkowości nabywanej jednostki. Wartość firmy oraz ujemna wartość firmy nie są rozpoznawane.

Ewentualna różnica między wartością księgową przejmowanych aktywów netto, a wartością godziwą kwoty zapłaty jest rozpoznawana w kapitale własnym Grupy. Przy zastosowaniu metody bazującej na wartościach księgowych, dane porównawcze, dotyczące prezentowanych okresów historycznych nie są przekształcane.

Jeśli z transakcją związane jest nabycie udziałów mniejszości, to nabycie udziałów mniejszości ujmowane jest odrębnie.

W MSSF brak wskazówek, w jaki sposób określa się procent udziałów mniejszości nabytych z perspektywy spółki zależnej. Stąd Bank Pekao S.A., w celu określenia wartości nabytych udziałów mniejszości stosuje parametry określone z poziomu podmiotu dominującego.

Inwestycje w jednostki stowarzyszone

Jednostka stowarzyszona jest to jednostka, na którą Grupa wywiera znaczący wpływ i która nie jest ani jej jednostką zależną, ani wspólnym przedsięwzięciem. Z reguły Grupa posiada w jednostce stowarzyszonej od 20% do 50% głosów. Sprawozdania finansowe jednostki stowarzyszonej są podstawą wyceny posiadanych przez Grupę udziałów według metody praw własności. Dni bilansowe jednostek stowarzyszonych i Grupy są jednakowe.

Inwestycja w jednostkę stowarzyszoną jest wykazywana w bilansie według ceny nabycia powiększonej o późniejsze zmiany udziału Grupy w aktywach netto tej jednostki, pomniejszonej o ewentualne odpisy z tytułu trwałej utraty wartości. Rachunek zysków i strat odzwierciedla udział w wynikach działalności jednostki stowarzyszonej. W przypadku zmiany ujętej bezpośrednio w kapitale własnym jednostki stowarzyszonej, Grupa ujmuje swój udział w każdej zmianie i ujawnia go, jeśli jest to właściwe, w sprawozdaniu ze zmian w kapitale własnym. Wypłaty z zysku obniżają wartość bilansową inwestycji.

Gdy udział Grupy w stratach jednostki stowarzyszonej staje się równy lub większy od udziału Grupy w tej jednostce stowarzyszonej, Grupa zaprzestaje ujmować dalsze straty chyba, że przyjęła na siebie obowiązek lub dokonała płatności w imieniu jednostki stowarzyszonej.

Niezrealizowane zyski i straty na transakcjach pomiędzy Grupą, a jej jednostkami stowarzyszonymi eliminuje się proporcjonalnie do udziału Grupy w jednostkach stowarzyszonych.

Inwestycje w jednostki współkontrolowane

Inwestycje Grupy w jednostki współkontrolowane są ujmowane metodą praw własności zgodnie z zasadami opisanymi dla inwestycji w jednostkach stowarzyszonych.

7.4 Zastosowanie szacunków i założeń

Sporządzenie sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF wymaga dokonania przez Zarząd Banku pewnych szacunków oraz przyjęcia pewnych założeń, które mają wpływ na kwoty prezentowane w sprawozdaniu finansowym oraz w notach objaśniających.

Szacunki dokonane na datę bilansową odzwierciedlają warunki, które istniały w tych datach (np. ceny rynkowe, stopy procentowe, kursy wymiany walut). Mimo, że szacunki te opierają się na najlepszej wiedzy dotyczącej warunków bieżących i działań, które Grupa podejmie, rzeczywiste rezultaty mogą się od tych szacunków różnić.

Główne założenia oraz subiektywne oceny przyjęte przy dokonywaniu szacunków przez Grupę dotyczą przede wszystkim:

- Utraty wartości aktywów finansowych

Przyjęte założenia dotyczące szacowania utraty wartości kredytów i pożyczek zostały opisane w nocie 7.7. w części zatytułowanej „Utrata wartości aktywów finansowych”.

- Utraty wartości aktywów trwałych

Na każdy dzień bilansowy Grupa dokonuje oceny aktywów pod względem istnienia przesłanek wskazujących na utratę ich wartości. W przypadku istnienia takiej przesłanki, Grupa dokonuje formalnego oszacowania wartości odzyskiwanej. W przypadku, gdy wartość bilansowa danego składnika aktywów przewyższa jego wartość odzyskiwaną, uznaje się utratę jego wartości i dokonuje odpisu aktualizującego jego wartość do poziomu wartości odzyskiwanej. Wartość możliwa do odzyskania jest jedną z dwóch następujących wartości w zależności od tego, która z nich jest wyższa: wartość godziwa danego składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne, pomniejszona o koszty zbycia lub wartość użytkowa ustalana dla poszczególnych składników aktywów.

W przypadku, gdy istnieją przesłanki, że nastąpiła utrata wartości majątku wspólnego, czyli aktywów, które nie wypracowują wpływów pieniężnych niezależnie od innych aktywów lub zespołów aktywów oraz nie można ustalić wartości odzyskiwanej pojedynczego składnika aktywów zaliczanego do majątku wspólnego, Grupa ustala wartość odzyskiwaną na poziomie ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego dany składnik należy.

Oszacowanie wartości użytkowej składnika aktywów trwałych (lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne) wymaga przyjęcia założeń dotyczących m.in. przyszłych przepływów pieniężnych, które Grupa może uzyskać z tytułu danego składnika aktywów trwałych (lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne), ewentualnych zmian kwot lub terminów wystąpienia tych przepływów pieniężnych, innych czynników jak np. brak płynności. Przyjęcie odmiennych założeń dotyczących wyceny mogłoby mieć wpływ na wartość bilansową niektórych składników aktywów trwałych.

- Wyceny instrumentów pochodnych oraz nie kwotowanych papierów dłużnych dostępnych do sprzedaży

Wartość godziwą nieopcyjnych instrumentów pochodnych oraz papierów dłużnych dostępnych do sprzedaży nie kwotowanych na aktywnym rynku wyznacza się stosując modele wyceny bazujące

na zdyskontowanych przepływach pieniężnych. Opcje wyceniane są przy użyciu modeli wyceny opcji. Zmienne używane do wyceny obejmują w miarę możliwości dane pochodzące z możliwych do obserwacji rynków. Grupa przyjmuje również założenia dotyczące ryzyka kredytowego kontrahenta, które wpływają na wycenę instrumentów. Zmiana tych założeń mogłaby mieć wpływ na wycenę instrumentów finansowych.

- Wyceny opcji menadżerskich

Przyjęte założenia dotyczące wyceny opcji menadżerskich zostały opisane w Nocie 48 „Świadczenia pracownicze”.

- Kalkulacji rezerwy na odprawy emerytalne i rentowe.

Rezerwę na odprawy emerytalne i rentowe ustala się metodą indywidualną, dla każdego pracownika osobno zgodnie z metodą prognozowanych uprawnień jednostkowych.

Podstawą do obliczenia rezerwy dla pracownika jest przewidywana kwota odprawy emerytalnej lub odprawy rentowej uzależniona od:

- podstawy wymiaru odprawy emerytalnej lub odprawy rentowej oraz współczynnika procentowego uzależnionego od stażu pracy zgodnie z zapisami w „ZUZP”,
- przewidywanego wzrostu podstawy wymiaru do czasu osiągnięcia wieku emerytalnego.

Obliczona w powyższy sposób kwota jest dyskontowana aktuarialnie z uwzględnieniem prawdopodobieństwa dotrwania danej osoby do wieku emerytalnego i dyskonta finansowego.

Prawdopodobieństwo dotrwania danej osoby do wieku emerytalnego obejmuje możliwość zwolnienia się z pracy, ryzyko całkowitej niezdolności do pracy i ryzyko śmierci.

Dyskonto finansowe bazuje na rentowności papierów wartościowych wolnych od ryzyka i nominowanych w walucie, w której wypłacane są świadczenia pracownicze.

- Wartość firmy

Bank dokonuje testów utraty wartości firmy przejętej w wyniku transakcji połączenia Banku Pekao S.A. z wydzieloną z wydzieloną częścią majątku Banku BPH S.A. pod kątem wystąpienia przesłanek utraty wartości w okresach rocznych.

7.5 Przeliczanie pozycji wyrażonych w walucie obcej

- Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji

Pozycje zawarte w sprawozdaniach finansowych poszczególnych jednostek Grupy, w tym Oddziału Banku w Paryżu wycenia się w walucie funkcjonalnej, tj. walucie podstawowego środowiska gospodarczego, w którym dana jednostka prowadzi działalność.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe prezentowane jest w złotych. Złoty jest walutą funkcjonalną i prezentacyjną jednostki dominującej.

Grupa jako kurs zamknięcia przyjmuje kurs średni NBP obowiązujący na dzień bilansowy.

- Transakcje i salda

Transakcje wyrażone w walutach obcych przelicza się na walutę funkcjonalną według kursu obowiązującego w dniu transakcji. Zyski i straty kursowe z tytułu rozliczenia tych transakcji oraz wyceny bilansowej aktywów i zobowiązań pieniężnych wyrażonych w walutach obcych ujemnie się w rachunku zysków i strat.

Różnice kursowe z tytułu pozycji niepieniężnych, takich jak instrumenty kapitałowe zaklasyfikowane do aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, ujemnie się łącznie ze zmianami wartości godziwej w rachunku zysków i strat.

Różnice kursowe z tytułu pozycji niepieniężnych, takich jak instrumenty kapitałowe zaklasyfikowane do aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, uwzględnia się w kapitale z aktualizacji wyceny.

- **Spółki wchodzące w skład Grupy**

Przy konsolidacji aktywa i pasywa jednostek zagranicznych są przeliczane na walutę polską, tj. walutę prezentacji według kursu zamknięcia obowiązującego na dzień bilansowy. Przychody i koszty w rachunku zysków i strat przelicza się według kursów średnich okresu obrotowego, za wyjątkiem sytuacji, gdy wahania kursów są bardzo znaczące i kurs średni nie jest akceptowalnym przybliżeniem kursu z dnia transakcji. W takiej sytuacji przychody i koszty są przeliczane w oparciu o kurs z dnia transakcji.

Dane ujęte w sprawozdaniach finansowych, Oddziału Banku w Paryżu oraz spółek zagranicznych Grupy zostały przeliczone na złoty z walut funkcjonalnych tych jednostek przy zastosowaniu następujących kursów:

- do przeliczenia pozycji bilansowych na dzień 31 grudnia 2008 roku oraz na dzień 31 grudnia 2007 roku zastosowano średnie kursy ogłoszone przez Narodowy Bank Polski odpowiednio na dzień 31 grudnia 2008 roku oraz na dzień 31 grudnia 2007 roku, które wyniosły:

	31.12.2008	31.12.2007
1 zł za 1 UAH	0,3730	0,4814
1 zł za 1 EUR	4,1724	3,5820

- do przeliczenia pozycji rachunku zysków i strat za okres od 1 stycznia 2008 roku do 31 grudnia 2008 roku oraz za okres od 1 stycznia 2007 roku do 31 grudnia 2007 roku zastosowano średnie arytmetyczne średnich kursów ogłoszonych przez Narodowy Bank Polski na ostatni dzień każdego miesiąca odpowiednio w okresie od 1 stycznia 2008 roku do 31 grudnia 2008 roku oraz w okresie od 1 stycznia 2007 roku do 31 grudnia 2007 roku, które wyniosły:

	2008	2007
1 zł za 1 UAH	0,4525	0,5456
1 zł za 1 EUR	3,5321	3,7768

Różnice kursowe z wyceny jednostek zagranicznych ujmuje się jako odrębny składnik kapitału własnego.

Wartość firmy powstająca w wyniku nabycia jednostki działającej za granicą oraz jakiegokolwiek korekty wartości bilansowej aktywów i pasywów do wartości godziwej, powstałe w wyniku nabycia jednostki działającej za granicą traktuje się jako aktywa i pasywa jednostki działającej za granicą tj. wyraża się je w walucie funkcjonalnej jednostki działającej za granicą i przelicza po kursie zamknięcia, jak opisano wyżej.

7.6 Ustalanie wyniku finansowego

Przychody i koszty z tytułu odsetek

Jednostki Grupy w rachunku zysków i strat ujawniają wszystkie przychody i koszty odsetkowe dotyczące instrumentów finansowych, wycenianych według zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej oraz aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży.

Efektywna stopa jest stopą, która dyskontuje oszacowane przyszłe pieniężne wpływy oraz płatności dokonywane w oczekiwanym okresie do wygaśnięcia instrumentu finansowego, a w uzasadnionych przypadkach w okresie krótszym, do bilansowej wartości netto składnika aktywów lub zobowiązania finansowego. Wyliczenie efektywnej stopy obejmuje wszelkie płacone i otrzymywane przez strony umowy prowizje i punkty stanowiące integralną część efektywnej stopy procentowej, koszty transakcji oraz wszelkie inne premie i dyskonta.

Przychody z tytułu odsetek obejmują odsetki oraz prowizje otrzymane lub należne z tytułu kredytów, lokat międzybankowych oraz papierów wartościowych utrzymywanych do terminu wymagalności i dostępnych do sprzedaży, ujęte w kalkulacji efektywnej stopy procentowej.

W momencie rozpoznania utraty wartości instrumentu finansowego wycenianego według amortyzowanego kosztu oraz aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, przychody odsetkowe ujmowane są dalej w rachunku zysków i strat, lecz liczone są od nowo ustalonej wartości bilansowej instrumentu finansowego (od nowej niższej wartości instrumentu, to jest wartości pomniejszonej o odpis aktualizujący wartość). Do wyliczenia przychodów odsetkowych od nowo ustalonej wartości instrumentu stosowana jest stopa procentowa, według której zdyskontowane zostały przyszłe przepływy pieniężne dla celów wyceny utraty wartości.

Koszty okresu sprawozdawczego dotyczące zobowiązań z tytułu odsetek od rachunków klientów oraz zobowiązań z tytułu emisji własnych papierów wartościowych ujmowane są w rachunku zysków i strat również z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej.

Przychody i koszty z tytułu prowizji

Prowizje otrzymane lub zapłacone w związku z wykonanymi operacjami bankowymi na rachunkach klientów, operacjami z tytułu obsługi kart płatniczych, jak również działalnością maklerską, faktoringową oraz z tytułu akwizycji są zaliczane do wyniku w momencie wykonania usługi, zaś pozostałe prowizje i opłaty są rozliczane w czasie.

Grupa wyróżnia dwa podstawowe typy prowizji związanych z działalnością kredytową:

- opłaty i prowizje przygotowawcze,
- prowizje od niewykorzystanego zaangażowania.

Opłaty i prowizje przygotowawcze są składnikiem korygującym efektywną stopę procentową i stanowią część przychodów odsetkowych.

Prowizje od niewykorzystanego zaangażowania są rozliczane liniowo przez okres dostępności środków i stanowią przychody prowizyjne.

W przypadku kredytów i pożyczek o nieustalonych terminach płatności rat i nieustalonych zmianach oprocentowania, np. kredytów w rachunku bieżącym i kredytów z tytułu kart kredytowych prowizje rozliczane są w czasie przez okres ważności karty lub limitu kredytu w rachunku bieżącym metodą liniową i zaliczane do przychodów prowizyjnych.

Wynik z pozycji wymiany

Wynik z pozycji wymiany ustalany jest biorąc pod uwagę dodatnie i ujemne różnice kursowe, zarówno zrealizowane jak i niezrealizowane, wynikające z codziennej wyceny aktywów i pasywów walutowych po obowiązującym na dzień bilansowy średnim kursie ustalonym dla danej waluty przez Prezesa NBP i wpływające na przychody lub koszty z pozycji wymiany.

Ponadto, wynik z pozycji wymiany zawiera marże uzyskane na transakcjach walutowych z klientami Grupy.

Do wyniku z pozycji wymiany zalicza się różnice kursowe z wyceny inwestycji netto w podmiotach zagranicznych w momencie zbycia tej inwestycji. Do momentu zbycia różnice kursowe z wyceny aktywów netto w podmiocie zagranicznym ujmowane są w pozycji „Pozostałe kapitały”.

Pozostałe przychody i koszty operacyjne

Pozostałe przychody operacyjne obejmują głównie przychody z tytułu sprzedaży/likwidacji składników majątku trwałego i aktywów przejętych za długi, odzyskanych należności nieściągalnych, otrzymanych odszkodowań, kar, grzywien, przychodów z tytułu dzierżawy/najmu nieruchomości oraz rozwiązanych rezerw na sprawy sporne i aktywa przejęte za długi. Natomiast na pozostałe koszty operacyjne składają się głównie koszty sprzedaży/likwidacji majątku trwałego, w tym aktywów przejętych za długi, koszty windykacji należności, koszty rezerw na sprawy sporne oraz darowizny.

7.7 Wycena aktywów i zobowiązań finansowych, pochodne instrumenty finansowe

Aktywa finansowe

Aktywa finansowe kwalifikowane są do następujących kategorii:

- Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez wynik finansowy

Kategoria ta obejmuje dwie podkategorie: aktywa finansowe przeznaczone do obrotu oraz aktywa finansowe wyznaczone w momencie początkowego ujęcia jako aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

Do aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu zalicza się: dłużne i kapitałowe papiery wartościowe, pożyczki i należności, które nabyto lub zaliczono do tej kategorii z zamiarem sprzedaży w krótkim terminie. Do tej kategorii Grupa kwalifikuje także instrumenty pochodne (nie będące instrumentami zabezpieczającymi).

Do aktywów finansowych wyznaczonych w momencie początkowego ujęcia jako aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat kwalifikuje się dłużne papiery wartościowe, które zostały wyznaczone przez Grupę w celu eliminacji bądź znaczącego zmniejszenia niespójności w zakresie wyceny i ujmowania pomiędzy dłużnymi papierami wartościowymi a instrumentami pochodnymi ekonomicznie zabezpieczającymi ryzyko stopy procentowej tych papierów. W innym przypadku papiery te zostałyby zakwalifikowane do portfela aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, a efekt wyceny ujęty w kapitale z aktualizacji wyceny, a wycena instrumentów pochodnych ekonomicznie zabezpieczających te papiery zostałaby odniesiona do rachunku zysków i strat. To niedopasowanie księgowe eliminowane jest poprzez wyznaczenie dłużnych papierów wartościowych do kategorii aktywów finansowych wyznaczonych do wyceny w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

- Utrzymywane do terminu wymagalności

Są to aktywa finansowe nie będące instrumentami pochodnymi, z ustalonymi lub możliwymi do określenia płatnościami oraz o ustalonym terminie wymagalności, względem których jednostka ma stanowczy zamiar i jest w stanie utrzymać w posiadaniu do upływu terminu wymagalności, inne niż:

- a) wyznaczone przez jednostkę przy początkowym ujęciu jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy;
- b) wyznaczone przez jednostkę jako dostępne do sprzedaży; oraz
- c) spełniające definicję pożyczek i należności.

Aktywa finansowe zaliczone do tej kategorii wycenia się według zamortyzowanego kosztu z uwzględnieniem efektywnej stopy procentowej, Rozliczenie zamortyzowanego kosztu z uwzględnieniem efektywnej stopy procentowej jest ujmowane w przychodach odsetkowych.

- Pożyczki i należności

Pożyczki i należności są aktywami finansowymi niebędącymi instrumentami pochodnymi, z ustalonymi lub możliwymi do określenia płatnościami, które nie są kwotowane na aktywnym rynku, inne niż:

- a) aktywa finansowe, które jednostka zamierza sprzedać natychmiast lub w bliskim terminie, które kwalifikuje się jako przeznaczone do obrotu i te, które przy początkowym ujęciu zostały wyznaczone przez jednostkę jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy;
- b) aktywa finansowe wyznaczone przez jednostkę przy początkowym ujęciu jako dostępne do sprzedaży; lub
- c) aktywa finansowe, których posiadacz może nie odzyskać zasadniczo pełnej kwoty inwestycji początkowej z innego powodu niż pogorszenie obsługi kredytu, które kwalifikuje się jako dostępne do sprzedaży.

Do tej kategorii zaliczane są dłużne papiery wartościowe zakupione od emitenta, dla których nie istnieje aktywny rynek, kredyty, pożyczki, należności z tytułu transakcji reverse repo i inne

należności nabyte i udzielone. Pożyczki i należności wyceniane są według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej z uwzględnieniem utraty wartości.

- **Dostępne do sprzedaży**

Są to aktywa finansowe, dla których okres utrzymywania nie jest określony. W skład portfela wchodzi: dłużne i kapitałowe papiery wartościowe oraz pożyczki i należności nieuwzględnione w pozostałych kategoriach. Odsetki od aktywów dostępnych do sprzedaży nalicza się przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej i ujemne się w rachunku zysków i strat.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży wycenia się w wartości godziwej, a zyski i straty z tytułu zmiany wartości godziwej w stosunku do zamortyzowanego kosztu odnosi się na kapitał z aktualizacji wyceny. Pozycja dotycząca kapitału z aktualizacji wyceny podlega rozliczeniu do rachunku zysków i strat w momencie sprzedaży aktywa bądź wystąpienia utraty jego wartości. W przypadku wystąpienia utraty wartości wskazanego aktywa, wcześniej ujęte zwyżki z przeszacowania do wartości godziwej pomniejszają „Kapitał z aktualizacji wyceny”. Jeżeli kwota uprzednio ujętych zwyżek jest niewystarczająca na pokrycie utraty wartości, różnicę odnosi się do rachunku zysków i strat w pozycji „Wynik odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerw na zobowiązania pozabilansowe”.

Dywidendy z tytułu instrumentów kapitałowych są wykazywane w rachunku zysków i strat w momencie ustanowienia prawa jednostki do otrzymania płatności.

Standaryzowane transakcje zakupu i sprzedaży aktywów finansowych wyznaczonych jako aktywa wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, przeznaczonych do obrotu (z wyłączeniem instrumentów pochodnych), utrzymywanych do terminu wymagalności i dostępnych do sprzedaży Grupa ujemne i wyłącza z ksiąg na dzień rozliczenia transakcji, tj. dzień otrzymania lub dostarczenia składnika aktywów.

Zmiany wartości godziwej składnika aktywów w okresie pomiędzy datą zawarcia i datą rozliczenia transakcji ujmowane są analogicznie jak dla posiadanego składnika aktywów.

Kredyty i pożyczki wykazywane są w momencie wypłaty gotówki na rzecz kredytobiorcy.

Pochodne instrumenty finansowe są zawsze ujmowane i wyłączone z ksiąg rachunkowych na dzień zawarcia transakcji.

Utrata wartości aktywów finansowych

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy istnieją obiektywne dowody utraty wartości danego składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych. Utrata wartości składnika lub grupy aktywów finansowych została poniesiona wyłącznie wtedy, gdy istnieją obiektywne dowody utraty wartości na skutek wydarzeń, które nastąpiły po początkowym ujęciu danego składnika aktywów („zdarzenie powodujące stratę”), oraz gdy zdarzenia mają wpływ na oczekiwane przepływy pieniężne dotyczące tych aktywów, a przepływy te można wiarygodnie oszacować.

Do obiektywnych przesłanek utraty wartości aktywów finansowych Grupa zalicza informacje o następujących zdarzeniach powodujących stratę:

- znaczące trudności finansowe emitenta lub dłużnika,
- niedotrzymanie warunków umowy, np. niespłacenie lub opóźnienie spłaty odsetek lub części kapitału,
- przyznanie przez Grupę ustępstw lub udogodnień dłużnikowi, ze względów ekonomicznych i prawnych wynikających z trudności finansowych dłużnika, które w innych okolicznościach nie byłyby brane pod uwagę,
- złożenie wniosku o ogłoszenie upadłości dłużnika lub o wszczęcie postępowania naprawczego,
- zanik aktywnego rynku na dany aktyw finansowy spowodowany trudnościami finansowymi emitenta,

- obserwowane dane wskazujące na możliwy do zmierzenia spadek oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych związanych z grupą aktywów finansowych od momentu początkowego ich ujęcia, mimo że nie można ustalić spadku dotyczącego pojedynczego składnika grupy aktywów finansowych, w tym:
 - negatywne zmiany dotyczące statusu płatności pożyczkobiorców w grupie lub
 - krajowa lub lokalna sytuacja gospodarcza, która ma związek z niespłaceniem aktywów w grupie.

Grupa dokonuje podziału należności kredytowych i leasingowych ze względu na wielkość zaangażowania na portfel indywidualny i portfel grupowy.

W portfelu indywidualnym każda pojedyncza ekspozycja kredytowa i leasingowa jest poddawana testowi na utratę wartości. W przypadku rozpoznania utraty wartości tworzony jest odpis aktualizujący wartość należności. W przypadku, gdy dla danej ekspozycji nie wystąpiły obiektywne przesłanki utraty wartości, ekspozycja ta włączana jest do portfela kredytów lub należności leasingowych ocenianego grupowo.

W portfelu grupowym identyfikowane są grupy o podobnych charakterystykach ryzyka kredytowego, które następnie zbiorczo oceniane są pod kątem utraty wartości.

Jeżeli istnieją obiektywne dowody na utratę wartości aktywów finansowych zakwalifikowanych do kategorii pożyczek i należności, należności z tytułu leasingu finansowego lub inwestycji utrzymywanych do terminu wymagalności, kwotę odpisu aktualizacyjnego stanowi różnica między wartością bilansową składnika aktywów a bieżącą wartością oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych (z wyłączeniem przyszłych strat kredytowych, które nie zostały poniesione), zdyskontowanych z zastosowaniem pierwotnej efektywnej stopy procentowej ustalonej przy początkowym ujęciu danego składnika aktywów finansowych. Wartość bilansowa składnika aktywów zostaje zmniejszona poprzez konto odpisów aktualizujących, a kwota straty obciąża rachunek zysków i strat.

Kalkulacja bieżącej wartości oszacowanych przepływów pieniężnych dotyczących zabezpieczonego składnika aktywów finansowych uwzględnia przepływy pieniężne wynikające z przejęcia zabezpieczenia, pomniejszonego o koszty przejęcia i sprzedaży.

Przyszłe przepływy pieniężne dotyczące grupy aktywów finansowych ocenianych łącznie pod kątem utraty wartości są szacowane na podstawie przepływów pieniężnych wynikających z umów oraz historycznych parametrów odzysków generowanych z aktywów o podobnych cechach ryzyka.

Historyczne parametry odzysków są korygowane na podstawie danych pochodzących z bieżących obserwacji, tak aby uwzględnić oddziaływanie bieżących warunków oraz wyłączyć czynniki mające wpływ w okresie historycznym, które nie występują obecnie.

Jeżeli w następnym okresie wysokość straty z tytułu utraty wartości zmniejszy się na skutek zdarzenia, które nastąpiło po wystąpieniu utraty wartości (np. poprawy oceny zdolności kredytowej dłużnika), wówczas uprzednio dokonany odpis z tytułu utraty wartości jest odwracany poprzez dokonanie odpowiedniej korekty konta odpisów aktualizujących. Kwota dokonanego odwrócenia wykazywana jest w rachunku zysków i strat.

Umowy sprzedaży i odkupu

Transakcje repo i reverse-repo oraz transakcje sell-buy back i buy-sell back są operacjami sprzedaży lub kupna papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu lub odsprzedaży w umownym terminie i po określonej cenie.

Transakcje sprzedaży papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu (repo oraz sell-buy back) na moment zawarcia ujmuje się w zobowiązaniach wobec innych banków lub zobowiązaniach wobec klientów z tytułu depozytów, w zależności od kontrahenta transakcji. Zakupione papiery wartościowe z przyrzeczeniem odsprzedaży (reverse-repo oraz buy-sell back) ujmuje się jako należności od banków lub kredyty i pożyczki udzielone klientom, w zależności od kontrahenta transakcji.

Różnica między ceną sprzedaży i odkupu jest traktowana odpowiednio jako koszty/przychody odsetkowe i rozliczana jest w czasie trwania umowy z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej.

Pochodne instrumenty finansowe i rachunkowość zabezpieczeń

Grupa zawiera operacje na pochodnych instrumentach finansowych: transakcje dotyczące walut (typu spot, forward, swap walutowy, opcje walutowe, CIRS), transakcje na stopę procentową (FRA, IRS, CAP) transakcje pochodne bazujące na kursach papierów wartościowych i wartości indeksów akcji. Pochodne instrumenty finansowe są początkowo ujmowane w wartości godziwej w dniu zawarcia transakcji, a następnie wyceniane do wartości godziwej na każdy dzień bilansowy. Wartość godziwą ustala się w oparciu o notowania instrumentów na aktywnych rynkach oraz w oparciu o techniki wyceny, w tym modele bazujące na zdyskontowanych przepływach pieniężnych oraz modele wyceny opcji, w zależności, który ze sposobów wyceny jest właściwy. Dodatnia wycena pochodnych instrumentów finansowych prezentowana jest w pozycji „Aktywa z tytułu pochodnych instrumentów finansowych”, a ujemna – w pozycji „Zobowiązania z tytułu pochodnych instrumentów finansowych”. W przypadku nabycia instrumentu finansowego, którego składnikiem jest wbudowany instrument pochodny, a całość lub część przepływów pieniężnych związanych z takim instrumentem finansowym zmienia się w sposób podobny do tego, jaki wbudowany instrument pochodny powodowałby samodzielnie, wbudowany instrument pochodny wykazuje się odrębnie od umowy zasadniczej. Następuje to wtedy, gdy spełnione są łącznie następujące warunki:

- instrument finansowy nie jest zaliczany do aktywów przeznaczonych do obrotu lub aktywów wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy, których skutki przeszacowania są odnoszone do przychodów lub kosztów finansowych okresu sprawozdawczego,
- charakter wbudowanego instrumentu oraz ryzyka z nim związane nie są ściśle powiązane z charakterem umowy zasadniczej i ryzykami z niej wynikającymi,
- odrębny instrument, którego charakterystyka odpowiada cechom wbudowanego instrumentu pochodnego, spełniałby definicję instrumentu pochodnego,
- możliwe jest wiarygodne ustalenie wartości godziwej wbudowanego instrumentu pochodnego.

W przypadku umów nie będących instrumentami finansowymi, których składnikiem jest instrument spełniający powyższe warunki, wycenę wbudowanego instrumentu pochodnego zalicza się odpowiednio do aktywów lub zobowiązań z tytułu pochodnych instrumentów finansowych w korespondencji z rachunkiem zysków i strat zgodnie z zasadami wyceny instrumentów pochodnych.

Sposób ujmowania zmian wartości godziwej zależy od tego czy dany instrument pochodny jest zaliczony do portfela przeznaczonego do obrotu lub czy dany instrument jest wyznaczony jako instrument zabezpieczający.

Zmiany w wycenie do wartości godziwej pochodnych instrumentów finansowych zaklasyfikowanych do portfela przeznaczonego do obrotu odnoszone są do rachunku zysków i strat.

Grupa wyznacza niektóre instrumenty jako zabezpieczenie przyszłych wysoce prawdopodobnych przepływów pieniężnych dla pozycji zabezpieczanej, pod warunkiem spełnienia kryteriów określonych w MSR 39.

W momencie ustanowienia zabezpieczenia Grupa formalnie wyznacza i dokumentuje powiązanie zabezpieczające, jak również cel zarządzania ryzykiem oraz strategię ustanowienia zabezpieczenia. Sporządzana dokumentacja zawiera identyfikację instrumentu zabezpieczającego, pozycji zabezpieczanej, charakter zabezpieczanego ryzyka oraz sposób bieżącej oceny efektywności instrumentu zabezpieczającego.

Zmiany w wycenie do wartości godziwej pochodnych instrumentów finansowych zaklasyfikowanych jako instrumenty zabezpieczające przepływy pieniężne odnoszone są:

- bezpośrednio do pozycji „kapitał z aktualizacji wyceny” w części stanowiącej efektywne zabezpieczenie,
- do rachunku zysków i strat w części stanowiącej nieskuteczne zabezpieczenie.

Kwoty ujęte w „kapitale z aktualizacji wyceny” przenoszone są do rachunku zysków i strat w tym okresie, w którym zabezpieczana pozycja ma wpływ na rachunek zysków i strat.

Grupa zaprzestaje stosowania zasad rachunkowości zabezpieczeń, gdy instrument zabezpieczający wygasa lub zostaje sprzedany. W takim przypadku łączne zyski lub straty na instrumencie zabezpieczającym, początkowo ujęte w „kapitale z aktualizacji wyceny”, jeżeli zabezpieczenie było skuteczne, nadal są wykazywane w kapitale aż do zajścia prognozowanej transakcji i ujęcia jej w rachunku zysków i strat.

Jeżeli zawarcie prognozowanej transakcji nie jest uznawane za prawdopodobne, łączne zyski lub straty ujęte w „kapitale z aktualizacji wyceny” przenoszone są do rachunku zysków i strat danego okresu.

Zobowiązania finansowe

Zobowiązania finansowe Grupa kwalifikuje do następujących kategorii:

- zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu wykazywane w wartości godziwej,
- zobowiązania finansowe nie przeznaczone do obrotu wykazywane w kwotach wymagających zapłaty, wycenianych według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej.

Do zobowiązań finansowych nie przeznaczonych do obrotu zaliczane są zobowiązania wobec banków i klientów, zaciągnięte przez Grupę pożyczki oraz wyemitowane własne dłużne papiery wartościowe.

Usunięcie z bilansu instrumentów finansowych

Instrument finansowy zostaje usunięty z bilansu, gdy wygasają umowne prawa do przepływów pieniężnych z aktywów finansowych lub Grupa przenosi wszystkie korzyści i całe ryzyko związane z instrumentem finansowym na inny podmiot.

Najczęściej Grupa spisuje kredyty z bilansu w przypadku stwierdzenia nieściągalności należności, tj.:

- umorzenia postępowania egzekucyjnego,
- śmierci dłużnika,
- ukończenia postępowania upadłościowego,
- bezwarunkowego umorzenia części kredytu.

7.8 Wycena pozostałych pozycji skonsolidowanego bilansu

Wartości niematerialne

Do wartości niematerialnych klasyfikowane są aktywa spełniające następujące wymagania:

- można je wyodrębnić lub wydzielić z jednostki gospodarczej i sprzedać, przekazać, licencjonować lub oddać do odpłatnego użytkowania osobom trzecim, zarówno indywidualnie, jak też łącznie z powiązanymi z nimi umowami, składnikami aktywów lub zobowiązań,
- wynikają z tytułów umownych lub innych tytułów prawnych, bez względu na to, czy podlegają one przeniesieniu lub wyodrębnieniu z jednostki gospodarczej lub innych praw i obowiązków.

Wartość firmy

Wartość firmy stanowi nadwyżkę kosztu nabycia nad wartością godziwą nabytych aktywów, pasywów i zobowiązań warunkowych jednostki zależnej, stowarzyszonej lub współkontrolowanej. Po początkowym ujęciu, wartość firmy jest wykazywana według ceny nabycia pomniejszonej o wszelkie skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Utrata wartości ustalana jest poprzez oszacowanie odzyskiwalnej wartości ośrodka wypracowującego środki pieniężne, którego dotyczy dana wartość firmy. W przypadku, gdy odzyskiwalna wartość ośrodka wypracowującego środki pieniężne jest niższa niż wartość bilansowa, tworzony jest odpis z tytułu utraty wartości. W przypadku, gdy wartość firmy stanowi część ośrodka wypracowującego środki pieniężne i dokonana zostanie sprzedaż części działalności w ramach tego ośrodka, przy ustalaniu zysków lub strat ze sprzedaży takiej działalności wartość firmy związana ze sprzedaną działalnością zostaje włączona do wartości bilansowej sprzedanej części działalności. Wartość firmy sprzedana w takich okolicznościach jest wyceniana na podstawie względnej wartości sprzedanej działalności i wartości pozostałej części ośrodka wypracowującego środki pieniężne. Test na utratę wartości przeprowadza się raz na rok. Stwierdzona w wyniku przeprowadzonych testów utrata wartości nie podlega późniejszej korekcie. Wartość firmy powstała w wyniku nabycia spółek zależnych ujmuje się w ramach wartości niematerialnych, a wartość firmy powstała w wyniku nabycia spółek stowarzyszonych lub współkontrolowanych ujmuje się w ramach pozycji „Inwestycje w jednostki podporządkowane”.

Inne wartości niematerialne

Wartości niematerialne są kontrolowanymi przez Grupę zasobami majątkowymi nie mającymi formy fizycznej, identyfikowalnymi i powodującymi w przyszłości wpływ korzyści ekonomicznych dla Grupy, powiązanych bezpośrednio z tymi aktywami.

Głównie są to:

- licencje na oprogramowanie komputerowe,
- autorskie prawa majątkowe,
- koszty zakończonych prac rozwojowych.

Wartości niematerialne nabyte w ramach oddzielnej transakcji są ujmowane według ceny nabycia. Wartości niematerialne nabyte w ramach transakcji przejęcia jednostki gospodarczej są ujmowane według wartości godziwej na dzień przejęcia. Po początkowym ujęciu, do tej kategorii wartości niematerialnych stosuje się model kosztu historycznego. Okres użytkowania wartości niematerialnych zostaje oceniony i uznany za ograniczony lub nieokreślony. W przypadku naliczania amortyzacji od aktywów o ograniczonym okresie użytkowania, koszty te są wykazywane w rachunku zysków i strat w pozycji „Ogólne koszty administracyjne”. Nie dokonuje się odpisów amortyzacyjnych składnika wartości niematerialnych o nieokreślonym okresie użytkowania.

Z wyjątkiem prac rozwojowych, wartości niematerialne wytworzone przez Grupę we własnym zakresie nie są ujmowane w aktywach, a nakłady poniesione na ich wytworzenie są ujmowane w ciężar rachunku zysków i strat za ten rok, w którym zostały poniesione.

W przypadku wartości niematerialnych o określonym okresie użytkowania Grupa ocenia, czy istnieją przesłanki wskazujące na to, że mogła nastąpić ich utrata wartości. W razie stwierdzenia, że przesłanki zachodzą, Grupa szacuje wartość odzyskiwaną takiego składnika wartości niematerialnych i dokonuje odpisu aktualizującego. Okresy użytkowania są także poddawane corocznej weryfikacji, a w razie potrzeby, korygowane począwszy od kolejnego roku obrotowego.

W przypadku wartości niematerialnych o nieokreślonym okresie użytkowania oraz nakładów na wartości niematerialne Grupa przeprowadza corocznie test sprawdzający, czy nastąpiła ich utrata wartości, bez względu na to, czy istnieją przesłanki wskazujące na wystąpienie utraty wartości.

Koszty prac badawczych obciążają rachunek zysków i strat w momencie ich poniesienia. Nakłady poniesione na prace rozwojowe wykonane w ramach danego przedsięwzięcia są przenoszone na kolejny okres, jeżeli można uznać, że zostaną one w przyszłości odzyskane. Po początkowym

ujęciu nakładów na prace rozwojowe, stosuje się model kosztu historycznego wymagający, aby składniki aktywów były ujmowane według cen nabycia pomniejszonych o skumulowaną amortyzację i skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Wszelkie nakłady przeniesione na kolejny okres są amortyzowane przez przewidywany okres uzyskiwania przychodów ze sprzedaży z danego przedsięwzięcia.

Koszty prac rozwojowych są poddawane ocenie pod kątem ewentualnej utraty wartości corocznie – jeśli składnik aktywów nie został jeszcze oddany do użytkowania, lub częściej – gdy w ciągu okresu sprawozdawczego pojawi się przesłanka utraty wartości wskazująca na to, że ich wartość bilansowa może nie być możliwa do odzyskania.

Zyski lub straty wynikające z usunięcia wartości niematerialnych z bilansu są wyceniane według różnicy pomiędzy wpływami ze sprzedaży netto a wartością bilansową danego składnika aktywów i są ujmowane w rachunku zysków i strat w momencie jego wyksięgowania.

Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe stanowią kontrolowane środki trwałe oraz nakłady na ich budowę. Do środków trwałych zaliczane są składniki rzeczowych aktywów trwałych o przewidywanym okresie wykorzystywania dłuższym niż rok, które są utrzymywane z uwagi na ich wykorzystanie na własne potrzeby lub w celu oddania ich do użytkowania innym podmiotom na podstawie umowy najmu lub w celach administracyjnych.

Rzeczowe aktywa trwałe wykazuje się według kosztu historycznego pomniejszonego o odpisy amortyzacyjne/ umorzeniowe oraz z tytułu utraty wartości. Na koszt historyczny składają się cena nabycia/ koszt wytworzenia i koszty bezpośrednio związane z nabyciem danych aktywów.

Każda część składowa pozycji rzeczowych aktywów trwałych, której cena nabycia lub koszt wytworzenia jest istotny w porównaniu z ceną nabycia lub kosztem wytworzenia całej pozycji jest amortyzowana osobno. Grupa alokuje początkową wartość pozycji rzeczowych aktywów trwałych na jej istotne części.

Koszty modernizacji rzeczowych aktywów trwałych odpowiednio zwiększają ich wartość bilansową lub są ujmowane jako oddzielny składnik rzeczowych aktywów trwałych tylko wtedy, gdy prawdopodobne jest, że z tytułu tych nakładów nastąpi wpływ korzyści ekonomicznych do Grupy a koszt tych nakładów można wiarygodnie zmierzyć.

Koszty napraw i utrzymania rzeczowych aktywów trwałych obciążają rachunek zysków i strat w okresie sprawozdawczym, w którym zostały poniesione.

Koszty finansowania zewnętrznego związane z nabyciem, budową czy wytworzeniem składnika aktywów, Grupa ujmuje jako koszty w okresie, w którym je poniesiono.

Odpisy amortyzacyjne

Odpisy amortyzacyjne dla celów bilansowych od wartości podlegającej amortyzacji rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych oraz nieruchomości inwestycyjnych dokonywane są metodą liniową zgodnie z ustalonymi stawkami amortyzacji przez przewidywany okres ich użyteczności ekonomicznej. Wartość podlegająca amortyzacji jest to cena nabycia lub koszt wytworzenia danego aktywa pomniejszona o wartość końcową składnika. Stawki amortyzacji i wartość końcowa składników ustalone dla celów bilansowych są okresowo weryfikowane, przy czym rezultaty weryfikacji skutkują, w okresie, w którym weryfikację przeprowadzono.

Bilansowe stawki amortyzacyjne stosowane dla podstawowych grup rzeczowych aktywów trwałych, nieruchomości inwestycyjnych oraz wartości niematerialnych są następujące:

a/ stawki amortyzacji stosowane dla środków trwałych:

Budynki i budowle oraz spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego i spółdzielcze prawo do lokalu użytkowego	1,5% - 10,0%
Urządzenia techniczne i maszyny	4,5% - 30,0%
Środki transportu	12,5% - 30,0%

b/ stawki amortyzacji dla wartości niematerialnych:

Licencje na programy komputerowe, prawa autorskie	10,0% - 50,0%
Poniesione koszty zakończonych prac rozwojowych	33,3%
Pozostałe wartości niematerialne	33,0%

c/ stawki amortyzacji dla nieruchomości inwestycyjnych:

Budynki i budowle	1,5% - 10,0%
-------------------	--------------

Nie amortyzuje się gruntów, nakładów na rzeczowe aktywa trwałe oraz nakładów na wartości niematerialne.

Wartość amortyzacji obciąża ogólne koszty administracyjne, natomiast odpis z tytułu utraty wartości obciąża pozostałe koszty operacyjne Grupy.

Nieruchomości inwestycyjne

Początkowo nieruchomości inwestycyjne są ujmowane według ceny nabycia z uwzględnieniem kosztów transakcji. Po początkowym ujęciu nieruchomości inwestycyjne są wyceniane zgodnie z wymogami modelu ceny nabycia.

Nieruchomości inwestycyjne są usuwane z bilansu w przypadku ich zbycia lub w przypadku stałego wycofania danej nieruchomości inwestycyjnej z użytkowania, gdy nie są spodziewane żadne przyszłe korzyści z jej sprzedaży. Wszelkie zyski lub straty wynikające z usunięcia nieruchomości inwestycyjnej z bilansu są ujmowane w rachunku zysków i strat w tym okresie, w którym dokonano takiego usunięcia.

Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży

Do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży klasyfikuje się aktywa, których wartość bilansowa ma zostać odzyskana w drodze ich odsprzedaży, a nie dalszego wykorzystania. Jako przeznaczone do sprzedaży klasyfikowane są jedynie aktywa dostępne do natychmiastowej sprzedaży w bieżącym stanie, których sprzedaż jest wysoce prawdopodobna, tzn. zdecydowano o wypełnieniu planu sprzedaży danego składnika aktywów, rozpoczęto aktywny program znalezienia nabywcy i zakończenia planu zbycia. Ponadto, taki składnik aktywów jest oferowany do sprzedaży po cenie, która jest racjonalna w odniesieniu do jego bieżącej wartości godziwej i oczekuje się, że sprzedaż zostanie ujęta jako sprzedaż zakończona w czasie jednego roku od dnia zaklasyfikowania składnika aktywów do tej kategorii.

Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży ujmuje się w kwocie niższej z wartości bilansowej i wartości godziwej pomniejszonej o koszty zbycia tych aktywów. Dla aktywów zaklasyfikowanych do tej kategorii nie nalicza się amortyzacji.

Leasing

Grupa jest stroną umów leasingowych na podstawie, których oddaje do odpłatnego używania aktywa trwałe lub wartości niematerialne przez uzgodniony okres.

Grupa jest również stroną umów leasingowych na podstawie, których przyjmuje do odpłatnego używania lub pobierania pożytków obce aktywa trwałe lub wartości niematerialne przez uzgodniony okres,.

Leasing operacyjny

W przypadku umów leasingu zawartych przez Grupę jako leasingodawcę, przedmiot leasingu jest ujmowany w bilansie jednostki, ponieważ nie nastąpiło przeniesienie zasadniczo całego ryzyka i pożytków wynikających z tytułu posiadania aktywów na leasingobiorcę.

W przypadku umów leasingu zawartych przez Grupę jako leasingobiorcę, przedmiot leasingu nie jest ujmowany w bilansie jednostki.

Całość opłat z tytułu leasingu operacyjnego jest ujmowana jako przychody lub koszty w rachunku zysków i strat metodą liniową przez okres trwania leasingu.

Leasing finansowy

Grupa jako leasingodawca

W przypadku umów leasingu na mocy, których następuje przeniesienie zasadniczo całego ryzyka i pożytków wynikających z tytułu posiadania aktywów będących przedmiotem umowy, przedmiot leasingu przestaje być ujmowany w bilansie. Ujmowana jest natomiast należność w kwocie równej bieżącej wartości minimalnych opłat leasingowych. Opłaty leasingowe są dzielone między przychody finansowe i zmniejszenie salda należności w sposób umożliwiający uzyskanie stałej stopy zwrotu z pozostałej do spłaty należności.

Opłaty leasingowe z tytułu umów, które nie spełniają warunków umowy leasingu finansowego, ujmowane są jako przychody w rachunku zysków i strat metodą liniową przez okres trwania leasingu.

Grupa jako leasingobiorca

W przypadku umów leasingu, na mocy których następuje przeniesienie zasadniczo na Grupę całego ryzyka i pożytków wynikających z tytułu posiadania aktywów będących przedmiotem umowy, przedmiot leasingu jest ujmowany w aktywach jako środek trwały i jednocześnie ujmowane jest zobowiązanie w kwocie równej wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych ustalonej na dzień rozpoczęcia leasingu. Opłaty leasingowe są dzielone między koszty opłat leasingowych i zmniejszenie salda zobowiązania w sposób umożliwiający uzyskanie stałej stopy odsetek od pozostałego do spłaty zobowiązania. Koszty z tytułu leasingu finansowego ujmowane są bezpośrednio w rachunku zysków i strat.

Aktywa trwałe będące przedmiotem umowy leasingu finansowego są amortyzowane w sposób określony dla własnych środków trwałych. Jednakże, gdy brak jest pewności co do przejścia prawa własności przedmiotu umowy, wówczas aktywa trwałe używane na podstawie umów leasingu finansowego są amortyzowane przez krótszy z dwóch okresów: przewidywany okres użytkowania lub okres trwania leasingu.

Opłaty leasingowe z tytułu umów, które nie spełniają warunków umowy leasingu finansowego, ujmowane są jako koszty w rachunku zysków i strat metodą liniową przez okres trwania leasingu.

Koszty rozliczane w czasie (aktywa)

Koszty rozliczane w czasie dotyczą poszczególnych rodzajów wydatków, których rozliczenie w ciężar rachunku zysków i strat nastąpi stosownie do upływu czasu w przyszłych okresach sprawozdawczych. Koszty rozliczane w czasie prezentuje się w bilansie w pozycji „Inne aktywa”.

Rezerwy

Rezerwy tworzone są wówczas, gdy na Grupie ciąży istniejący obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych, i gdy prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków uosabiających korzyści ekonomiczne, oraz można dokonać wiarygodnego oszacowania kwoty tego zobowiązania. W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wielkość rezerwy jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie oraz ewentualnego ryzyka związanego z danym zobowiązaniem.

Ponadto w pozycji tej ujmuje się rezerwy związane z długoterminowymi świadczeniami pracowniczymi wyceniane metodą aktuarialną. Wszystkie rezerwy tworzone są w ciężar rachunku zysków i strat.

Rezerwy na świadczenia pracownicze

Wysokość rezerwy utworzonej na odprawy emerytalne i rentowe ustalana jest na podstawie wyceny aktuarialnej dokonywanej przez niezależnego aktuarusza co najmniej raz na dwa lata.

Rezerwę na koszty restrukturyzacji tworzy się, gdy spełnione zostaną ogólne kryteria ujmowania rezerw oraz szczegółowe kryteria dotyczące powstania obowiązku tworzenia rezerwy na koszty restrukturyzacji określone w MSR 37.

Wysokość rezerwy z tytułu restrukturyzacji zatrudnienia ustalana jest przez Grupę w oparciu o najlepsze dostępne oszacowania bezpośrednich nakładów, które w sposób nieodzowny wynikają z restrukturyzacji oraz nie są związane z bieżącą działalnością Grupy.

Utworzone rezerwy ujmowane są w pasywach w pozycji „Rezerwy” oraz odpowiednio w rachunku zysków i strat jako koszty wynagrodzeń.

Przychody przyszłych okresów oraz koszty rozliczane w czasie (pasywa)

Pozycja obejmuje głównie prowizje rozliczane liniowo oraz inne dochody pobrane z góry, których rozliczenie do rachunku zysków i strat nastąpi w przyszłych okresach sprawozdawczych.

Składnikami kosztów rozliczanych w czasie są rezerwy na koszty rzeczowe wynikające ze świadczeń wykonanych na rzecz Grupy przez kontrahentów, które zostaną rozliczone w następnych okresach oraz rozliczenia z tytułu świadczeń na rzecz pracowników (m.in. bonus roczny i świąteczny, premie, nagrody oraz niewykorzystane urlopy).

Koszty i przychody rozliczane w czasie prezentuje się w bilansie w pozycji „Pozostałe zobowiązania”.

Kapitały własne Grupy Kapitałowej

Kapitały własne stanowią kapitały i fundusze tworzone przez spółki Grupy Kapitałowej zgodnie z obowiązującym prawem, tj. właściwymi ustawami, statutami i umowami spółek. Do kapitałów własnych zaliczane są także zysk / strata z lat ubiegłych. Pozycje kapitałów własnych jednostek zależnych, inne niż kapitał zakładowy, w części, w jakiej jednostka dominująca jest właścicielem jednostki zależnej, dodaje się do odpowiednich pozycji kapitałów własnych jednostki dominującej.

Do kapitałów własnych Grupy Kapitałowej włącza się tylko te części kapitałów własnych jednostek zależnych, które powstały po dniu nabycia udziałów lub akcji przez jednostkę dominującą.

W szczególności dotyczy to zmiany kapitałów z tytułu osiągniętego zysku lub poniesionej straty oraz aktualizacji wyceny:

- a) kapitał zakładowy dotyczy jedynie kapitału Banku jako podmiotu dominującego i wykazany jest w wysokości zgodnej ze statutem oraz wpisem do rejestru przedsiębiorców według wartości nominalnej,
- b) kapitał zapasowy tworzony jest zgodnie ze statutami Spółek z odpisów z zysku oraz premii emisyjnych uzyskanych z emisji akcji. Ponadto w pozycji tej ujęto zmianę wartości udziałów mniejszości wynikającą ze zwiększenia udziału podmiotu dominującego w kapitale akcyjnym Banku. Przyjęta zasada jest zgodna z zasadami rachunkowości stosowanymi w Grupie UniCredit,
- c) kapitał z aktualizacji wyceny obejmuje skutki wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, skutki wyceny pochodnych instrumentów zabezpieczających przepływy pieniężne oraz wartość podatku odroczonego dla pozycji stanowiących różnice przejściowe odniesione na kapitał z aktualizacji. W bilansie kapitał z aktualizacji wyceny prezentowany jest w ujęciu netto,
- d) kapitały rezerwowe służące celom określonym w statucie tworzone są z odpisów z zysku. Ponadto kapitał rezerwowy pomniejszony jest o wartość rozpoznanego nabycia udziału mniejszości odniesionego na kapitał zapasowy,
- e) składnik kapitałowy - różnice kursowe - obejmuje różnice kursowe powstałe z przeliczenia wyniku oddziału zagranicznego po średnim kursie ważonym ustalonym na dzień bilansowy w stosunku do średniego kursu NBP oraz różnice kursowe powstałe z wyceny aktywów netto w podmiotach zagranicznych,
- f) składnik kapitałowy - obligacje zamienne na akcje - obejmuje ujętą w kapitałach wartość godziwą instrumentów finansowych wyemitowanych w ramach transakcji rozliczanych w instrumentach kapitałowych zgodnie z MSSF 2,

- g) fundusz ogólnego ryzyka bankowego w Banku Pekao S.A. tworzony jest zgodnie z Prawem bankowym z dnia 29 sierpnia 1997 roku z zysku po opodatkowaniu,
- h) niepodzielony wynik z lat ubiegłych obejmuje niepodzielone zyski i nie pokryte straty z lat ubiegłych jednostek objętych konsolidacją metodą pełną,
- i) zysk/strata netto stanowi zysk/strata wynikająca z rachunku zysków i strat za okres, za który sporządzane jest sprawozdanie. Zysk netto uwzględnia podatek dochodowy.

Udziały mniejszości

Udziały mniejszości jest to udział w kapitale własnym jednostki zależnej konsolidowanej metodą pełną, a należący do jednostki innej niż jednostki wchodzące w skład Grupy Kapitałowej.

Płatności oparte na akcjach własnych

W Grupie realizowane są programy motywacyjne, w ramach których kluczowym członkom kadry menedżerskiej przyznawane są prawa pierwszeństwa do nabycia akcji Banku oraz akcji podmiotu dominującego Spółki UniCredit S.p.A. (zob. Nota 48)

Transakcje rozliczane w instrumentach kapitałowych Banku Pekao S.A.

Koszt transakcji rozliczanych z pracownikami w instrumentach kapitałowych jest wyceniany przez odniesienie do wartości godziwej na dzień przyznania praw. Wartość godziwa ustalana jest w oparciu o model Blacka – Scholesa wyceny opcji na akcje wypłacające dywidendę, z uwzględnieniem oczekiwań Zarządu co do ilości praw, które zostaną zrealizowane. Przy wycenie transakcji rozliczanych w instrumentach kapitałowych nie są uwzględniane żadne warunki dotyczące efektywności/wyników, poza tymi związanymi z ceną akcji („uwarunkowania rynkowe”).

Koszt transakcji rozliczanych w instrumentach kapitałowych jest ujmowany wraz z odpowiadającym mu wzrostem wartości kapitału własnego w okresie, w którym spełnione zostały warunki dotyczące efektywności/wyników, kończącym się w dniu, w którym określone pracownicy zdobędą pełne uprawnienia do świadczeń („dzień nabycia praw”). Skumulowany koszt ujęty z tytułu transakcji rozliczanych w instrumentach kapitałowych na każdy dzień bilansowy do dnia nabycia praw odzwierciedla stopień upływu okresu nabywania praw oraz liczbę praw do akcji, do których prawa – w opinii Zarządu Banku na ten dzień, opartej na możliwie najlepszych szacunkach liczby instrumentów kapitałowych – zostaną ostatecznie nabyte. W przypadku modyfikacji warunków przyznawania wynagrodzeń rozliczanych w instrumentach kapitałowych, w ramach spełnienia wymogu minimum ujmuje się koszty, jak w przypadku gdyby warunki te nie uległy zmianie. Ponadto, ujmowane są koszty z tytułu każdego wzrostu wartości transakcji w wyniku modyfikacji, wycenione na dzień zmiany.

W przypadku anulowania lub wcześniejszego rozliczenia prawa do akcji, Grupa traktuje taką sytuację jako przyspieszenie nabycia uprawnień i bezzwłocznie ujmuje kwotę, która byłaby dalej ujmowana przez pozostały czas okresu nabywania uprawnień. Jednakże w przypadku zastąpienia anulowanego prawa do akcji nowym prawem do akcji, prawo anulowane i nowe prawo są traktowane tak, jakby stanowiły modyfikację pierwotnego prawa.

Rozważający wpływ wyemitowanych opcji jest uwzględniany przy ustalaniu wielkości zysku przypadającego na jedną akcję jako dodatkowe rozwodnienie akcji (zob. Nota 22).

Opcje na akcje i akcje Spółki UniCredit S.p.A.

Jednostki Grupy Pekao S.A. przystąpiły do programu motywacyjnego Grupy UniCredit. Celem programu motywacyjnego jest zaoferowanie wybranym kluczowym pracownikom spółek Grupy opcji na akcje oraz akcji UniCredit S.p.A.

W tym przypadku spółki Grupy otrzymały od spółki dominującej wartość godziwą przyznanych pracownikom Grupy Pekao S.A. praw ustaloną w oparciu o model wyceny opcji Hull and White.

Koszty usług świadczonych przez pracowników w zamian za przyznane prawa są rozpoznawane w kosztach wynagrodzeń.

W momencie realizacji tych instrumentów Grupa zobowiązana jest do zapłaty wartości godziwej przyznanych instrumentów na rzecz UniCredit S.p.A.

7.9 Podatek dochodowy oraz inne podatki

Podatek dochodowy

Na potrzeby sprawozdawczości finansowej, rezerwa na podatek dochodowy jest tworzona metodą zobowiązań bilansowych w stosunku do wszystkich różnic przejściowych występujących na dzień bilansowy między wartością podatkową aktywów i zobowiązań a ich wartością bilansową wykazaną w sprawozdaniu finansowym.

Rezerwa na podatek odroczony ujmowana jest w odniesieniu do wszystkich dodatnich różnic przejściowych:

- z wyjątkiem sytuacji, gdy rezerwa na podatek odroczony powstaje w wyniku amortyzacji wartości firmy lub początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji niestanowiącej połączenia jednostek gospodarczych i w chwili jej zawierania nie ma wpływu ani na wynik finansowy brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową oraz
- w przypadku dodatnich różnic przejściowych wynikających z inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych i udziałów we wspólnych przedsięwzięciach – z wyjątkiem sytuacji, gdy terminy odwracania się różnic przejściowych podlegają kontroli i gdy prawdopodobne jest, iż w dającej się przewidzieć przyszłości różnice przejściowe nie ulegną odwróceniu.

Aktywa z tytułu podatku odroczonego ujmowane są w odniesieniu do wszystkich ujemnych różnic przejściowych, jak również niewykorzystanych aktywów z tytułu odroczonego podatku i niewykorzystanych strat podatkowych przeniesionych na następne lata, w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że zostanie osiągnięty dochód do opodatkowania, który pozwoli wykorzystać wyżej wymienione różnice, aktywa i straty:

- z wyjątkiem sytuacji, gdy aktywa z tytułu odroczonego podatku dotyczące ujemnych różnic przejściowych powstają w wyniku początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji niestanowiącej połączenia jednostek gospodarczych i w chwili jej zawierania nie mają wpływu ani na wynik finansowy brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową oraz
- w przypadku ujemnych różnic przejściowych z tytułu inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych oraz udziałów we wspólnych przedsięwzięciach, składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku jest ujmowany w bilansie jedynie w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, iż w dającej się przewidzieć przyszłości ww. różnice przejściowe ulegną odwróceniu i osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który pozwoli na potrącenie ujemnych różnic przejściowych.

Wartość bilansowa składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku jest weryfikowana na każdy dzień bilansowy i ulega stosownemu obniżeniu o tyle, o ile przestało być prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz rezerwy na podatek odroczony wyceniane są z zastosowaniem stawek podatkowych, które według przewidywań będą obowiązywać w okresie, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany lub rezerwa rozwiązana, przyjmując za podstawę stawki podatkowe (i przepisy podatkowe) prawnie lub faktycznie obowiązujące na dzień bilansowy.

Podatek dochodowy dotyczący pozycji ujętych bezpośrednio w kapitale własnym jest ujmowany w kapitale własnym.

Podmioty wchodzące w skład Grupy kompensują ze sobą aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego z rezerwami z tytułu odroczonego podatku dochodowego wtedy, gdy posiadają tytuł prawny do przeprowadzenia takiej kompensaty oraz aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego dotyczą tego samego podatnika.

Bieżący podatek dochodowy jest naliczany według obowiązującej stawki podatkowej i jest kalkulowany w oparciu o zysk brutto ustalony na podstawie odpowiednich przepisów o rachunkowości, skorygowany o przychody nie podlegające opodatkowaniu i koszty nie stanowiące kosztów uzyskania przychodu.

Inne podatki

Przychody, koszty i aktywa są ujmowane w wartości pomniejszonej o wartość podatku od towarów i usług, podatku od czynności cywilno-prawnych i innych podatków od sprzedaży, z wyjątkiem, gdy:

- podatek od sprzedaży zapłacony przy zakupie towarów i usług nie jest możliwy do odzyskania od władz podatkowych; wtedy podatek od sprzedaży jest ujmowany odpowiednio jako część kosztów nabycia składnika aktywów lub jako element kosztów oraz
- należności i zobowiązania są wykazywane z uwzględnieniem kwoty podatku od sprzedaży.

Kwota netto podatku od sprzedaży możliwa do odzyskania lub należna do zapłaty na rzecz władz podatkowych jest ujęta w bilansie jako część należności lub zobowiązań.

7.10 Pozostałe pozycje

Zobowiązania warunkowe i promesy zobowiązań

Grupa zawiera transakcje, które w momencie zawarcia nie są ujmowane w bilansie jako aktywa lub zobowiązania, natomiast powodują powstanie zobowiązań warunkowych i promesy zobowiązań. Zobowiązania warunkowe charakteryzują się tym, że są:

- potencjalnym zobowiązaniem, którego istnienie zostanie potwierdzone w momencie wystąpienia lub niewystąpienia niepewnych przyszłych zdarzeń, które nie podlegają pełnej kontroli Grupy (np. prowadzone sprawy sporne),
- obecnym zobowiązaniem, które powstaje na skutek zdarzeń przeszłych, ale nie jest ujmowane w bilansie ponieważ nie jest prawdopodobne, aby konieczne było wydatkowanie środków w celu wypełnienia obowiązku lub kwoty zobowiązania nie można wycenić wystarczająco wiarygodnie (przede wszystkim: niewykorzystane linie kredytowe oraz udzielone gwarancje, akredytywy i poręczenia).

Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

Na środki pieniężne oraz ekwiwalenty środków pieniężnych w rachunku przepływów środków pieniężnych składają się „Kasa, należności od Banku Centralnego” (z wyłączeniem obligacji NBP) oraz należności od banków o terminie wymagalności do 3 miesięcy.

8. Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym

Polityka zarządzania ryzykiem finansowym Grupy ma na celu optymalizację struktury bilansu i pozycji pozabilansowych przy uwzględnieniu założonej relacji ryzyka do dochodu oraz kompleksowego ujęcia wpływu różnych rodzajów ryzyka (przede wszystkim ryzyka stopy procentowej, ryzyka płynności, ryzyka walutowego), które Grupa podejmuje w swojej działalności biznesowej. Ryzyka są monitorowane i kontrolowane w odniesieniu do dochodowości i kapitału niezbędnego do ich pokrycia oraz regularnie raportowane, zgodnie z zasadami opisanymi poniżej.

Zarząd Banku jest odpowiedzialny za osiągnięcie celów strategicznych polityki zarządzania ryzykami, wyznaczanych corocznie przez Radę Nadzorczą Banku. Komitet Aktywów, Pasywów i Ryzyka kontroluje adekwatność kapitałową Grupy, jak również poziom ponoszonego przez Grupę

ryzyka płynności i ryzyka rynkowego (stopy procentowej i kursu walutowego) w odniesieniu do zewnętrznych limitów nadzoru bankowego i wewnętrznych limitów Grupy.

Zasady rachunkowości Grupy dotyczące instrumentów pochodnych zostały omówione w Nocie 7.7.

Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe należy do podstawowych ryzyk związanych z działalnością Grupy. Udział kredytów i pożyczek w bilansie Grupy powoduje, że jego utrzymanie na bezpiecznym poziomie ma zasadnicze znaczenie dla wyników prowadzonej działalności Grupy. Proces zarządzania ryzykiem kredytowym ma charakter scentralizowany i jest wykonywany przede wszystkim poprzez jednostki Pionu Zarządzania Ryzykami, umiejscowione w Centrali Banku oraz jego strukturach lokalnych. Integracja ryzyk w Pionie Zarządzania Ryzykami, w którym oprócz ryzyka kredytowego zostały przypisane także ryzyko rynkowe oraz operacyjne, umożliwia efektywne zarządzanie wszystkimi rodzajami ryzyk o charakterze kredytowym. Proces obejmuje wszystkie funkcje kredytowe – analizę kredytową, kredytowanie, monitorowanie i administrowanie oraz restrukturyzację i windykację. Każda z nich jest realizowana zgodnie z obowiązującą w danym roku obrachunkowym polityką kredytową Banku i wytycznymi do niej, przyjętymi przez Zarząd i Radę Nadzorczą Banku. Efektywność i skuteczność funkcji kredytowych jest osiągana przy wykorzystaniu zróżnicowanych metod i metodologii kredytowych oraz zastosowaniu zaawansowanych narzędzi informatycznych, które zostały zintegrowane z głównym systemem informatycznym Banku. Procedury obowiązujące w Grupie pozwalają na ograniczanie ryzyka kredytowego. W szczególności te dotyczące zasad oceny ryzyka transakcji, ustanawiania prawnych zabezpieczeń kredytów, uprawnień do podejmowania decyzji kredytowych oraz ograniczenia kredytowania niektórych obszarów działalności, zgodnie z przyjętym w Banku systemem segmentacji klientów Banku. Dla wzrostu bezpieczeństwa działalność kredytowa limitowana jest w oparciu o ograniczenia wynikające z przepisów Prawa bankowego oraz wewnętrzne normy ostrożnościowe. Dotyczą one w szczególności wskaźników koncentracji zaangażowania kredytowego dla określonych sektorów gospodarki, wskaźnika udziału znaczących zaangażowań w portfelu kredytowym Banku oraz limitów zaangażowania na poszczególne kraje, banki zagraniczne i krajowe instytucje finansowe. Uprawnienia do podejmowania decyzji kredytowych, ograniczenia kredytowania niektórych obszarów działalności oraz wewnętrzne i zewnętrzne normy ostrożnościowe uwzględniają nie tylko kredyty, pożyczki i gwarancje, ale również transakcje pochodne i instrumenty dłużne.

Ochronę jakości portfela kredytowego zapewniają również jego okresowe przeglądy oraz bieżące monitorowanie terminowej obsługi kredytów i kondycji finansowej klientów.

Koncentracja ryzyka kredytowego

Ustawa Prawo bankowe określa limity maksymalnego zaangażowania Banku, Zgodnie z art. 71.1 tej ustawy zaangażowanie Banku wobec jednego podmiotu lub podmiotów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie nie może przekroczyć 20% funduszy własnych banku w przypadku gdy którykolwiek z tych podmiotów jest podmiotem powiązany z bankiem lub 25% funduszy własnych Banku w przypadku gdy podmioty te nie są podmiotami powiązanymi z bankiem. Ponadto ustawodawca w art. 71.2 określił, że suma zaangażowań banku w transakcje z podmiotami, wobec których zaangażowanie wynosi co najmniej 10% funduszy własnych banku, nie może łącznie przekroczyć 800% tych funduszy.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2008 roku limity maksymalnego zaangażowania określone w Ustawie Prawo bankowe nie zostały przekroczone.

Według poszczególnych podmiotów:

stan na dzień 31 grudnia 2008 roku

Zaangażowanie wobec 10 największych klientów Grupy	Udział % w portfelu
Klient 1	1,3%
Klient 2	1,3%
Klient 3	1,3%
Klient 4	1,2%
Klient 5	0,8%
Klient 6	0,7%
Klient 7	0,7%
Klient 8	0,7%
Klient 9	0,7%
Klient 10	0,6%
Razem	9,3%

W powyższym zestawieniu 23% stanowi zaangażowanie kredytowe, którego ryzyko odpowiada poziomowi ryzyka Skarbu Państwa, Pozostałe zaangażowanie wynika z transakcji zawartych z dużymi klientami korporacyjnymi (77%). Żadna z wymienionych ekspozycji kredytowych nie była zaklasyfikowana jako zagrożona.

a) Według grup kapitałowych:

stan na dzień 31 grudnia 2008 roku

Zaangażowanie wobec 5 największych grup kapitałowych będących klientami Grupy	Udział % w portfelu
Grupa 1	2,1%
Grupa 2	1,8%
Grupa 3	1,3%
Grupa 4	1,2%
Grupa 5	1,2%
Razem	7,6%

b) Według branż:

Celem ograniczenia ryzyka kredytowego związanego z nadmierną koncentracją sektorową, w Banku obowiązuje system kształtowania sektorowej struktury zaangażowania. Obejmuje on ustalanie wskaźników koncentracji sektorowej, monitorowanie portfela kredytowego oraz działalność informacyjną. System ten dotyczy zaangażowania kredytowego w poszczególne rodzaje działalności gospodarczej sklasyfikowanej wg Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD). Wskaźniki koncentracji ustalone są w oparciu o ryzyko inwestycyjne, jakość zaangażowania kredytowego Banku, aktualne trendy gospodarcze w sektorze, fundusze własne Banku oraz sumę bilansową sektora. Comiesięczne porównywanie zaangażowania Banku w sektory z obowiązującymi wskaźnikami koncentracji pozwala na bieżącą identyfikację sektorów, w których może wystąpić nadmierna koncentracja ryzyka sektorowego. W przypadku zaistnienia takiej sytuacji dokonywana jest analiza obejmująca ocenę sytuacji ekonomicznej sektora z uwzględnieniem zarówno dotychczasowych jak też prognozowanych trendów oraz ocenę jakości zaangażowania w dany sektor. Działania te pozwalają na formułowanie polityki Banku ograniczającej ryzyko sektorowe oraz bieżące dostosowywanie do zmieniających się warunków.

Strukturę zaangażowania wg segmentów branżowych prezentuje poniższa tabela:

Segment branżowy	Udział % w portfolio	
	31.12.2008	31.12.2007
Budownictwo i obsługa nieruchomości	18,3%	15,4%
Handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów mechanicznych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego	14,1%	15,3%
Pośrednictwo finansowe	13,9%	16,9%
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	7,2%	6,1%
Pozostała działalność produkcyjna oraz zagospodarowywanie odpadów	7,2%	6,6%
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	5,9%	7,2%
Produkcja metali i wyrobów z metali	4,7%	4,2%
Produkcja artykułów spożywczych, napojów i wyrobów tytoniowych	4,6%	5,0%
Wynajem i działalność związana z prowadzeniem interesów; informatyka i nauka	4,6%	5,7%
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne	3,9%	3,3%
Produkcja masy celulozowej, papieru, oraz wyrobów z papieru; działalność publikacyjna i poligraficzna	2,8%	2,1%
Produkcja wyrobów chemicznych	2,6%	2,1%
Produkcja sprzętu transportowego	2,2%	2,5%
Pozostałe sektory	8,0%	7,6%
Razem	100,0%	100,0%

Ekspozycja Grupy na ryzyko kredytowe

Ekspozycja na ryzyko kredytowe

Poniższa tabela prezentuje ekspozycje Grupy na ryzyko kredytowe według okresów przeterminowania:

	Należności od banków		Kredyty i pożyczki udzielone klientom	
	31.12.2008	31.12.2007	31.12.2008	31.12.2007
Wartość bilansowa brutto ekspozycji ocenianej indywidualnie z rozpoznaną utratą wartości				
Przeterminowanie:				
- nieprzeterminowane	51 027	848	357 190	821 544
- do 1 miesiąca	-	-	21 333	105 997
- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	10 165	-	21 106	63 999
- powyżej 3 miesięcy do 1 roku	34 826	-	360 708	218 603
- powyżej 1 roku do 5 lat	-	-	962 427	1 101 054
- powyżej 5 lat	-	6 553	680 428	930 272
Razem brutto	96 018	7 401	2 403 192	3 241 469
Odpis:				
- nieprzeterminowane	-46 023	-841	-148 967	-335 496
- do 1 miesiąca	-	-	-8 593	-40 223
- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	-9 000	-	-6 710	-49 387
- powyżej 3 miesięcy do 1 roku	-19 459	-	-232 648	-164 584
- powyżej 1 roku do 5 lat	-	-	-828 274	-897 380
- powyżej 5 lat	-	-6 553	-568 050	-806 596
Razem odpis	-74 482	-7 394	-1 793 242	-2 293 666
Wartość bilansowa netto ekspozycji ocenianej indywidualnie z rozpoznaną utratą wartości	21 536	7	609 950	947 803

	Należności od banków		Kredyty i pożyczki udzielone klientom	
	31.12.2008	31.12.2007	31.12.2008	31.12.2007
Wartość bilansowa brutto ekspozycji ocenianej grupowo z rozpoznaną utratą wartości				
- nieprzeterminowane	-	2 024	145 659	146 038
- do 1 miesiąca	-	-	16 333	33 000
- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	-	9 800	23 003	34 062
- powyżej 3 miesięcy do 1 roku	-	-	460 568	284 642
- powyżej 1 roku do 5 lat	9 955	-	855 838	1 019 154
- powyżej 5 lat	9 409	8 098	812 674	1 002 155
Razem brutto	19 364	19 922	2 314 075	2 519 051
Odpis				
- nieprzeterminowane	-	-	-72 639	-67 829
- do 1 miesiąca	-	-	-9 093	-15 512
- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	-	-9 800	-13 061	-15 583
- powyżej 3 miesięcy do 1 roku	-	-	-286 150	-180 123
- powyżej 1 roku do 5 lat	-9 924	-	-697 269	-876 401
- powyżej 5 lat	-7 613	-7 716	-750 540	-983 751
Razem odpis	-17 537	-17 516	-1 828 752	-2 139 199
Wartość bilansowa netto ekspozycji ocenianej grupowo z rozpoznaną utratą wartości	1 827	2 406	485 323	379 852
Wartość bilansowa brutto ekspozycji bez rozpoznanej utraty wartości				
- nie przeterminowane	7 898 210	16 966 446	79 596 773	66 888 922
- do 30 dni	-	-	1 873 915	1 474 384
- powyżej 30 dni do 60 dni	-	-	324 750	271 938
- powyżej 60 dni do 89 dni	-	-	112 966	157 081
Razem brutto	7 898 210	16 966 446	81 908 404	68 792 325
IBNR:				
- nie przeterminowane	-8 778	-4 385	-336 638	-335 032
- do 30 dni	-	-	-71 746	-39 102
- powyżej 30 dni do 60 dni	-	-	-47 728	-21 523
- powyżej 60 dni do 89 dni	-	-	-35 525	-26 958
Razem IBNR	-8 778	-4 385	-491 637	-422 615
Wartość bilansowa netto ekspozycji bez rozpoznanej utraty wartości	7 889 432	16 962 061	81 416 767	68 369 710
Razem należności	7 912 795	16 964 474	82 512 040	69 697 365

Zabezpieczenia

Grupa Pekao wypracowała ścisłą politykę zarządzania zabezpieczeniami, akceptowanymi przez Grupę dla kredytów i gwarancji. Polityka zarządzania zabezpieczeniami jest odzwierciedlona w postaci wewnętrznych reguł i regulacji w Grupie. Ten element zarządzania ryzykiem jest postrzegany przez Grupę jako szczególnej wagi, przede wszystkim ze względu na skuteczne przeprowadzenie procesu wdrożenia zasad Nowej Umowy Kapitałowej (NUK) w Grupie.

Najczęściej spotykane zabezpieczenia pożyczek i kredytów, które są przyjmowane zgodnie z polityką Grupy Pekao w tym zakresie, są następujące:

Zabezpieczenia	Zasady szacowania wartości zabezpieczeń
Hipoteki: - komercyjne - mieszkalne	Wartość zabezpieczenia powinna zostać określona na podstawie wyceny rynkowej dokonanej przez rzeczoznawcę. Dopuszczalne są inne, indywidualne udokumentowane źródła wyceny np. oferta kupna, wartość zależna od etapu procedury przetargowej, itp.
Zastaw rejestrowy / przewłaszczenie:	
- zapasy	Wartość określana na podstawie wiarygodnych źródeł takich jak kwota z umowy zastawu, wartość z aktualnego sprawozdania finansowego, wartość wpisana w polisę ubezpieczeniową, wartości kwotowanej na giełdzie, wartość wynikająca z zaawansowanego etapu windykacji poparta odpowiednimi dokumentami np. wyliczeniami komornika lub syndyka.
- maszyny i urządzenia	Wartość określana na podstawie wyceny rynkowej rzeczoznawcy lub wartość bieżąca określona na podstawie innych wiarygodnych źródeł jak aktualna oferta kupna, ewidencja środków trwałych dłużnika, udokumentowana kwota podana przez komornika lub syndyka, itp.
- samochody	Wartość jest określona na podstawie dostępnych tabel (np. firm ubezpieczeniowych) wartości samochodu w zależności od marki, wieku, ceny początkowej, ewentualnie innych wiarygodnych źródeł wyceny np. kwoty wpisanej w polisie ubezpieczeniowej.
- inne	Wartość jest ustalana indywidualnie w zależności od przedmiotu. Wycena powinna pochodzić z wiarygodnego źródła z uwzględnieniem powyższych wskazówek.
Papiery wartościowe i środki pieniężne	Wartość określana na podstawie indywidualnie szacowanej wartości rynkowej. Stopa odzysku powinna zostać oszacowana ostrożnie, aby uwzględnić dużą zmienność ceny niektórych papierów wartościowych.
Cesja wierzytelności	
- od kontrahenta mającego rating inwestycyjny przyznany przez niezależną agencję ratingową lub wewnętrzny system ratingowy Banku	Wartość określana na podstawie indywidualnie szacowanej wysokości wierzytelności.
- od pozostałych kontrahentów	Wartość określana na podstawie indywidualnie szacowanej wysokości wierzytelności.

Zabezpieczenia	Zasady szacowania wartości zabezpieczeń
Gwarancje/ poręczenia (w tym wekslowe) / przystąpienie do długu	
- od banków i Skarbu Państwa	Do wysokości kwoty gwarantowanej.
- od innych kontrahentów mających rating inwestycyjny przyznany przez niezależną agencję ratingową lub wewnętrzny system ratingowy Banku	Do wysokości kwoty gwarantowanej.
- od pozostałych kontrahentów	Wartość określana na podstawie indywidualnie szacowanej wartości rynkowej.

Przytoczone powyżej zasady szacowania wartości zabezpieczeń są wykorzystywane w procesie aktualizacji wyceny aktywów kredytowych zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości wprowadzonymi w Grupie Pekao.

Plan awaryjny i analiza wrażliwości dla mieszkaniowych kredytów hipotecznych

Grupa Pekao posiada udokumentowane zasady postępowania dla detalicznych ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie w przypadku wystąpienia istotnych, negatywnych zmian na rynku nieruchomości lub wystąpienia negatywnych zdarzeń makroekonomicznych. Stanowi to podstawę do podejmowania przez Grupę niezwłocznych działań w przypadku wystąpienia takich zdarzeń na rynku nieruchomości w Polsce.

Maksymalna ekspozycja kredytowa

Maksymalna ekspozycja kredytowa Grupy bez uwzględnienia zabezpieczeń i innych czynników ograniczających ryzyko kredytowe:

	31.12..2008	31.12.2007
Kasa, należności od Banku Centralnego	9 933 637	5 121 210
Należności od banków oraz kredyty i pożyczki udzielone klientom	86 987 449	83 619 179
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	2 744 415	3 165 113
Aktywa z tytułu pochodnych instrumentów finansowych (do obrotu)	4 440 541	1 922 958
Pozostałe instrumenty finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	4 713 116	3 777 729
Należności z tytułu leasingu finansowego	3 437 383	3 043 768
Instrumenty zabezpieczające	157 899	40 672
Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe	15 128 906	17 620 419
Razem	127 543 346	118 311 048
Zobowiązania do udzielenia kredytu	29 939 290	32 358 650
Pozostałe zobowiązania warunkowe	6 759 675	6 380 879
Razem	36 698 965	38 739 529
Całkowita ekspozycja kredytowa	164 242 311	157 050 577

Ogólna charakterystyka wewnętrznych modeli ratingowych

Grupa Pekao stosuje wewnętrzny model ratingowy dla dużych i średnich korporacji, oraz model przeznaczony do oceny małych i średnich przedsiębiorstw. Model ratingowy dla dużych i średnich korporacji składa się z części ilościowej (wykorzystującej informacje ze sprawozdania finansowego) oraz części jakościowej (informacje z otoczenia gospodarczego, informacje od menedżera klienta). Obie części są połączone modelem statystycznym. Model ratingowy szacuje prawdopodobieństwo wystąpienia zdarzenia kredytowego w przeciągu jednego roku. Model

ratingowy dla małych i średnich przedsiębiorstw bazuje na tych samych założeniach co model dla dużych i średnich korporacji, a ponadto wykorzystuje dodatkowe informacje z wewnętrznych modeli behawioralnych.

Model ratingowy dla małych i średnich przedsiębiorstw składa się z trzech oddzielnych modeli dla:

- małych i średnich przedsiębiorstw prowadzących pełną rachunkowość
- małych i średnich przedsiębiorstw prowadzących uproszczoną rachunkowość
- osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą.

Ostateczny rating otrzymujemy po zastosowaniu szeregu zasad, sygnałów ostrzegawczych oraz klasyfikacji z wewnętrznych narzędzi monitorowania. Skala ratingowa dla obu modeli składa się z siedemnastu klas ratingowych. Jakość modelu jest monitorowana w sposób ciągły, a w razie potrzeby, model jest rekalkulowany. Weryfikacja skuteczności modeli jest przeprowadzana raz w roku. Model ratingowy klasyfikuje klientów bazując na ich wiarygodności kredytowej niezależnie od natury transakcji. Dlatego ten model ratingowy można scharakteryzować jako jednowymiarowy i statyczny. W procesie zarządzania ryzykiem, Grupa korzysta wyłącznie z zewnętrznych ocen wiarygodności kredytowej opracowanych przez firmę Standard & Poor, co wynika z konsekwencji przyjęcia przez Grupę zasad Nowej Umowy Kapitałowej. Mapowanie wewnętrznych ratingów na skalę Standard & Poor znajdują się w tabeli na następnej stronie.

S & P Rating	PD Min	PD Max	PD Mid	PEKAO Min	PEKAO Max	PEKAO Rating
AAA	0,0001%	0,002%	0,001%	0,0001%	0,04%	Pk1
AA+	0,002%	0,006%	0,003%	0,0001%	0,04%	Pk1
AA	0,006%	0,013%	0,010%	0,0001%	0,04%	Pk1
AA-	0,013%	0,024%	0,018%	0,0001%	0,04%	Pk1
A+	0,024%	0,045%	0,033%	0,0001%	0,04%	Pk1
A	0,045%	0,076%	0,060%	(0,04%	0,08%]	Pk2
A-	0,076%	0,120%	0,095%	(0,08%	0,12%]	Pk3
BBB+	0,120%	0,190%	0,151%	(0,12%	0,19%]	Pk4
BBB	0,190%	0,308%	0,240%	(0,19%	0,28%]	Pk5+
BBB-	0,308%	0,507%	0,395%	(0,28%	0,63%]	Pk5/Pk5-
BB+	0,507%	0,834%	0,650%	(0,63%	0,94%]	Pk6+
BB	0,834%	1,383%	1,070%	(0,94%	1,25%]	Pk6
BB-	1,383%	2,311%	1,788%	(1,25%	2,00%]	Pk6-
B+	2,311%	3,861%	2,987%	(2,00%	4,25%]	Pk7+/Pk7
B	3,861%	7,560%	4,990%	(4,25%	7,50%]	Pk7-/Pk8+
B-	7,560%	17,353%	11,454%	(7,50%	11,50%]	Pk8
CCC	17,353%	26,290%	26,290%	(11,50%	20,00%]	Pk8-
D	26,290%	100,000%	100,000%	(20,00%	99,00%]	Pk9

Ogólna charakterystyka procesu monitorowania

Kredyty dla dużych korporacji są monitorowane na bieżąco w jednostkach biznesowych oraz w wyznaczonych jednostkach zarządzania ryzykiem w Grupie. W przypadku korporacji i średnich przedsiębiorstw proces monitorowania jest prowadzony przy zastosowaniu wewnętrznego narzędzia, które zostało zbudowane na bazie statystycznego modelu behawioralnego, uzupełnionego danymi jakościowymi ze źródeł wewnętrznych i zewnętrznych, przy współudziale jednostek biznesowych Grupy. Grupa wykorzystuje także narzędzia systemowe do bieżącego

monitorowania kredytów detalicznych, oraz prowadzenia procesu miękkiej windykacji takich należności.

Ogólna charakterystyka modelu rezerw

W Grupie Pekao rezerwy tworzone są zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości. Utrata wartości kredytów wyceniana jest metodą indywidualną oraz kolektywną. Grupa Pekao tworzy rezerwy na straty poniesione, lecz niezaraportowane w oparciu o statystyczne model oczekiwanej straty.

Zarządzanie ryzykiem w spółkach zależnych poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej

Proces zarządzania ryzykiem kredytowym w UniCredit Bank Ltd. (Ukraine) jest zgodny z Polityką Kredytową Grupy Pekao S.A. i uwzględnia wymogi rynku ukraińskiego. Od 2003 roku, polityka kredytowa jest corocznie przyjmowana przez organy UniCredit Bank Ltd. i wydawana w formie wewnętrznych regulacji obowiązujących w UniCredit Bank Ltd.

Bank Pekao SA sprawuje ścisły nadzór i kontrolę nad procesem kredytowania w UniCredit Bank Ltd. Wszystkie decyzje kredytowe są podejmowane przez Zarząd Banku UniCredit Ltd., a te przekraczające kwotę 5 milionów USD lub kwotę łącznego zaangażowania w takiej wysokości (lub jej równowartość w innych walutach) wymagają formalnej akceptacji ze strony Banku Pekao S.A. Taki schemat procesu kredytowania jest zgodny ze standardami zarządzania ryzykiem kredytowym obowiązującymi w Banku Pekao SA.

Poniższa tabela prezentuje portfel kredytów UniCredit Bank Ltd.:

	31.12.2008		31.12.2007	
	Korporacje	Ludność	Korporacje	Ludność
Wartość bilansowa brutto ekspozycji bez rozpoznanej utraty wartości				
- nieprzeterminowane	2 851 383	371 412	1 933 237	296 374
- do 30 dni	27 498	46 356	528	1 654
- powyżej 30 dni do 60 dni	13 019	19 118	-	1 654
- powyżej 60 dni do 89 dni	48	9 985	-	4 657
Razem brutto	2 891 948	446 871	1 933 765	304 339
IBNR	48 855	7 752	38 870	4 648
Wartość bilansowa netto ekspozycji bez rozpoznanej utraty wartości	2 843 093	439 119	1 894 895	299 691
	31.12.2008	31.12.2007		
	Korporacje i	Korporacje i		
	Ludność	Ludność		
Wartość bilansowa brutto ekspozycji z rozpoznaną utratą wartości				
Ekspozycje z rozpoznaną utratą wartości oceniane indywidualnie				
Wartość brutto	9 765	9 965		
Odpis	7 312	3 577		
Wartość bilansowa netto ekspozycji ocenianej indywidualnie z rozpoznaną utratą wartości	2 453	6 388		
Ekspozycje z rozpoznaną utratą wartości oceniane grupowo				
Wartość brutto	68 416	27 766		
Odpis	45 893	20 763		
Wartość bilansowa netto ekspozycji ocenianej grupowej z rozpoznaną utratą wartości	22 523	7 003		

Większość portfela kredytowego UniCredit Ltd. stanowią kredyty korporacyjne, wśród których znajdują się należności od największych firm na Ukrainie. 25 największych kredytobiorców,

należących do międzynarodowych grup, stanowi 61% portfela kredytów korporacyjnych i 45% łącznej wartości ekspozycji kredytowych Banku. Działalność kredytowa w zakresie finansowania klientów korporacyjnych skupia się na kredytach obrotowych oraz inwestycyjnych.

Pod koniec 2008 roku w wyniku nagłego spadku popytu krajowego i zagranicznego spowodowanego cenami towarów, ostrym spowolnieniem gospodarczym u największych partnerów handlowych, ograniczonym dostępem do kredytu i deprecjacją hrywny, nastąpiło znaczące spowolnienie gospodarki ukraińskiej. Nastąpił spadek tempa wzrostu PKB, zmalała produkcja przemysłowa, a kurs wymiany hrywny znacząco obniżył się w stosunku do dolara amerykańskiego. Ze względu na problemy płynnościowe lokalnego systemu bankowego pozostałe banki działające na tym rynku znacząco ograniczyły lub wstrzymały udzielanie nowych kredytów.

Ocena zaangażowania kredytowego Grupy na Ukrainie jest szczególnie złożona w świetle bieżących warunków rynkowych i wynikających z nich trudności przy prognozowaniu przyszłych przepływów pieniężnych. Dodatkowo, parametry i informacje wykorzystane do oceny wartości bilansowej zaangażowania kredytowego Grupy Kapitałowej na Ukrainie w dużym stopniu zależą od otoczenia makroekonomicznego i rynkowego, które może ulec szybkim, nieprzewidywalnym zmianom, tak jak to miało miejsce w ostatnich kilku miesiącach.

Zważywszy na sytuację niepewności związaną z rynkiem ukraińskim oraz zwiększone ryzyko kredytowe Zarząd Banku Pekao S.A. oraz UniCredit Ltd. przeprowadził działania w celu wzmocnienia kontroli i monitorowania działalności spółki zależnej.

Portfel kredytowy bez utraty wartości

na dzień 31 grudnia 2008 roku

Wartość bilansowa brutto ekspozycji bez rozpoznanej utraty wartości		Korporacje		Ludność	
- nieprzeterminowane		56 028 664		23 568 109	
- do 30 dni		593 786		1 280 129	
- powyżej 30 dni do 60 dni		143 521		181 229	
- powyżej 60 dni do 89 dni		36 068		76 898	
Razem brutto		56 802 039		25 106 365	
IBNR:		wskaźnik pokrycia		wskaźnik pokrycia	
- nie przeterminowane		-269 113	0,48	-67 525	0,29
- do 30 dni		-13 221	2,23	-58 525	4,57
- powyżej 30 dni do 60 dni		-13 620	9,49	-34 108	18,82
- powyżej 60 dni do 89 dni		-5 568	15,44	-29 957	38,96
Razem IBNR		-301 522	0,53	-190 115	0,76
Wartość bilansowa netto ekspozycji bez rozpoznanej utraty wartości		56 500 517		24 916 250	

na dzień 31 grudnia 2007 roku

Wartość bilansowa brutto ekspozycji bez rozpoznanej utraty wartości		Korporacje		Ludność	
- nieprzeterminowane		45 142 489		21 746 433	
- do 30 dni		565 287		909 097	
- powyżej 30 dni do 60 dni		143 541		128 397	
- powyżej 60 dni do 89 dni		91 346		65 735	
Razem brutto		45 942 663		22 849 662	
IBNR:		wskaźnik pokrycia		wskaźnik pokrycia	
- nie przeterminowane		-266 061	0,59	-68 971	0,32
- do 30 dni		-6 684	1,18	-32 418	3,57
- powyżej 30 dni do 60 dni		-5 163	3,60	-16 360	12,74
- powyżej 60 dni do 89 dni		-6 245	6,84	-20 713	31,51
Razem IBNR		-284 153	0,62	-138 462	0,61
Wartość bilansowa netto ekspozycji bez rozpoznanej utraty wartości		45 658 510		22 711 200	

Ryzyko rynkowe

W prowadzonej działalności Grupa jest narażona na ryzyko rynkowe, tj. ryzyko stopy procentowej, ryzyko walutowe i ryzyko cen papierów wartościowych będących w posiadaniu Grupy oraz inne typy ryzyka, których źródłem są zmiany parametrów rynkowych.

Głównym narzędziem pomiaru ryzyka rynkowego jest Value At Risk (VaR). Wartość ta w normalnych warunkach rynkowych odzwierciedla poziom jednodniowej straty, który z prawdopodobieństwem 99% nie zostanie osiągnięty.

Model poddawany jest na bieżąco statycznej weryfikacji poprzez porównanie wartości VaR do rzeczywistych wyników. Analizy za rok 2007 jak również 2008 potwierdzają adekwatność stosowanego modelu.

Kształtowanie się w latach 2008 i 2007 ekspozycji ryzyka rynkowego portfela handlowego Banku w ujęciu miary Value At Risk przedstawia poniższa tabela.

w tys. PLN	31.12.2008	Wielkość minimalna	Wielkość średnia	Wielkość maksymalna
ryzyko walutowe	83	8	147	1 286
ryzyko stopy procentowej	8 649	2 070	5 154	14 473
Portfel handlowy	8 649	2 105	5 157	14 473

w tys. PLN	31.12.2007	Wielkość minimalna	Wielkość średnia	Wielkość maksymalna
ryzyko walutowe	20	5	153	1 916
ryzyko stopy procentowej	4 301	1 016	2 408	9 888
Portfel handlowy	4 301	1 027	2 424	9 888

Ryzyko stopy procentowej

Poniżej zaprezentowano podział aktywów i zobowiązań finansowych pod względem ich obciążenia ryzykiem stopy procentowej:

- Aktywa i zobowiązania finansowe obciążone ryzykiem wartości godziwej związanym ze stopą procentową:
 - dłużne papiery wartościowe o stałej stopie procentowej,
 - kredyty i pożyczki o stałej stopie procentowej,
 - depozyty klientów o stałej stopie procentowej,
 - zobowiązania z tytułu emisji papierów wartościowych.
- Aktywa i zobowiązania finansowe obciążone ryzykiem przepływów pieniężnych związanym ze stopą procentową:
 - dłużne papiery wartościowe o zmiennej stopie procentowej,
 - kredyty i pożyczki o zmiennej stopie procentowej,
 - depozyty klientów o zmiennej stopie procentowej.
- Aktywa i zobowiązania finansowe nieobciążone bezpośrednio ryzykiem stopy procentowej:
 - inwestycje w instrumenty kapitałowe.

Grupa jest obciążona ryzykiem stopy procentowej również w wyniku zawierania transakcji, których wartość godziwa ujmowana jest w bilansie Grupy. Do tego typu transakcji należą transakcje instrumentami pochodnymi m.in. Forward Rate Agreement (FRA), swap na stopę procentową (IRS), opcje na stopy procentowe (Cap/Floor), swapy walutowe oraz forwardy walutowe.

Zarządzając ryzykiem stopy procentowej księgi bankowej Grupa kieruje się celem maksymalizowania wartości ekonomicznej kapitału oraz realizacji założonego wyniku odsetkowego w ramach przyjętych limitów. Pozycja finansowa Grupy w odniesieniu do zmieniających się stóp procentowych monitorowana jest poprzez lukę stopy procentowej (lukę przeszacowania), analizę duration, analizy symulacyjne i symulacje szokowe (stress testing). Według stanu na koniec grudnia 2008 roku wzrost stóp procentowych o 100 bp, przy założeniu pełnej elastyczności stóp administrowanych przez Bank w odniesieniu do zmiany stóp rynkowych, spowodowałby zmianę wyniku odsetkowego netto Banku o 2,98% oraz zmianę wartości ekonomicznej kapitału banku o 2,7% (wg stanu na 31 grudnia 2007 roku odpowiednio 2,39% i 6,25%). Pozycje pozostałych spółek Grupy nie mają istotnego wpływu na przedstawione wartości.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Banku Pekao S.A.
za rok zakończony dnia 31 grudnia 2008

(w tys. zł)

Poniżej przedstawione są aktywa i zobowiązania oraz zobowiązania pozabilansowe Grupy sklasyfikowane na dzień 31 grudnia 2008 roku według kryterium ryzyka stopy procentowej:

	- do 1 miesiąca		- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy		- powyżej 3 miesięcy do 1 roku		- powyżej 1 roku do 5 lat		- powyżej 5 lat		Aktywa/Pasywa nieoprocento- wane	Razem	
	Wartość księgowa	%	Wartość księgowa	%	Wartość księgowa	%	Wartość księgowa	%	Wartość księgowa	%	Wartość księgowa	Wartość księgowa	%
Aktywa:	65 969 132	6,43	23 896 612	6,42	13 028 186	6,10	10 675 621	7,09	4 752 512	5,35	13 618 699	131 940 762	5,75
Kasa, należności od Banku Centralnego	4 911 014	4,73	1 688 709	5,91	-	-	-	-	-	-	3 333 914	9 933 637	3,34
Weksle uprawnione do redyskontowania w Banku Centralnym	125	5,25	715	5,25	-	-	-	-	-	-	-	840	5,25
Należności od banków	4 649 589	5,02	407 509	6,46	2 369 615	3,79	14 165	5,96	-	-	467 748	7 908 626	4,43
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	216 590	3,89	243 324	6,31	1 666 482	5,75	421 590	5,34	196 429	5,48	-	2 744 415	5,57
Pozostałe instrumenty finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	-	-	2 379 509	6,93	614 571	7,75	576 699	5,73	1 142 337	4,90	-	4 713 116	6,40
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	52 428 863	6,94	17 929 498	6,43	5 350 897	7,76	2 163 158	13,20	384 386	9,36	821 181	79 077 983	6,99
Należności z tytułu leasingu finansowego	3 374 888	3,34	15 453	12,54	8 362	7,78	36 717	8,37	1 963	-	-	3 437 383	3,44
Papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	44 249	2,30	957 444	5,85	2 727 159	4,80	6 862 901	5,45	2 658 092	5,50	-	13 249 845	5,34
Papiery wartościowe utrzymywane do terminu wymagalności	343 814	6,19	274 451	6,25	291 100	5,31	600 391	6,38	369 305	1,43	-	1 879 061	5,19
Pozostałe	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8 995 856	8 995 856	-
Zobowiązania:	77 990 654	3,26	14 724 699	5,92	12 266 987	5,32	3 326 548	2,71	443 467	5,06	23 188 407	131 940 762	3,17
Zobowiązania wobec banków	6 105 896	5,05	4 056 324	5,47	2 807 482	5,00	2 023 317	2,88	-	-	-	14 993 019	4,86
Zobowiązania wobec klientów	71 483 316	3,11	10 484 668	6,20	8 295 187	5,88	502 096	0,94	123 781	3,98	-	90 889 048	3,71
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	401 442	3,82	183 707	-	1 164 318	2,04	721 235	3,19	-	-	-	2 470 702	2,51
Pozostałe	-	-	-	-	-	-	79 900	5,28	319 686	5,48	23 188 407	23 587 993	0,09
Luka	-12 021 522		9 171 913		761 199		7 349 073		4 309 045		-9 569 708	-	
Pozycje pozabilansowe													
Aktywa	49 943 476		39 940 813		58 555 055		29 126 867		9 664 440		-	187 230 651	
Zobowiązania	53 623 595		36 632 055		59 691 334		27 603 921		10 350 284		-	187 901 189	
Luka	-3 680 119		3 308 758		-1 136 279		1 522 946		-685 844		-	-670 538	
Luka razem	-15 701 641		12 480 671		-375 080		8 872 019		3 623 201		-9 569 708	-670 538	

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Banku Pekao S.A.
za rok zakończony dnia 31 grudnia 2008

(w tys. zł)

Poniżej przedstawione są aktywa i zobowiązania oraz zobowiązania pozabilansowe Grupy sklasyfikowane na dzień 31 grudnia 2007 roku według kryterium ryzyka stopy procentowej:

	- do 1 miesiąca		- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy		- powyżej 3 miesięcy do 1 roku		- powyżej 1 roku do 5 lat		- powyżej 5 lat		Aktywa/Pasywa nieoprocento- wane	Razem	
	Wartość księgowa	%	Wartość księgowa	%	Wartość księgowa	%	Wartość księgowa	%	Wartość księgowa	%	Wartość księgowa	Wartość księgowa	%
Aktywa:	63 872 210	6,74	21 848 535	6,26	8 723 445	7,68	13 161 558	7,35	3 872 969	5,45	12 617 434	124 096 151	6,06
Kasa, należności od Banku Centralnego	771 602	4,73	1 688 709	4,28	-	-	-	-	-	-	2 660 899	5 121 210	2,12
Weksle uprawnione do redyskontowania w Banku Centralnym	347	5,25	761	5,25	-	-	-	-	-	-	-	1 108	5,25
Należności od banków	12 601 436	5,27	1 339 308	5,15	830 174	4,84	-	-	-	-	2 189 116	16 960 034	4,56
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	755 141	5,71	754 361	5,54	297 695	6,19	978 611	5,80	361 874	5,41	17 431	3 165 113	5,67
Pozostałe instrumenty finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	-	0,00	2 571 746	5,23	13 809	7,70	652 877	6,99	539 297	4,45	-	3 777 729	5,43
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	46 401 259	7,24	13 969 028	6,89	4 307 319	9,36	1 781 132	14,06	199 299	6,71	-	66 658 037	7,48
Należności z tytułu leasingu finansowego	1 255 346	8,52	133 457	9,22	600 073	8,39	1 051 504	8,04	3 388	8,15	-	3 043 768	8,36
Papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	1 677 607	4,65	1 391 165	5,39	2 659 198	5,86	8 535 193	6,12	2 769 111	5,55	1 255	17 033 529	5,78
Papiery wartościowe utrzymywane do terminu wymagalności	409 472	4,91	-	-	15 177	4,35	162 241	4,91	-	-	-	586 890	4,90
Pozostałe	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7 748 733	7 748 733	-
Zobowiązania:	85 063 710	2,28	7 651 572	4,24	7 065 869	4,37	2 606 408	9,40	314 853	5,70	21 393 739	124 096 151	2,29
Zobowiązania wobec banków	4 788 531	5,14	1 288 435	5,68	1 930 201	4,06	1 878 947	11,98	55 998	5,75	-	9 942 112	6,30
Zobowiązania wobec klientów	79 871 496	2,10	5 937 028	3,80	3 627 791	3,45	477 483	2,23	30 280	5,07	-	89 944 078	2,27
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	361 000	5,97	382 621	5,90	1 460 915	7,02	116 182	0,88	-	-	1 396 060	3 716 778	3,97
Pozostałe	42 683	2,64	43 488	6,14	46 962	5,17	133 796	6,10	228 575	5,77	19 997 679	20 493 183	0,13
Luka	-21 191 500		14 196 963		1 657 576		10 555 150		3 558 116		-8 776 305	-	
Pozycje pozabilansowe													
Aktywa	57 148 566		42 565 525		80 496 962		43 374 248		8 505 427		-	232 090 728	
Zobowiązania	58 776 664		44 584 223		80 427 976		40 463 109		7 518 194		-	231 770 166	
Luka	-1 628 098		-2 018 698		68 986		2 911 139		987 233		-	320 562	
Luka razem	-22 819 598		12 178 265		1 726 562		13 466 289		4 545 349		-8 776 305	320 562	

Ryzyko walutowe

Celem zarządzania ryzykiem kursu walutowego jest kształtowanie profilu walutowego pozycji bilansowych i pozabilansowych tak, aby pozostawał on w ramach zewnętrznych i wewnętrznych limitów. Ekspozycja Banku na ryzyko walutowe jest mierzona na potrzeby wewnętrzne codziennie, przy zastosowaniu modelu wartości zagrożonej VaR, jak również poprzez analizę testowania warunków skrajnych, która stanowi uzupełnienie metody VaR.

Poniższe tabele przedstawiają zaangażowanie walutowe w podziale na poszczególne rodzaje aktywów, zobowiązań i pozabilansowych transakcji walutowych.

	na dzień 31 grudnia 2008 roku					
	PLN	EUR	USD	CHF	Inne	Razem
Aktywa						
Kasa, należności od Banku Centralnego	8 878 694	687 614	161 877	27 531	177 921	9 933 637
Weksle uprawnione do redyskontowania w Banku Centralnym	840	-	-	-	-	840
Należności od innych banków	4 697 219	2 584 594	375 705	7 606	243 502	7 908 626
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	2 494 622	193 605	55 782	-	406	2 744 415
Aktywa z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	3 829 219	255 999	341 346	7 341	6 636	4 440 541
Pozostałe instrumenty finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	2 353 892	432 625	1 926 599	-	-	4 713 116
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	55 905 593	11 387 640	4 146 950	7 199 519	438 281	79 077 983
Należności z tytułu leasingu finansowego	2 543 383	598 559	8 865	277 378	9 198	3 437 383
Papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	11 408 792	268 940	1 175 319	-	396 794	13 249 845
Papiery wartościowe utrzymywane do terminu wymagalności	1 675 212	182 597	21 252	-	-	1 879 061
Inwestycje w jednostki podporządkowane	308 756	-	-	-	-	308 756
Pozostałe	3 962 613	147 340	60 085	35	76 486	4 246 559
Aktywa razem	98 058 835	16 739 513	8 273 780	7 519 410	1 349 224	131 940 762
Pasywa						
Zobowiązania wobec Banku Centralnego	4 817 499	-	-	-	-	4 817 499
Zobowiązania wobec innych banków	4 445 292	4 683 496	431 617	141 641	473 475	10 175 521
Zobowiązania wobec klientów	75 603 470	8 644 460	5 743 810	113 775	783 533	90 889 048
Zobowiązania z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	4 239 217	400 756	495 248	4 943	5 334	5 145 498
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	2 039 974	76 063	324 881	-	29 784	2 470 702
Rezerwy	276 429	22 031	7 250	227	802	306 739
Pozostałe	17 414 624	315 127	110 952	53 430	241 622	18 135 755
Pasywa razem	108 836 505	14 141 933	7 113 758	314 016	1 534 550	131 940 762
Zaangażowanie netto	-10 777 670	2 597 580	1 160 022	7 205 394	-185 326	-
Aktywa pozabilansowe	25 231 264	17 191 563	4 853 800	825 072	951 922	49 053 621
Pasywa pozabilansowe	15 116 953	19 758 250	6 055 031	8 058 560	783 623	49 772 417

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Banku Pekao S.A.
za rok zakończony dnia 31 grudnia 2008

(w tys. zł)

	na dzień 31 grudnia 2007 roku					
	PLN	EUR	USD	CHF	Inne	Razem
Aktywa						
Kasa, należności od Banku Centralnego	4 429 788	373 976	115 576	7 827	194 043	5 121 210
Weksle uprawnione do redyskontowania w Banku Centralnym	1 108	-	-	-	-	1 108
Należności od innych banków	11 271 697	3 490 828	1 941 091	15 907	240 511	16 960 034
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	2 883 239	41 639	106 671	-	133 564	3 165 113
Aktywa z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	1 726 865	80 506	108 410	550	6 627	1 922 958
Pozostałe instrumenty finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	2 394 567	392 457	990 705	-	-	3 777 729
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	48 914 541	8 429 442	2 418 835	6 275 799	619 420	66 658 037
Należności z tytułu leasingu finansowego	2 500 763	358 209	3 896	161 393	19 507	3 043 768
Papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	14 613 002	805 427	1 200 615	-	414 485	17 033 529
Papiery wartościowe utrzymywane do terminu wymagalności	413 102	156 511	17 277	-	-	586 890
Inwestycje w jednostki podporządkowane	388 169	-	-	-	-	388 169
Pozostałe	3 946 850	404 661	553 938	110 351	421 806	5 437 606
Aktywa razem	93 483 691	14 533 656	7 457 014	6 571 827	2 049 963	124 096 151
Pasywa						
Zobowiązania wobec Banku Centralnego	1 485 921	-	-	-	-	1 485 921
Zobowiązania wobec innych banków	4 329 822	2 438 725	1 438 175	72 554	176 915	8 456 191
Zobowiązania wobec klientów	72 512 908	9 989 785	6 177 908	143 979	1 119 498	89 944 078
Zobowiązania z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	1 443 043	87 430	124 326	396	6 087	1 661 282
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	2 982 983	98 667	332 562	-	302 566	3 716 778
Rezerwy	366 015	9 608	4 169	8	28	379 828
Pozostałe	17 365 640	545 887	98 476	26 668	415 402	18 452 073
Pasywa razem	100 486 332	13 170 102	8 175 616	243 605	2 020 496	124 096 151
Zaangażowanie netto	-7 002 641	1 363 554	-718 602	6 328 222	29 467	-
Aktywa pozabilansowe	22 636 495	11 488 888	8 966 203	913 064	669 839	44 674 489
Pasywa pozabilansowe	15 592 986	12 581 777	7 952 637	7 283 224	646 314	44 056 938

Ryzyko płynności

Celem zarządzania ryzykiem płynności jest:

- zapewnienie i utrzymywanie zdolności Grupy do wywiązywania się zarówno z bieżących jak i z przyszłych planowanych zobowiązań, z uwzględnieniem kosztów pozyskania płynności i rentowności kapitałów własnych,
- zapobieganie wystąpieniu sytuacji kryzysowej, oraz
- określenie rozwiązań na przetrwanie sytuacji kryzysowej, w przypadku jej ewentualnego wystąpienia.

Grupa inwestuje głównie w papiery wartościowe rządu polskiego, papiery emitowane przez kraje i instytucje finansowe o najwyższych ratingach, które charakteryzują się wysokim poziomem płynności. Dzięki możliwości szybkiej sprzedaży tych instrumentów, stanowią one również, regularnie monitorowany, zapas płynności Grupy, pozwalający przetrwać ewentualne sytuacje kryzysowe.

Zgodnie z rekomendacjami nadzoru bankowego, Grupa wprowadziła wewnętrzne wskaźniki płynności określające relację urealnionych zapadalnych aktywów ogółem do urealnionych wymagalnych pasywów ogółem.

Grupa posiada procedury awaryjnego postępowania zarówno w przypadku wzrostu poziomu ryzyka płynności, jak i w sytuacji znacznego pogorszenia się stanu płynności finansowej Grupy.

Plan awaryjny odnoszący się do sytuacji pogorszenia się stanu płynności finansowej Grupy uwzględnia cztery stopnie zagrożenia płynności w zależności od wielkości i czasu trwania wypływu środków pieniężnych z rachunków klienta niebankowego. Określa również źródła pokrycia przewidywanego wypływu środków pieniężnych z Grupy. W planie tym określony został również zakres odpowiedzialności kierownictwa Grupy za podejmowanie niezbędnych decyzji związanych z przywróceniem wymaganego poziomu płynności finansowej Grupy. Zarówno plan awaryjny jak i możliwości pozyskania środków pieniężnych z poszczególnych źródeł uwzględnionych w tym planie podlegają okresowej weryfikacji.

Poniżej prezentowane urealnione luki płynności zawierają między innymi urealnienia dotyczące rdzenności depozytów i ich zapadalności, co jest głównym elementem wyróżniającym lukę urealnią od nieurealnionej.

Obie wersje luk uwzględniają przepływy gotówkowe związane z pozycjami pozabilansowymi, w tym liniami kredytowymi. Przepływy pozabilansowe odnoszą się do takich pozycji jak instrumenty pochodne, udzielone linie kredytowe, gwarancje, itp. Udzielone linie kredytowe zostały uwzględnione jako potencjalny wpływ środków. Nie są natomiast uwzględnione potencjalne wpływy gotówkowe z tytułu zapadających kredytów uruchomionych w ramach linii kredytowych, co implikuje ujemny charakter luki płynności i jest konserwatywnym podejściem w szacowaniu ryzyka płynności Grupy

Należy ponadto dodać, że luki te mają charakter statyczny tj. nie uwzględniają wpływu na profil płynności zmian w wolumenie (np. nowych depozytów) bilansu i pozycji pozabilansowych Banku a także pozakapitałowych przepływów gotówkowych.

Od stycznia 2008 roku zgodnie z Uchwałą KNB/9 z 13 marca 2007 roku w sprawie ustalenia wiążących banki norm płynności, Bank codziennie szacuje nadzorcze miary płynności.

Wg stanu na 31 grudnia 2008 roku miary płynności kształtowały się na poziomie nieprzekraczającym zalecanych limitów, z wyjątkiem wskaźnika płynności dla bilansu walutowego ogółem w terminie do 1 miesiąca.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Banku Pekao S.A.
za rok zakończony dnia 31 grudnia 2008

(w tys. zł)

Poniżej przedstawione są aktywa i zobowiązania Grupy na dzień 31 grudnia 2008 roku według ekonomicznych urealnionych terminów wymagalności:

Pozycje bilansowe	Do 1 miesiąca włącznie	Powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy włącznie	Powyżej 3 miesięcy do 1 roku włącznie	Powyżej 1 roku do 5 lat włącznie	Powyżej 5 lat	Razem
Aktywa:	27 958 800	11 009 906	24 478 209	35 974 687	32 519 160	131 940 762
Kasa, należności od Banku Centralnego	8 246 930	-	-	1 686 707	-	9 933 637
Weksle uprawnione do redyskontowania w Banku Centralnym	125	715	-	-	-	840
Należności od banków	3 998 218	454 387	605 021	2 772 066	78 934	7 908 626
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	2 744 415	-	-	-	-	2 744 415
Pozostałe instrumenty finansowe wyceniane do wartości godziwej	-	-	625 500	2 979 273	1 108 343	4 713 116
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	12 124 785	9 023 920	15 700 863	16 931 934	25 296 481	79 077 983
Należności z tytułu leasingu finansowego	138 064	210 019	870 618	2 218 682	-	3 437 383
Papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	42 225	6 502	1 709 222	8 794 080	2 697 816	13 249 845
Papiery wartościowe utrzymywane do terminu wymagalności	141 263	268 812	262 005	591 945	615 036	1 879 061
Pozostałe	522 775	1 045 551	4 704 980	-	2 722 550	8 995 856
Pasywa:	18 115 778	8 608 807	16 854 137	18 576 966	69 785 074	131 940 762
Zobowiązania wobec banków	5 854 352	3 915 898	834 145	3 794 087	594 538	14 993 020
Zobowiązania wobec klientów	11 336 947	3 429 365	6 305 820	13 172 222	56 644 694	90 889 048
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	295 184	4 951	559 910	1 610 657	-	2 470 702
Pozostałe	629 295	1 258 593	9 154 262	-	12 545 842	23 587 992
Luka	9 843 022	2 401 099	7 624 072	17 397 721	-37 265 914	-
Pozycje pozabilansowe						
Aktywa	29 578 413	5 233 447	7 480 005	6 642 727	1 456 390	50 390 982
Pasywa	34 635 134	5 496 050	11 295 750	11 966 222	18 193 700	81 586 856
Luka	-5 056 721	-262 603	-3 815 745	-5 323 495	-16 737 310	-31 195 874
Luka razem	4 786 301	2 138 496	3 808 327	12 074 226	-54 003 224	-31 195 874

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Banku Pekao S.A.
za rok zakończony dnia 31 grudnia 2008

(w tys. zł)

Poniżej przedstawione są aktywa i zobowiązania Grupy na dzień 31 grudnia 2007 roku ekonomicznych urealnionych terminów wymagalności:

Pozycje bilansowe	Do 1 miesiąca włącznie	Powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy włącznie	Powyżej 3 miesięcy do 1 roku włącznie	Powyżej 1 roku do 5 lat włącznie	Powyżej 5 lat	Razem
Aktywa:	33 135 287	10 158 844	21 141 265	35 894 079	23 766 676	124 096 151
Kasa, należności od Banku Centralnego	3 434 039	-	-	1 687 171	-	5 121 210
Weksle uprawnione do redyskontowania w Banku Centralnym	347	761	-	-	-	1 108
Należności od banków	14 314 138	1 338 048	1 010 306	256 312	41 230	16 960 034
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	3 165 113	-	-	-	-	3 165 113
Pozostałe instrumenty finansowe wyceniane do wartości godziwej	-	-	12 526	3 272 742	492 461	3 777 729
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	11 306 421	7 501 704	13 967 276	17 174 645	16 707 991	66 658 037
Należności z tytułu leasingu finansowego	97 351	171 392	747 938	2 027 087	-	3 043 768
Papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	8 450	316 845	1 667 797	11 283 613	3 756 824	17 033 529
Papiery wartościowe utrzymywane do terminu wymagalności	394 381	-	-	192 509	-	586 890
Pozostałe	415 047	830 094	3 735 422	-	2 768 170	7 748 733
Pasywa:	21 892 452	4 688 392	14 298 586	8 259 848	74 956 873	124 096 151
Zobowiązania wobec banków	6 227 786	738 025	2 659 701	92 398	224 202	9 942 112
Zobowiązania wobec klientów	14 910 038	2 827 514	4 441 340	5 768 513	61 996 673	89 944 078
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	275 804	165 205	876 832	2 398 937	-	3 716 778
Pozostałe	478 824	957 648	6 320 713	-	12 735 998	20 493 183
Luka	11 242 835	5 470 452	6 842 679	27 634 231	-51 190 197	-
Pozycje pozabilansowe						
Aktywa	28 706 150	10 335 427	7 431 133	825 551	389 390	47 687 651
Pasywa	26 349 583	9 690 961	9 273 788	8 396 159	18 859 440	72 569 931
Luka	2 356 567	644 466	-1 842 655	-7 570 608	-18 470 050	-24 882 280
Luka razem	13 599 402	6 114 918	5 000 024	20 063 623	-69 660 247	-24 882 280

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Banku Pekao S.A.
za rok zakończony dnia 31 grudnia 2008

(w tys. zł)

Poniżej przedstawione są aktywa i zobowiązania Grupy na dzień 31 grudnia 2008 roku według nie urealnionych terminów wymagalności :

Pozycje bilansowe	Do 1 miesiąca włącznie	Powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy włącznie	Powyżej 3 miesięcy do 1 roku włącznie	Powyżej 1 roku do 5 lat włącznie	Powyżej 5 lat	Razem
Aktywa:	32 306 404	8 304 886	21 174 216	36 924 321	33 230 935	131 940 762
Kasa, należności od Banku Centralnego	8 246 930	-	-	1 686 707	-	9 933 637
Weksle uprawnione do redyskontowania w Banku Centralnym	125	715	-	-	-	840
Należności od banków	3 998 218	454 387	605 021	2 772 066	78 934	7 908 626
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	200 275	109 916	1 653 348	568 730	212 146	2 744 415
Pozostałe instrumenty finansowe wyceniane do wartości godziwej	-	-	625 500	2 979 273	1 108 343	4 713 116
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	19 016 529	6 208 985	10 743 521	17 312 838	25 796 110	79 077 983
Należności z tytułu leasingu finansowego	138 064	210 019	870 618	2 218 682	-	3 437 383
Papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	42 225	6 502	1 709 222	8 794 080	2 697 816	13 249 845
Papiery wartościowe utrzymywane do terminu wymagalności	141 263	268 812	262 005	591 945	615 036	1 879 061
Pozostałe	522 775	1 045 550	4 704 981	-	2 722 550	8 995 856
Pasywa:	73 855 829	16 083 644	16 548 370	8 254 637	17 198 282	131 940 762
Zobowiązania wobec banków	5 854 352	3 915 898	834 145	3 794 087	594 538	14 993 020
Zobowiązania wobec klientów	67 076 998	10 904 202	9 490 649	2 849 893	567 306	90 889 048
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	295 184	4 951	559 910	1 610 657	-	2 470 702
Pozostałe	629 295	1 258 593	5 663 666	-	16 036 438	23 587 992
Luka	-41 549 425	-7 778 758	4 625 846	28 669 684	16 032 653	-
Pozycje pozabilansowe						
Aktywa	29 578 413	5 233 447	7 480 005	6 642 727	1 456 390	50 390 982
Pasywa	30 354 254	5 226 071	18 054 701	21 757 545	8 264 043	83 656 614
Luka	-775 841	7 376	-10 574 696	-15 114 818	-6 807 653	-33 265 632
Luka razem	-42 325 266	-7 771 382	-5 948 850	13 554 866	9 225 000	-33 265 632

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Banku Pekao S.A.
za rok zakończony dnia 31 grudnia 2008

(w tys. zł)

Poniżej przedstawione są aktywa i zobowiązania Grupy na dzień 31 grudnia 2007 roku według nie urealnionych terminów wymagalności :

Pozycje bilansowe	Do 1 miesiąca włącznie	Powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy włącznie	Powyżej 3 miesięcy do 1 roku włącznie	Powyżej 1 roku do 5 lat włącznie	Powyżej 5 lat	Razem
Aktywa:	36 818 105	8 215 100	17 198 537	37 310 991	24 553 418	124 096 151
Kasa, należności od Banku Centralnego	3 434 039	-	-	1 687 171	-	5 121 210
Weksle uprawnione do redyskontowania w Banku Centralnym	347	761	-	-	-	1 108
Należności od banków	14 314 138	1 338 048	1 242 814	23 804	41 230	16 960 034
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	602 452	394 846	321 578	1 324 213	522 024	3 165 113
Pozostałe instrumenty finansowe wyceniane do wartości godziwej	-	-	12 526	3 272 742	492 461	3 777 729
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	17 551 900	5 163 114	9 470 462	17 499 852	16 972 709	66 658 037
Należności z tytułu leasingu finansowego	97 351	171 392	747 938	2 027 087	-	3 043 768
Papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	8 450	316 845	1 667 797	11 283 613	3 756 824	17 033 529
Papiery wartościowe utrzymywane do terminu wymagalności	394 381	-	-	192 509	-	586 890
Pozostałe	415 047	830 094	3 735 422	-	2 768 170	7 748 733
Pasywa:	83 103 844	8 505 783	12 393 785	4 706 864	15 385 875	124 096 151
Zobowiązania wobec banków	6 227 786	738 025	2 659 701	92 398	224 202	9 942 112
Zobowiązania wobec klientów	76 121 430	6 644 905	4 547 836	2 215 529	414 378	89 944 078
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	275 804	165 205	876 832	2 398 937	-	3 716 778
Pozostałe	478 824	957 648	4 309 416	-	14 747 295	20 493 183
Luka	-46 285 739	-290 683	4 804 752	32 604 127	9 167 543	-
Pozycje pozabilansowe						
Aktywa	28 607 490	9 535 027	6 037 541	809 727	389 389	45 379 174
Pasywa	26 831 199	10 032 788	12 019 718	15 580 786	7 515 784	71 980 275
Luka	1 776 291	-497 761	-5 982 177	-14 771 059	-7 126 395	-26 601 101
Luka razem	-44 509 448	-788 444	-1 177 425	17 833 068	2 041 148	-26 601 101

Ryzyko biznesowe

Ryzyko biznesowe definiuje się jako niekorzystne, niespodziewane zmiany w wolumenie działalności banku i/lub poziomie marż, które nie są spowodowane ryzykiem kredytowym, rynkowym ani operacyjnym.

W pomiarze ryzyka biznesowego wykorzystywana jest koncepcja EaR (ang. Earnings at Risk – wynik narażony na ryzyko). Koncepcja ta pozwala na oszacowanie ryzyka wystąpienia nieoczekiwanego negatywnego odchylenia zrealizowanego wyniku finansowego od poziomu założonego w planie finansowym. Zgodnie z podejściem przyjętym przez Grupę Unicredit, EaR szacowany jest w perspektywie jednego roku i przy poziomie ufności 99,97%.

Ryzyko nieruchomości własnych

Ryzyko nieruchomości własnych wynika z wahań wartości rynkowej portfela nieruchomości Grupy. Obejmuje portfel nieruchomości Grupy. Ryzyko to nie obejmuje nieruchomości przejętych w ramach windykacji oraz stanowiących zabezpieczenie udzielonych kredytów.

Ryzyko nieruchomości własnych jest liczone w horyzoncie rocznym przy zastosowaniu wartości zagrożonej (VaR) z użyciem metody wariancji-kowariancji, przy założonym poziomie ufności 99,97%.

Ryzyko inwestycji finansowych

Ryzyko inwestycji finansowych wynika z zaangażowań kapitałowych Grupy w akcje i udziały spółek zaliczane do portfela bankowego.

Głównym czynnikiem ryzyka wpływającym na ryzyko inwestycji finansowych jest zmiana wartości posiadanych udziałów kapitałowych w spółkach zależnych, stowarzyszonych, mniejszościowych i pośrednio zależnych nie podlegających konsolidacji w ramach Grupy.

Ryzyko inwestycji finansowych szacowane jest metodą opartą na metodzie wartości zagrożonej (VaR), przy założonym poziomie ufności 99,97% i rocznym horyzoncie czasowym.

Zarządzanie kapitałem własnym

Wartość Banku/Grupy Kapitałowej zależy w dużej mierze od możliwości jego wzrostu, ten zaś jest determinowany funduszami własnymi. Stąd ogromną wagę przypisuje się w Banku polityce ich kształtowania.

W polityce utrzymania funduszy własnych na adekwatnym poziomie Bank kieruje się następującymi zasadami:

1. Bezpiecznego funkcjonowania – poprzez zachowanie równowagi pomiędzy zdolnością do podejmowania ryzyka /limitowaną posiadanymi funduszami własnymi/ oraz poziomem generowanego ryzyka. W tym celu Bank określa poziom kapitału niezbędnego do pokrycia każdego istotnego rodzaju ryzyka występującego w jego działalności. Jeśli kwota funduszy własnych niezbędna do pokrycia regulacyjnych wymogów kapitałowych lub kapitału wewnętrznego jest niewystarczająca, wówczas podejmowane są działania, których celem jest obniżenie poziomu ryzyka. W przypadku braku możliwości podjęcia takich działań zakłada się konieczność zwiększenia poziomu funduszy własnych.
2. Systematycznego i efektywnego wzrostu - przy ekspansji działalności związanej ze wzrostem ryzyka /wymogów kapitałowych/ Bank gromadzi adekwatną kwotę funduszy własnych oraz podejmuje działania zmierzające do wzmacniania kapitałowego poprzez optymalizowanie zarządzania kapitałem (w tym okrojenie oferty produktów bardziej kapitałochłonnych – na przykład nieudzielanie kredytów hipotecznych w walutach obcych; ograniczanie udziałów w spółkach zależnych).
3. Kreowania wartości dla akcjonariuszy poprzez optymalne wykorzystanie funduszy Banku – Bank rozpoczął proces alokacji kapitału, który powinien odzwierciedlać punkt widzenia akcjonariusza, inwestującego swój kapitał w bank, a więc zagwarantować mu bezpieczny i efektywny zwrot z zainwestowanego kapitału. Wymaga to z jednej strony alokowania kapitału w

produkty/klientów/linie biznesowe, gwarantującego adekwatne do ryzyka dochody, a z drugiej strony uwzględniania w podejmowanych decyzjach biznesowych kosztu kapitału.

W celu realizacji powyższych zasad Bank wykorzystuje wyłącznie fundusze podstawowe, bez dodatkowego zasilania się funduszami uzupełniającymi /m.in. pożyczką podporządkowaną/.

W Banku istnieje udokumentowany proces zarządzania kapitałem i monitorowania kapitału powstały w ramach procedur ICAAP. Za jego wdrażanie jest odpowiedzialny Pion Finansowy, pod kierownictwem CFO (Chief Financial Officer). Ostateczną odpowiedzialność za zarządzanie kapitałem ponosi Zarząd Banku, wspierany przez Komitet Aktywów, Pasywów i Ryzyka, który zatwierdza proces zarządzania kapitałem.

Strategia zarządzania kapitałem określa cele oraz główne zasady zarządzania i monitorowania adekwatności kapitałowej Banku, takie jak wytyczne dotyczące źródeł pokrywania ryzyka, preferowanej struktury kapitału wymaganego na pokrycie ryzyka, długoterminowych celów kapitałowych, systemu limitów kapitałowych, źródeł dodatkowego kapitału w sytuacjach awaryjnych oraz struktury zarządzania kapitałem.

Proces zarządzania kapitałem ma za zadanie zrealizować m.in. następujące cele:

- Zapewnienie wystarczającego poziomu kapitału oraz innych zasobów na pokrycie podejmowanego ryzyka, aby zapewnić bezpieczeństwo powierzonych Grupie depozytów.
- Utrzymywanie kapitału na pokrycie ryzyka powyżej poziomu określonego jako minimalny, aby umożliwić dalszy rozwój działalności, uwzględnienie ewentualnych przyszłych zmian w wymogach kapitałowych i zabezpieczenie interesów akcjonariuszy.
- Utrzymywanie preferowanej struktury kapitału w celu utrzymania pożądanej jakości kapitału na pokrycie ryzyka.
- Stosowanie miar kapitałochłonności na potrzeby analizy osiąganych dochodów w stosunku do podejmowanego ryzyka, pomiaru wskaźników efektywności uwzględniających podejmowane ryzyko, optymalizacji wykorzystania kapitału na potrzeby różnych rodzajów działalności, a w konsekwencji kreowania wartości dla akcjonariuszy Banku.

Adekwatność kapitałową Grupy kontroluje Komitet Aktywów, Pasywów i Ryzyka Banku oraz Zarząd Banku. Dla Zarządu Banku oraz Komitetu Aktywów, Pasywów i Ryzyka sporządzane są okresowe raporty na temat skali i kierunków zmian wskaźnika adekwatności kapitałowej wraz ze wskazaniem potencjalnych zagrożeń. Monitorowany jest poziom podstawowych rodzajów ryzyka w odniesieniu do zewnętrznych limitów nadzoru bankowego i wewnętrznych limitów Grupy. Przeprowadzane są analizy i oceny kierunków rozwoju działalności biznesowej z punktu widzenia zgodności z wymogami kapitałowymi. Prognozowanie i monitoring poziomu aktywów ważonych ryzykiem, funduszy własnych oraz wskaźnika adekwatności kapitałowej stanowi integralną część procesu planowania i budżetowania.

Od 1 stycznia 2008 roku Bank stosuje regulacje Nowej Umowy Kapitałowej (Bazylea II). Regulacje te oparte są na trzech filarach (minimalne wymogi kapitałowe, proces wewnętrznej oceny adekwatności kapitału, ujawnienia).

Regulacyjne wymogi kapitałowe

Podstawową miarą stosowaną do pomiaru adekwatności kapitałowej jest współczynnik wypłacalności. Minimalna wartość współczynnika wypłacalności wymagana przez prawo nie może być niższa niż 8%, zarówno dla Banku, jak i dla Grupy Kapitałowej. Na koniec grudnia 2008 współczynnik wypłacalności Grupy wyniósł 12,22 %, a więc o 4,22 p.p. więcej od minimalnej wartości współczynnika wymaganej przez prawo. Współczynnik wypłacalności Grupy Pekao SA spełnia również zalecenie Komisji Nadzoru Bankowego, która rekomendowała podjęcie zdecydowanych i efektywnych działań gwarantujących utrzymanie współczynnika wypłacalności na bezpiecznym poziomie nie niższym niż 10%.

Kalkulacji regulacyjnych wymogów kapitałowych na dzień 31.12.2007 oraz na dzień 31.12.08 dokonano w oparciu o zapisy Uchwały nr 1/2007 KNB z 13.03.2007. Obliczeń na koniec grudnia

2007 r. dokonano z uwzględnieniem specyfiki podejścia przejściowego, z którego korzystał Bank Pekao S.A.. Oznacza to, m. in., że kwota wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka operacyjnego nie była uwzględniona w całkowitym wymogu kapitałowym.

W kalkulacji wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego Bank stosuje metodę standardową (zgodnie z załącznikiem nr 4 do Uchwały nr 1/2007 KNB), a do ograniczania ryzyka kredytowego stosuje kompleksową metodę ujmowania zabezpieczeń finansowych (zgodnie z załącznikiem nr 17 do Uchwały nr 1/2007 KNB).

Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego obliczany jest metodą standardową (zgodnie z zapisami załącznika nr 14 do Uchwały nr 1/2007).

Poniższa tabela przedstawia podstawowe dane dotyczące adekwatności kapitałowej dla Grupy Kapitałowej Banku Pekao S.A. wg stanu na dzień 31 grudnia 2008 roku oraz na dzień 31 grudnia 2007 roku.

Fundusze własne	31.12.2008	31.12.2007
Kapitał zakładowy	262 213	261 867
Kapitał zapasowy	9 409 524	9 331 159
Kapitały rezerwowe	1 625 591	1 093 943
Fundusz ogólnego ryzyka bankowego	1 237 850	1 237 850
Zysk netto bieżącego okresu sprawozdawczego podlegający weryfikacji biegłego rewidenta pomniejszony o przewidywane dywidendy (*)	1 766 481	521 716
Kapitał mniejszości	89 125	80 507
Kapitał z aktualizacji wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	-95 155	-355 710
Korekta funduszy o wartości niematerialne i prawne	-745 661	-688 559
Korekta funduszy o zaangażowanie kapitałowe w instytucje finansowe	-305 582	-300 464
Różnice kursowe z przeliczenia	-112 786	-23 091
Strata z lat ubiegłych	-37 367	-144 181
Fundusze własne	13 094 233	11 015 037
Współczynnik wypłacalności	12,22%	12,12%

(*) W tabeli zaprezentowano zysk netto za I półrocze 2008 roku oraz zysk netto za 2007 rok pomniejszony o przewidywane dywidendy

Ocena adekwatności kapitału wewnętrznego

Od stycznia 2008 roku Bank stosuje do oceny adekwatności kapitałowej metody opracowane przez Bank. Przy wewnętrznej ocenie adekwatności kapitałowej Bank bierze pod uwagę następujące rodzaje ryzyka:

- ryzyko kredytowe (w tym ryzyko kontrahenta, ryzyko koncentracji, ryzyko kraju oraz ryzyko rezydualne),
- ryzyko rynkowe księgi handlowej (w tym ryzyko stopy procentowej w księdze handlowej, ryzyko walutowe, ryzyko zmian cen akcji oraz ryzyko cen towarów),
- ryzyko płynności (w tym ryzyko niedopasowania terminów płatności, ryzyko płynności w sytuacji awaryjnej, ryzyko płynności rynku, operacyjne ryzyko płynności, ryzyko refinansowania oraz ryzyko płynności z tytułu depozytów zabezpieczających),
- ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej,
- ryzyko cen nieruchomości,
- ryzyko operacyjne,
- ryzyko inwestycji finansowych,
- ryzyko reputacji,
- ryzyko zgodności,

- ryzyko strategiczne.

Dla każdego ryzyka uznanego za istotne, Bank opracowuje i stosuje odpowiednie metody jego oceny i pomiaru. Bank stosuje dwa sposoby oceny ryzyka:

- ocena jakościowa – stosowana w przypadku ryzyk trudno mierzalnych lub takich, dla których kapitał nie jest skutecznym środkiem pokrywania strat (ryzyko zgodności, ryzyko płynności, ryzyko strategiczne oraz ryzyko reputacji),
- ocena ilościowa – stosowana w przypadku ryzyk, które można zmierzyć za pomocą kapitału ekonomicznego (pozostałe rodzaje ryzyka).

Docelowym sposobem pomiaru ryzyka oraz określania wynikających z niego wymogów kapitałowych są modele wartości zagrożonej (VaR) oparte na założeniach wynikających z apetytu Banku na ryzyko (poziom ufności 99,97% przy jednorocznym horyzoncie czasowym). Modele te wdrażane są w zgodzie z wytycznymi Grupy UniCredit i uzupełnione o testy warunków skrajnych lub analizy scenariuszowe. Dla tych rodzajów ryzyka, dla których metodologia nie została jeszcze ostatecznie opracowana i wdrożona, Bank stosuje metodologię przejściową (modele standardowe uzupełnione o stress testing).

W pierwszej kolejności wylicza się kapitał ekonomiczny oddzielnie dla każdego istotnego ryzyka zidentyfikowanego przez Bank, które można mierzyć ilościowo. W następnej kolejności wielkości kapitału ekonomicznego ustalone dla poszczególnych rodzajów ryzyka zostają zagregowane w jedną łączną kwotę kapitału ekonomicznego z uwzględnieniem efektu dywersyfikacji. Po uwzględnieniu efektu dywersyfikacji ryzyka, łączny (zagregowany) kapitał ekonomiczny nie jest większy (równy lub mniejszy) od sumy kwot kapitału ekonomicznego ustalonych dla poszczególnych rodzajów ryzyka.

Nadwyżka kapitału ekonomicznego może być wykorzystana na pokrycie niemierzalnych ryzyk oraz stanowi dodatkowe zabezpieczenie na wypadek, gdyby w poprzednich etapach szacowania kapitału ekonomicznego nie zostały właściwie oszacowane wszystkie rodzaje ryzyka, lub gdyby macierz dywersyfikacji pomiędzy poszczególnymi ryzykami nie była precyzyjnie oszacowana.

Wartość godziwa aktywów i zobowiązań finansowych

Wycena do wartości godziwej instrumentów finansowych, dla których dostępne są wartości rynkowe z aktywnego rynku, opiera się na podstawie rynkowych kwotowań danego instrumentu (mark-to-market).

Wycena do wartości godziwej pozagiełdowych instrumentów pochodnych oraz instrumentów cechujących się ograniczoną płynnością (tj. dla których wartości kwotowania rynkowe są nieosiągalne) dokonywana jest na podstawie kwotowań innych instrumentów aktywnego rynku poprzez ich replikację z wykorzystaniem szeregu technik wyceny, w tym szacowania wartości bieżącej przyszłych przepływów pieniężnych (mark-to-model).

Na 31.12.2008 i 31.12.2007 Grupa dokonała klasyfikacji aktywów i zobowiązań finansowych wycenianych do wartości godziwej na trzy kategorie wg ich metody wyceny:

- Metoda 1: wycena mark-to-market. Dotyczy wyłącznie kwotowanych papierów wartościowych;
- Metoda 2: wycena mark-to-model z parametryzacją modeli wyłącznie na podstawie kwotowań z aktywnego rynku dla danego typu instrumentu. Dotyczy większości instrumentów pochodnych, w tym transakcji terminowych na papiery wartościowe oraz niepłynnych papierów skarbowych lub banku centralnego;
- Metoda 3: wycena mark-to-model z częściową parametryzacją modelu na podstawie estymowanych czynników ryzyka. Dotyczy instrumentów pochodnych (głównie nieliniowych) na nieaktywnym rynku, niekwotowanych korporacyjnych i komunalnych papierów wartościowych, oraz instrumentów pochodnych, dla których dokonano korekty wartości godziwej o odpisy z tytułu ryzyka kredytowego.

Na dzień 31 grudnia 2008 roku				
	Metoda 1	Metoda 2	Metoda 3	Razem
Aktywa:	18 101 224	6 657 944	546 648	25 305 816
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	2 576 630	22 799	144 986	2 744 415
Aktywa z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	-	4 232 175	208 366	4 440 541
Pozostałe instrumenty finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	4 087 621	625 495	-	4 713 116
Instrumenty zabezpieczające	-	157 899	-	157 899
Papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	11 436 973	1 619 576	193 296	13 249 845
Zobowiązania:	405 979	5 054 935	90 936	5 551 850
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	405 979	-	-	405 979
Zobowiązania z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	-	5 054 562	90 936	5 145 498
Instrumenty zabezpieczające	-	373	-	373
Na dzień 31 grudnia 2007 roku				
	Metoda 1	Metoda 2	Metoda 3	Razem
Aktywa:	18 722 136	3 731 929	3 485 936	25 940 001
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	2 367 024	18 042	780 047	3 165 113
Aktywa z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	-	1 678 476	244 482	1 922 958
Pozostałe instrumenty finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	3 251 268	526 461	-	3 777 729
Instrumenty zabezpieczające	-	40 672	-	40 672
Papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	13 103 844	1 468 278	2 461 407	17 033 529
Zobowiązania:	491 382	1 445 175	245 072	2 181 629
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	491 382	-	-	491 382
Zobowiązania z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	-	1 416 210	245 072	1 661 282
Instrumenty zabezpieczające	-	28 965	-	28 965

W Grupie znajdują się instrumenty finansowe, które zgodnie z MSSF w sprawozdaniu nie są prezentowane w wartości godziwej. Wartość godziwa stanowi kwotę, za jaką na warunkach rynkowych składnik aktywów mógłby zostać wymieniony, a zobowiązanie zaspokojone pomiędzy zainteresowanymi i dobrze poinformowanymi lecz nie powiązanymi stronami transakcji.

W przypadku pewnych grup aktywów finansowych, utrzymywanych według wartości wymaganej zapłaty z uwzględnieniem utraty wartości, przyjęto, że wartość godziwa jest zgodna z wartością bilansową. Dotyczy to w szczególności gotówki i środków pieniężnych, bieżących należności i zobowiązań, innych aktywów i pasywów.

Dla kredytów kwotowane wartości rynkowe są nieosiągalne, stąd prezentowane wartości godziwe są ogólnie szacowane przy zastosowaniu technik wyceny z uwzględnieniem założenia, iż na moment udzielenia kredytu wartość godziwa równa jest wartości bilansowej. Wartość godziwa kredytów bez rozpoznanej utraty wartości jest równa sumie przyszłych oczekiwanych przepływów gotówkowych zdyskontowanych na daną datę bilansową. Stopa dyskontująca przepływy jest odpowiednią stopą rynkową wolną od ryzyka powiększoną o marżę na ryzyko kredytowe oraz bieżącą marżę ze sprzedaży (z uwzględnieniem dochodów z prowizji) dla danej grupy produktowej kredytu. Wartość godziwa kredytów o rozpoznanej utracie wartości jest równa sumie przyszłych oczekiwanych odzysków zdyskontowanych na daną datę bilansową stopą rynkową

wolną od ryzyka jako, iż średnie oczekiwane odzyski uwzględniają w pełni element ryzyka kredytowego.

Wartość godziwa kredytu na inwestycję centralną prezentowana jest netto wraz z wartością godziwą finansującego go kredytu refinansowego z NBP. W wartościach brutto korekta do wartości godziwej wynosi 310 mln zł dla kredytu na inwestycję centralną oraz 292 mln zł dla kredytu refinansowego, (na dzień 31 grudnia 2007 roku wartość godziwa wynosi 385 mln zł dla kredytu na inwestycję centralną oraz 365 mln zł dla kredytu refinansowego).

Dla zaangażowań mniejszościowych Banku, dla których nie są dostępne ceny pochodzące z aktywnego rynku, wartości rynkowe są nieosiągalne. Dla tych zaangażowań wartość bilansowa została przyjęta w poniższej tabeli jako wartość godziwa. W skład zaangażowań mniejszościowych Banku wchodzi spółki związane z sektorem finansowym, spółki objęte w ramach restrukturyzacji długów, oraz pozostałe spółki związane z sektorem finansowym. Uczestnictwo kapitałowe w tych spółkach jest związane z korzystaniem z infrastruktury finansowo-bankowej oraz obsługą kart płatniczych, w tym: BIK S.A., MTS-CeTO S.A., GPW S.A., Mastercard. Zaangażowania Grupy w tych spółkach należą do inwestycji długoterminowych i na chwilę obecną Bank nie posiada planów co do ich sprzedaży.

31.12.2008	Wartość księgowa	Wartość godziwa	Zwyżka/zniżka wartości godziwej ponad wartość księgową
Aktywa			
Kasa, należności od Banku Centralnego	9 933 637	9 933 637	-
Należności od banków	7 908 626	8 020 640	112 014
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	2 744 415	2 744 415	-
Aktywa z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	4 440 541	4 440 541	-
Pozostałe instrumenty finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	4 713 116	4 713 116	-
Kredyty i pożyczki udzielone klientom *	79 078 823	79 204 310	125 487
Należności z tytułu leasingu finansowego	3 437 383	3 437 383	-
Instrumenty zabezpieczające	157 899	157 899	-
Papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	13 249 845	13 249 845	-
Papiery wartościowe utrzymywane do terminu wymagalności	1 879 061	1 861 731	-17 330
Inwestycje w jednostki podporządkowane	308 756	308 756	-
Suma aktywów	127 852 102	128 072 273	220 171

- w tym weksle uprawione do redyskonta w Banku Centralnym.
- Zaprezentowana wartość godziwa aktywów i zobowiązań UniCredit Bank Ltd. jest równa ich wartości księgowej. Ze względu na niedostępność wiarygodnych parametrów dla tego rynku wartość godziwa nie została wyliczona.

31.12.2007	Wartość księgowa	Wartość godziwa	Zwyżka/zniżka wartości godziwej ponad wartość księgową
Aktywa			
Kasa, należności od Banku Centralnego	5 121 210	5 121 210	-
Należności od banków	16 960 034	16 962 904	2 870
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	3 165 113	3 165 113	-
Aktywa z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	1 922 958	1 922 958	-
Pozostałe instrumenty finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	3 777 729	3 777 729	-
Kredyty i pożyczki udzielone klientom *	66 659 145	66 675 431	16 286
Należności z tytułu leasingu finansowego	3 043 768	3 043 768	-
Instrumenty zabezpieczające	40 672	40 672	-
Papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	17 033 529	17 033 529	-
Papiery wartościowe utrzymywane do terminu wymagalności	586 890	592 117	5 227
Inwestycje w jednostki podporządkowane	388 169	388 169	-
Suma aktywów	118 699 217	118 723 600	24 383

* w tym weksle uprawione do redyskonta w Banku Centralnym.

Dla depozytów kwotowane wartości rynkowe są nieosiągalne, stąd prezentowane wartości godziwe są ogólnie szacowane przy zastosowaniu technik wyceny z uwzględnieniem założenia, iż na moment przyjęcia depozytu wartość godziwa równa jest wartości bilansowej. Wartość godziwa depozytów terminowych jest równa sumie przyszłych oczekiwanych przepływów gotówkowych zdyskontowanych na daną datę bilansową. Stopa dyskontująca przepływy jest odpowiednią stopą rynkową wolną od ryzyka powiększoną o bieżącą marżę ze sprzedaży. W przypadku, gdy wartość bilansowa jest niższa od wartości nominalnej a depozyt terminowy mógłby zostać zerwany przed terminem zapadalności, za wartość godziwą przyjęto jego wartość nominalną. W przypadku depozytów bieżących za wartość godziwą przyjęto wartość nominalną.

W wartości przyjętych przez Bank depozytów korekta do wartości godziwej na dzień 31 grudnia 2008 roku wynosi minus 33 939 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2007 roku plus 66 397 tys. zł) dla depozytów przyjętych od klientów oraz minus 22 833 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2007 roku minus 2 496 tys. zł) dla depozytów przyjętych od banków.

W wartości godziwej depozytów nie został uwzględniony osad depozytów.

Dla zobowiązań z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych korekta do wartości godziwej na dzień 31 grudnia 2008 roku wynosi minus 35 686 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2007 roku minus 92 852 tys. zł).

Dla pozostałych zobowiązań finansowych Grupa uznaje, że wartość bilansowa jest zbliżona do wartości godziwej.

Wycena mark-to-model instrumentów dłużnych opiera się na metodzie dyskontowania przyszłych przepływów pieniężnych. Przepływy zmienne są estymowane na podstawie stawek odpowiednich rynków (zależnie od specyfikacji w emisji). Do dyskontowania ustalonych przepływów jak również implikowanych przepływów pieniężnych wykorzystywane są krzywe zerokuponowe odpowiednie dla danego rynku lub emitenta.

9. Działalność powiernicza

Działalność powiernicza prowadzona jest na podstawie zgody Komisji Nadzoru Finansowego. Klientami Banku są krajowe i zagraniczne instytucje finansowe, banki oferujące usługi powiernicze i inwestycyjne, firmy ubezpieczeniowe, fundusze inwestycyjne oraz emerytalne, a także instytucje niefinansowe. Bank świadczy usługi polegające między innymi na rozliczaniu transakcji zawieranych na rynkach krajowych i zagranicznych, przechowywaniu aktywów klientów, prowadzeniu rachunków papierów wartościowych oraz rachunków pieniężnych, wycenie aktywów, obsłudze płatności dywidend i odsetek.

W 2008 r. kontynuowano obsługę krajowych i zagranicznych instytucji finansowych w zakresie świadczenia przez Bank usług powierniczych na terenie Polski, pożyczania papierów wartościowych w celu zapewnienia płynności rozliczeń oraz rozliczania transakcji na rynku praw pochodnych. W tym okresie Bank pozyskał nowych klientów z segmentu zagranicznych banków powierniczych oraz firm brokerskich, będących zdalnymi członkami GPW, dla których pełni funkcję uczestnika rozliczającego. Bank utrzymał pozycję lidera w zakresie obsługi programów kwitów depozytowych obsługując ponad 50% programów.

10. Informacje dotyczące segmentów działalności

Podstawowy podział sprawozdawczości Grupy na segmenty oparty jest o kryterium branży, a uzupełniający w oparciu o lokalizację aktywów.

Grupa rozlicza transakcje między segmentami w taki sposób, jakby dotyczyły one podmiotów niepowiązanych, przy zastosowaniu bieżących cen rynkowych. Przepływy środków pomiędzy pionami biznesowymi Banku zajmującymi się obsługą klientów detalicznych i korporacyjnych oraz Pionem Skarbu wyceniane są według cen rynkowych dla danej waluty oraz terminu

wymagalności / zapadalności.

Segmenty branżowe

Segmentacja Grupy obejmuje następujące obszary:

- Obszar Bankowości Detalicznej - pełny zakres działalności bankowej dotyczący obsługi klientów indywidualnych oraz małych i mikro firm o obrotach rocznych do 10 mln zł oraz dochody spółek Grupy konsolidowanych metodą pełną przypisanych do działalności detalicznej,
- Obszar Bankowości Korporacyjnej - pełny zakres działalności bankowej dotyczący obsługi firm średnich i dużych oraz dochody spółek Grupy konsolidowanych metodą pełną przypisanych do działalności korporacyjnej,
- Obszar Działalności Skarbowej i Inwestycyjnej - zaangażowanie Banku na rynku międzybankowym, w dłużne papiery wartościowe oraz dochody spółek, które nie są przypisane innym segmentom i dochody spółek Grupy konsolidowanych metodą pełną przypisanych do tej działalności.

Informacja o segmentach branżowych prezentowana poniżej zawiera dane o działalności kontynuowanej i zaniechanej. Wynik i dane bilansowe dotyczące działalności zaniechanej przypisane zostały do obszaru działalności korporacyjnej.

Informacja o dochodach według segmentów branżowych w 2008 roku.

	Obszar Bankowości Detalicznej	Obszar Bankowości Korporacyjnej	Obszar Działalności Skarbowej i Inwestycyjnej	Razem Grupa (Działalność kontynuowana)	Razem Grupa (Działalność kontynuowana i zaniechana)
		Działalność kontynuowana	Działalność zaniechana		
Przychody odsetkowe zewnętrzne	2 973 848	3 054 649	-	2 210 175	8 238 672
Koszty odsetkowe zewnętrzne	1 259 115	1 797 007	113	672 952	3 729 074
Wynik odsetkowy zewnętrzny	1 714 733	1 257 642	-113	1 537 223	4 509 598
Przychody odsetkowe wewnętrzne	2 790 903	3 511 281	-	-6 302 184	-
Koszty odsetkowe wewnętrzne	1 620 438	2 996 522	-	-4 616 960	-
Wynik odsetkowy wewnętrzny	1 170 465	514 759	-	-1 685 224	-
Wynik z tytułu odsetek	2 885 198	1 772 401	-113	-148 001	4 509 598
Dochody nieodsetkowe	2 076 358	1 201 422	436 488	98 988	3 376 768
Dochody ogółem	4 961 556	2 973 823	436 375	-49 013	7 886 366
Aktywa alokowane	34 671 071	48 183 247		36 670 719	119 525 037
Aktywa niealokowane					12 415 725
Aktywa ogółem					131 940 762
Pasywa alokowane	56 484 914	39 552 113		12 065 208	108 102 235
Pasywa niealokowane					23 838 527
Pasywa ogółem					131 940 762

Informacja o dochodach według segmentów branżowych w 2007 roku.

	Obszar Bankowości Detalicznej	Obszar Bankowości Korporacyjnej		Obszar Działalności Skarbowej i Inwestycyjnej	Razem Grupa (Działalność kontynuowana)	Razem Grupa (Działalność kontynuowana i zaniechana)
		Działalność kontynuowana	Działalność zaniechana			
Przychody odsetkowe zewnętrzne	1 384 221	1 744 763	-	1 542 655	4 671 639	4 671 639
Koszty odsetkowe zewnętrzne	410 729	1 158 076	2 916	384 732	1 953 537	1 956 453
Wynik odsetkowy zewnętrzny	973 492	586 687	-2 916	1 157 923	2 718 102	2 715 186
Przychody odsetkowe wewnętrzne	1 402 121	1 322 424	-	-2 724 545	-	-
Koszty odsetkowe wewnętrzne	670 393	1 204 026	-	-1 874 419	-	-
Wynik odsetkowy wewnętrzny	731 728	118 398	-	-850 126	-	-
Wynik z tytułu odsetek	1 705 220	705 085	-2 916	307 797	2 718 102	2 715 186
Dochody nieodsetkowe	2 032 366	517 142	43 246	90 301	2 639 809	2 683 055
Dochody ogółem	3 737 586	1 222 227	40 330	398 098	5 357 911	5 398 241
Aktywa alokowane	32 867 988	39 676 183	57 932	42 931 628	115 475 799	115 533 731
Aktywa niealokowane					8 562 420	8 562 420
Aktywa ogółem					124 038 219	124 096 151
Pasywa alokowane	51 237 668	41 696 245	55 291	10 486 099	103 420 012	103 475 303
Pasywa niealokowane					20 620 848	20 620 848
Pasywa ogółem					124 040 860	124 096 151

W modelu zarządczym przyjęto założenie budżetowania i monitorowania linii biznesowych do poziomu dochodów ogółem. Koszty zarządzane są centralnie poprzez dedykowane jednostki i nie są alokowane do poszczególnych linii biznesowych.

Segmenty geograficzne

Działalność operacyjna Grupy Pekao S.A. skoncentrowana jest na rynku polskim poprzez sieć oddziałów Banku Pekao S.A. i spółek Grupy.

Poza Polską działalność Grupy prowadzona jest w następujących krajach:

- Ukraina - poprzez spółki zależne Banku Pekao S.A.
- Francja - poprzez oddział Banku Pekao S.A. w Paryżu,

Wyniki Grupy osiągane z działalności poprzez Oddział Banku Pekao S.A. w Paryżu są nieistotne w porównaniu do wyników całej Grupy.

	Polska	Ukraina	Razem Grupa
2008			
Dochody zewnętrzne	8 094 775	227 966	8 322 741
Aktywa segmentu	115 562 095	3 962 942	119 525 037
2007			
Dochody zewnętrzne	5 256 684	141 557	5 398 241
Aktywa segmentu	112 616 968	2 916 763	115 533 731

11. Przychody i koszty z tytułu odsetek

Przychody z tytułu odsetek

	2008	2007
Przychody z tytułu lokat w innych bankach	506 305	482 429
Przychody z tytułu innych lokat na rynku pieniężnym	123 433	62 194
Przychody z tytułu kredytów i pożyczek oraz pozostałych należności od klientów	6 193 379	3 169 811
Przychody z tytułu inwestycyjnych (lokacyjnych) papierów wartościowych	1 000 921	781 259
Przychody z tytułu aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu	169 865	73 048
Przychody z tytułu aktywów finansowych wyznaczonych jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	244 769	102 898
Razem	8 238 672	4 671 639

Koszty z tytułu odsetek

	2008	2007
Koszty z tytułu depozytów innych banków	-282 519	-126 788
Koszty z tytułu innych depozytów na rynku pieniężnym	-373 457	-153 601
Koszty z tytułu depozytów klientów	-2 599 470	-1 299 454
Koszty z tytułu zaciągniętych kredytów	-280 910	-299 811
Koszty z tytułu rozliczenia premii papierów wartościowych	-44 798	-58 618
Koszty z tytułu dłużnych papierów wartościowych	-148 033	-18 181
Razem	-3 729 187	-1 956 453

Całkowita kwota przychodów odsetkowych za 2008 rok, obliczona według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej, w odniesieniu do aktywów finansowych, których nie wycenia się w wartości godziwej przez wynik finansowy wyniosła 5 305 771 tys. zł (w 2007 roku 3 374 071 tys. zł). Kwota kosztów odsetkowych za 2008 rok, obliczona według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej, w odniesieniu do zobowiązań finansowych, których nie wycenia się w wartości godziwej przez wynik finansowy wyniosła 3 123 260 tys. zł (w 2007 roku 1 699 097 tys. zł).

12. Przychody i koszty z tytułu prowizji i opłat

Przychody z tytułu prowizji i opłat

	2008	2007
Z tytułu obsługi rachunków bankowych oraz zleceń płatniczych	986 607	672 660
Z tytułu usług akwizycyjnych	371 229	769 394
Z tytułu kart płatniczych	784 016	487 075
Z tytułu udzielonych kredytów i pożyczek	292 975	211 787
Z tytułu operacji papierami wartościowymi	104 744	196 132
Z działalności powierniczej	58 646	33 647
Z tytułu obsługi funduszy emerytalnych i inwestycyjnych	77 952	70 918
Z tytułu gwarancji, akredytyw i podobnych operacji	45 395	33 821
Pozostałe	131 480	43 230
Razem	2 853 044	2 518 664

Koszty z tytułu prowizji i opłat

	2008	2007
Z tytułu kart płatniczych	-389 924	-231 721
Z tytułu operacji papierami wartościowymi	-19 005	-27 410
Z tytułu usług akwizycyjnych	-31 777	-16 030
Z działalności powierniczej	-5 263	-4 897
Z tytułu obsługi rachunków bankowych	-6 765	-5 092
Z tytułu przelewów i przekazów	-25 296	-7 204
Z tytułu zarządzania funduszami emerytalnymi	-3 720	-3 041
Pozostałe	-29 478	-18 961
Razem	-511 228	-314 356

13. Przychody z tytułu dywidend

	2008	2007
Przychody z tytułu dywidend:		
Od emitentów papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży	5 053	251
Jednostek zależnych	16	-
Jednostek stowarzyszonych	285	-
Od emitentów papierów wartościowych przeznaczonych do obrotu	-	105
Od emitentów papierów wartościowych wyznaczonych jako wyceniane w wartości godziwej	44	1
Razem	5 398	357

14. Wynik na instrumentach finansowych wycenianych w wartości godziwej

a/ Wynik z tytułu aktywów i zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu

	2008	2007
Instrumenty pochodne	125 089	9 995
Instrumenty kapitałowe	-378	204
Instrumenty dłużne	25 949	25 179
Razem	150 660	35 378

b/ Wynik z tytułu aktywów finansowych i zobowiązań finansowych wyznaczonych jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

	2008	2007
Instrumenty dłużne	-93 626	-13 568
Instrumenty kapitałowe	-4	2
Razem	-93 630	-13 566

Razem wynik na instrumentach finansowych wycenianych w wartości godziwej (a+b)

	57 030	21 812
--	---------------	---------------

Całkowita kwota zmiany wartości godziwych instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy ustalonych z wykorzystaniem technik wyceny (w przypadku braku publikowanych notowań ustalonych na aktywnym rynku) w 2008 roku wyniosła 124 052 tys. zł (odpowiednio w 2007 roku: 13 981 tys. zł).

15. Wynik na inwestycyjnych (lokacyjnych) papierach wartościowych

Zrealizowany wynik z aktywów i zobowiązań finansowych innych niż wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat

	2008	2007
Zrealizowane zyski		
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	98 493	40 771
Inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności	2 815	-
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	1 267	80

Razem	102 575	40 851
	2008	2007
Zrealizowane straty		
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	-16 783	-2 694
Inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności	-1 556	-
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	-5 831	-199
Razem	-24 170	-2 893
Zrealizowany zysk netto	78 405	37 958

Zmiana wartości godziwej aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży odniesiona w 2008 roku bezpośrednio na kapitał własny wyniosła 295 428 tys. zł (zwyżka), w 2007 roku 224 800 tys. zł (zniżka)).

Zmiana wartości godziwej aktywów finansowych przeniesiona w 2008 roku z kapitałów własnych na wynik finansowy wyniosła 81 710 tys. zł (zysk), w 2007 roku 38 077 tys. zł (zysk)).

16. Pozostałe przychody i koszty operacyjne

	2008	2007
Pozostałe przychody operacyjne		
Zysk ze sprzedaży należności od klientów, nieruchomości i pozostałych aktywów	132 277	29 746
Czynsze i inne przychody uboczne	68 540	22 932
Z tytułu odzyskanych należności przedawnionych, umorzonych i nieściągalnych	33 246	15 245
Rozwiązania rezerw na zobowiązania	55 259	13 323
Przychody z tytułu umorzonych zobowiązań	19 676	-
Zysk ze sprzedaży udziałów	16 648	17 365
Refundacja kosztów administracyjnych	17 960	3 800
Oplaty związane z ubezpieczeniem kredytów	20 143	17 002
Odzyskane koszty windykacji	11 366	5 884
Rozwiązanie odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości pozostałych aktywów	10 362	20 369
Otrzymane odszkodowania, kary i grzywny	3 185	4 712
Przychody ze sprzedaży usług doradczych	-	1 646
Pozostałe przychody	44 492	28 593
Razem	433 154	180 617

	2008	2007
Pozostałe koszty operacyjne		
Koszty windykacji należności	-20 049	-13 928
Strata ze sprzedaży należności od klientów, nieruchomości i pozostałych aktywów	-21 172	-5 787
Koszty z tytułu ubezpieczenia kredytów	-15 421	-14 544
Koszty z tytułu reklamacji klientów	-4 305	-2 646
Koszty rezerw na zobowiązania	-5 629	-24 267
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości majątku trwałego i pozostałych aktywów	-6 529	-3 843
Przekazane darowizny	-3 639	-3 059
Z tytułu odpisanych należności	-775	-1 012
Zapłacone odszkodowania, kary i grzywny	-264	-713
Pozostałe koszty	-47 029	-22 054
Razem	-124 812	-91 853

17. Ogólne koszty administracyjne

	2008	2007
Świadczenia pracownicze	-1 857 840	-1 410 380
Z tego:		
Wynagrodzenia	-1 578 907	-1 183 148
Ubezpieczenia i inne świadczenia na rzecz pracowników	-273 619	-220 900
Koszty programów emerytalnych z tytułu programów określonych składek	-1 666	-1 981
Koszty płatności w formie akcji własnych	-3 648	-4 351
Koszty rzeczowe	-1 432 332	-967 938
Amortyzacja	-413 043	-339 394
Podatki i opłaty	-42 029	-27 506
Składka i wpłaty na Bankowy Fundusz Gwarancyjny	-16 300	-8 403
Składki na pokrycie kosztów nadzoru nad bankami (KNF)	-26 212	-
Razem	-3 787 756	-2 753 621

18. Wynik odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerw na zobowiązania pozabilansowe

	2008	2007
Odpisy :		
Kredyty i pożyczki udzielone klientom i należności od banków	-1 305 404	-1 787 220
Należności z tytułu leasingu finansowego	-49 780	-29 772
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	-1	-12 079
Inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności	-37	-28
Inwestycje w jednostki podporządkowane	-	-4
Aktywa z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	-71 831	-
Zobowiązania pozabilansowe	-106 089	-240 058
Razem	-1 533 142	-2 069 161
Rozwiązania:		
Kredyty i pożyczki udzielone klientom i należności od banków	1 035 644	1 631 713
Należności z tytułu leasingu finansowego	42 108	24 113
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	3 350	80
Inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności	37	118
Inwestycje w jednostki podporządkowane	1 672	-
Zobowiązania pozabilansowe	156 616	220 791
Razem	1 239 427	1 876 815
Netto odpisy	-293 715	-192 346

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Banku Pekao S.A.
za rok zakończony dnia 31 grudnia 2008

(w tys. zł)

19. Utrata wartości

Rok 2008	Wartość na koniec poprzedniego okresu	Zwiększenia			Zmniejszenia				Wartość na koniec okresu	Wpływ na rachunek zysków i strat
		Utworzenie odpisów aktualizujących	Różnice kursowe	Inne (*)	Spisania aktywów z bilansu	Rozwiązanie odpisów aktualizujących	Różnice kursowe	Inne (*)		
Utrata wartości aktywów finansowych wycenianych wg wartości godziwej przez wynik finansowy										
Aktywa z tytułu pochodnych instrumentów finansowych (**)	-	71 831	-	-	-	-	-	-	71 831	71 831
Utrata wartości aktywów finansowych nie wycenianych wg wartości godziwej przez wynik finansowy										
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	21 852	1	138	5 013	-	-3 350	-	-4 721	18 933	-3 349
Kredyty i pożyczki udzielone klientom i należności od banków wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	4 675 368	1 305 404	221 249	1 189	-53 392	-1 043 277	-174 164	-910 005	4 022 372	262 127
Należności z tytułu leasingu finansowego	209 408	49 780	-	2 283	-32 157	-42 108	-	-2897	184 309	7 672
Inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	104	37	17	-	-	-37	-	-	121	-
Utrata wartości:										
Rzeczowych aktywów trwałych	16 649	452	361	309	-	-68	-	-3 302	14 401	384
Nieruchomości inwestycyjnych	8 773	550	546	110	-	-	-	-	9 979	550
Wartości niematerialnych	11 331	-	-	-	-	-	-	-119	11 212	-
Wartość firmy		-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pozostałe wartości niematerialne	11 331	-	-	-	-	-	-	-119	11 212	-
Utrata wartości inwestycji w jednostki podporządkowane	4 910	-	548	-	-	-1 672	-	-	3 786	-1 672
Pozostałe	136 964	5 527	-	929 532	-2 033	-2 661	-428	-922 519	144 382	2 866
Razem	5 085 359	1 433 582	222 859	938 436	-87 582	-1 093 173	-174 592	-1 843 563	4 481 326	340 409

(*) Wartość 910 005 tys. zł dotyczy odpisów aktualizujących grupę wierzytelności zakwalifikowanych do pozycji „Aktywa przeznaczone do sprzedaży”

(**) W tym 26,2 mln zł odpisów odnoszących się ściśle do opcyjnych transakcji walutowych oraz 45,3 mln zł na podmioty mające problemy strukturalne związane z ich działalnością gospodarczą i posiadające aktywne transakcje pochodne w ramach ich zaangażowania w Banku.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Banku Pekao S.A.
za rok zakończony dnia 31 grudnia 2008

(w tys. zł)

Rok 2007	Wartość na koniec poprzednie go okresu	Zwiększenia					Zmniejszenia				Wartość na koniec okresu	Wpływ na rachunek zysków i strat
		Objęcia konsolidacją metodą pełną	Połączenie z „Pekao 285”	Utworzenie odpisów aktualizujących	Różnice kursowe	Inne	Spisania aktywów z bilansu	Rozwiązanie odpisów aktualizujących	Różnice kursowe	Inne		
Utrata wartości aktywów finansowych niewycenianych wg wartości godziwej przez wynik finansowy												
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	7 591	-	2 788	12 079	-	-	-427	-80	-99	-	21 852	11 999
Kredyty i pożyczki udzielone klientom i należności od banków wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	3 694 842	58 515	1 050 961	1 787 220	32 320	-	-216 672	-1 631 713	-99 852	-253	4 675 368	155 507
Należności z tytułu leasingu finansowego	211 576	39 769	-	29 772	-	-	-47 596	-24 113	-	-	209 408	5 659
Inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	202	-	-	28	-	-	-	-118	-8	-	104	-90
Utrata wartości:												
Rzeczowych aktywów trwałych	3 372	865	12 884	475	-	57	-	-	-153	-851	16 649	475
Nieruchomości inwestycyjnych	8 654	-	-	-	-	350	-	-	-	-231	8 773	-
Wartości niematerialnych	11 212	-	-	143	-	-	-	-	-	-24	11 331	143
Wartość firmy	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pozostałe wartości niematerialne	11 212	-	-	143	-	-	-	-	-	-24	11 331	143
Utrata wartości inwestycji w jednostki podporządkowane	2 234	-	3 066	4	-	-	-	-	-364	-30	4 910	4
Pozostałe	136 458	119	16 755	3 617	445	1 916	-1 203	-20 369	-	-774	136 964	-16 752
Razem	4 076 141	99 268	1 086 454	1 833 338	32 765	2 323	-265 898	-1 676 393	-100 476	-2 163	5 085 359	156 945

Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek oraz innych aktywów finansowych i odwrócenie odpisów aktualizujących z tego tytułu włączone są do pozycji rachunku zysków i strat „Wynik odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerw na zobowiązania pozabilansowe”. Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości innych aktywów prezentowane są w pozostałych kosztach operacyjnych. Odwrócenie odpisów z tytułu utraty wartości innych aktywów prezentowane jest w pozostałych przychodach operacyjnych.

20. Udział w zyskach (stratach) jednostek stowarzyszonych i współkontrolowanych ujmowanych metodą praw własności

	2008	2007
Nazwa jednostki		
Xelion, Doradcy Finansowi Sp. z o.o.	-7 605	-6 570
Pioneer Pekao Investment Management S.A.	95 412	139 449
Krajowa Izba Rozliczeniowa S.A.	12 964	5 369
Pirelli Pekao Real Estate Sp. z o.o.	4 021	13 211
Central Poland Fund LLC	-84	-263
“Anica” System S.A.	-	1 113
Biuro Informacji Kredytowej S.A.	-	567
Razem	104 708	152 876

21. Podatek dochodowy

Obciążenie podatkowe Grupy Kapitałowej za rok 2008 w kwocie 805 042 tys. zł składa się z następujących kwot:

- obciążenie podatkowe dotyczące działalności kontynuowanej w wysokości 721 690 tys. zł
- obciążenie podatkiem dochodowym z tytułu zysku na sprzedaży działalności zaniechanej w wysokości 83 408 tys. zł
- obciążenie podatkowe dotyczące działalności zaniechanej w kwocie - 56 tys. zł

Poniższe noty objaśniające prezentują rozbięcie składników obciążenia wyniku brutto grupy zarówno dla działalności zaniechanej jak i kontynuowanej.

Uzgodnienie pomiędzy podatkiem obliczonym jako iloczyn wyniku finansowego brutto i obowiązującej stawki podatkowej a rzeczywistym obciążeniem podatkowym wykazany w skonsolidowanym rachunku zysków i strat.

	2008	2007
Wynik finansowy brutto	4 345 978	2 605 151
Obciążenie podatkowe wg zastosowanej stawki podatkowej 19%	825 736	494 979
Różnice trwałe:	-20 694	-52 305
Przychody niepodlegające opodatkowaniu	-25 052	-54 049
Koszty nie stanowiące kosztów uzyskania przychodów	26 010	21 236
Wpływ stawek podatkowych stosowanych zgodnie z jurysdykcją innych państw	4 914	2 686
Wpływ rozliczonych strat podatkowych	-1 005	-7 560
Ulgi podatkowe nieuwzględnione w rachunku zysków i strat	340	-4 282
Pozostałe	-25 901	-10 336
Efektywne obciążenie zysku brutto podatkiem dochodowym	805 042	442 674

Zastosowana stawka podatkowa 19% jest obowiązującą w Polsce stawką podatku dochodowego od osób prawnych.

Podstawowe składniki obciążenia podatkowego w rachunku zysków i strat i kapitale własnym

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Banku Pekao S.A.
za rok zakończony dnia 31 grudnia 2008

(w tys. zł)

	2008	2007
Skonsolidowany rachunek zysków i strat		
Bieżący podatek dochodowy	-843 072	-447 890
Bieżące obciążenie podatkowe wykazane w rachunku wyników	-821 802	-460 064
Korekty dotyczące bieżącego podatku z lat ubiegłych	-10 742	14 996
Pozostałe podatki (np. podatek pobrany u źródła, podatek dochodowy oddziałów zagranicznych)	-10 528	-2 822
Odroczony podatek dochodowy	38 030	5 216
Związany z powstaniem i odwróceniem się różnic przejściowych	38 030	2 286
Obciążenie spowodowane częściowym lub całkowitym odpisaniem lub odwróceniem poprzednich odpisów aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego związanych prawdopodobieństwem realizacji dochodu do opodatkowania	-	2 930
Obciążenie podatkowe wykazane w skonsolidowanym rachunku zysków i strat	-805 042	-442 674
Kapitały Własne		
Odroczony podatek dochodowy	-71 443	60 998
Związany z powstaniem i odwróceniem się różnic przejściowych	-71 443	60 998
Obciążenie podatkowe wykazane w skonsolidowanym kapitale własnym	-71 443	60 998
Razem	-876 485	-381 676

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Banku Pekao S.A.
za rok zakończony dnia 31 grudnia 2008 roku

(w tys. zł)

	Stan na 31 grudnia 2007			Zmiany różnic przejściowych w ciągu 2008 roku				Stan na 31 grudnia 2008		
				Zmiany odnoszone na	Zmiana z tytułu zmian w zakresie konsolidacji oraz inne					
	Razem podatek odroczony	w rachunku zysków i strat	w kapitałach	rachunek zysków i strat	kapitały	rachunek zysków i strat	kapitały	Razem podatek odroczony	w rachunku zysków i strat	w kapitałach
Rezerwa na podatek odroczony										
Przychody do otrzymania dotyczące papierów wartościowych	93 097	93 097	-	669	-	-429	-	93 337	93 337	-
Przychody do otrzymania dotyczące kredytów	236 131	236 131	-	19 613	-	-	-	255 744	255 744	-
Zwyżki wyceny dotyczące aktywów finansowych	397 034	397 034	-	66 883	6 776	-	-	470 692	463 917	6 776
Amortyzacja przyspieszona	119 767	119 767	-	-4 805	-	-	-	114 962	114 962	-
Ulga inwestycyjna	25 015	25 015	-	-663	-	-	-	24 352	24 352	-
Inne	23 528	23 528	-	-8 118	-	-83	-	15 327	15 327	-
Zobowiązanie brutto z tytułu podatku odroczonego	894 572	894 572	-	73 579	6 776	-512	-	974 414	967 639	6 776
Aktywo z tytułu podatku odroczonego										
Koszty do poniesienia dotyczące papierów wartościowych	701	701	-	-499	-	-17	-	185	185	-
Koszty do poniesienia dotyczące depozytów i otrzymanych kredytów	216 664	215 211	1 453	38 654	-	1 360	-1 453	255 225	255 225	-
Zniżki wyceny dotyczące aktywów finansowych	500 413	435 746	64 667	63 837	- 64 667	-	-	499 583	499 583	-
Przychody otrzymane do rozliczenia w czasie od kredytów i rachunków bieżących	98 059	98 059	-	25 344	-	-3 016	-	120 387	120 387	-
Koszty z tytułu odpisów na rezerwy kredytowe	353 813	349 909	3 904	6 698	-	3 046	- 3 904	359 653	359 653	-
Rezerwy na koszty osobowe	84 298	84 032	266	-15 830	-	-112	- 266	68 090	68 090	-
Rezerwy na koszty rzeczowe	21 536	21 536	-	-2 102	-	-	-	19 434	19 434	-
Strata z lat ubiegłych	15 199	15 199	-	-15 032	-	-	-	167	167	-
Inne	22 558	22 558	-	10 539	-	-243	-	32 854	32 854	-
Aktywa brutto z tytułu podatku odroczonego	1 313 241	1 242 951	70 290	111 609	- 64 667	1 018	-5 623	1 355 578	1 355 578	-
Obciążenie z tytułu odroczonego podatku dochodowego	X	X	X	38 030	- 71 443	1 530	- 5 623	X	X	X
Aktywa netto z tytułu podatku odroczonego	418 993	348 703	70 290	X	X	X	X	383 711	390 498	- 6 787
Rezerwa netto z tytułu podatku odroczonego	324	324	-	X	X	X	X	2 547	2 558	-11

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Banku Pekao S.A.
za rok zakończony dnia 31 grudnia 2008

(w tys. zł)

	Stan na 31 grudnia 2006		Zmiany różnic przejściowych w ciągu 2007 roku							Stan na 31 grudnia 2007		
	Razem podatek odroczony	w rachunku zysków i strat	w kapitałach	rachunek zysków i strat	kapitały	rachunek zysków i strat	kapitały	rachunek zysków i strat	kapitały	Razem podatek odroczony	w rachunku zysków i strat	w kapitałach
	Rezerwa na podatek odroczony											
Przychody do otrzymania dotyczące papierów wartościowych	300	300	-	41 359	-3 720	51 438	3 720	-	-	93 097	93 097	-
Przychody do otrzymania dotyczące kredytów	240 734	240 734	-	-52 188	-	47 585	-	-	-	236 131	236 131	-
Zwyżki wyceny dotyczące aktywów finansowych	117 068	117 068	-	87 400	-4 264	192 551	4 264	15	-	397 034	397 034	-
Amortyzacja przyspieszona	118 535	118 535	-	-25 611	-	26 705	-	138	-	119 767	119 767	-
Ulga inwestycyjna	8 120	8 120	-	16 895	-	-	-	-	-	25 015	25 015	-
Inne	8 385	8 385	-	-29 422	-	44 363	-	202	-	23 528	23 528	-
Zobowiązanie brutto z tytułu podatku odroczonego	493 142	493 142	-	38 433	-7 984	362 642	7 984	355	-	894 572	894 572	-
	Aktywo z tytułu podatku odroczonego											
Koszty do poniesienia dotyczące papierów wartościowych	24 619	24 619	-	-26 735	-1 829	2 817	1 829	-	-	701	701	-
Koszty do poniesienia dotyczące depozytów i otrzymanych kredytów	207 730	207 730	-	-43 761	1 453	50 995	-	247	-	216 664	215 211	1 453
Zniżki wyceny dotyczące aktywów finansowych	120 431	117 521	2 910	132 828	49 220	185 382	12 537	15	-	500 413	435 746	64 667
Przychody otrzymane do rozliczenia w czasie od kredytów i rachunków bieżących	60 928	60 928	-	-3 902	-	40 846	-	187	-	98 059	98 059	-
Koszty z tytułu odpisów na rezerwy kredytowe	271 380	271 380	-	-8 902	3 904	87 432	-	-1	-	353 813	349 909	3 904
Rezerwy na koszty osobowe	60 728	60 728	-	21 651	266	1 697	-	-44	-	84 298	84 032	266
Rezerwy na koszty rzeczowe	11 553	11 553	-	-16 697	-	26 849	-	-169	-	21 536	21 536	-
Strata z lat ubiegłych	17 050	17 050	-	-1 851	-	-	-	-	-	15 199	15 199	-
Inne	23 117	23 117	-	-8 982	-	8 556	-	-133	-	22 558	22 558	-
Aktywa brutto z tytułu podatku odroczonego	797 536	794 626	2 910	43 649	53 014	404 574	14 366	102	-	1 313 241	1 242 951	70 290
Obciążenie z tytułu odroczonego podatku dochodowego	X	X	X	5 216	60 998	41 932	6 382	-253	-	X	X	X
Aktywa netto z tytułu podatku odroczonego	304 394	301 484	2 910	X	X	X	X	X	X	418 993	348 703	70 290
Rezerwa netto z tytułu podatku odroczonego	-	-	-	X	X	X	X	X	X	324	324	

Na dzień 31 grudnia 2008 roku i na dzień 31 grudnia 2007 roku nie wystąpiły różnice przejściowe związane z inwestycjami w jednostkach zależnych, oddziałach, jednostkach stowarzyszonych i współkontrolowanych, na które nie utworzono rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego w związku ze spełnieniem warunków kontrolowania terminów odwracania się różnic przejściowych i występowaniem prawdopodobieństwa, że różnice te nie odwrócą się w dającej się przewidzieć przyszłości.

Kwota ujemnych różnic przejściowych, nierozliczonych strat podatkowych, niewykorzystanych ulg podatkowych, w związku z którymi nie ujęto w bilansie składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz data wygaśnięcia poniższych różnic przejściowych przedstawione są w tabeli poniżej.

Rok wygaśnięcia różnic przejściowych	Kwota różnic na 31.12.2008	Kwota różnic na 31.12.2007
2008	-	3 410
2009	4 033	4 330
2010	-	-
2011	4 657	4 876
2012	2 520	2 520
2013	-	-
2014	-	-
Bezterminowo	33 111	58 570
Razem	44 321	73 706

22. Zysk z działalności kontynuowanej i zaniechanej przypadający na jedną akcję

Podstawowy zysk przypadający na jedną akcję

Podstawowy zysk przypadający na jedną akcję obliczany jest w oparciu o zysk przypadający na zwykłych akcjonariuszy jednostki dominującej poprzez podzielenie zysku, który na nich przypada przez średnią ważoną liczbę akcji zwykłych występujących w ciągu danego okresu.

Zysk przypadający na jedną akcję

	2008	2007
Zysk przypadający na akcjonariuszy zwykłych	3 527 964	2 155 478
Średnia ważona liczba akcji zwykłych w okresie	262 180 259	175 645 529
Zysk przypadający na jedną akcję (w zł na jedną akcję)	13,46	12,27

Rozwodniony zysk przypadający na jedną akcję

Rozwodniony zysk przypadający na jedną akcję obliczany jest w oparciu o zysk przypadający na zwykłych akcjonariuszy jednostki dominującej poprzez podzielenie zysku, który na nich przypada przez średnią ważoną liczbę akcji zwykłych występujących w ciągu danego okresu, skorygowaną o wpływ wszystkich rozwadniających potencjalnych akcji zwykłych.

W Grupie występują instrumenty rozwadniające w postaci obligacji zamiennych na akcje. Dla celów wyliczenia zakłada się, że zostaną one zamienione na akcje.

	2008	2007
Zysk przypadający na akcjonariuszy zwykłych	3 527 964	2 155 478
Średnia ważona liczba akcji zwykłych w okresie	262 180 259	175 645 529
Korekty liczby akcji dla celów wyliczenia zysku rozwodnionego	103 533	194 360
Średnia ważona liczba akcji zwykłych do wyliczenia zysku rozwodnionego	262 283 792	175 839 889
Rozwodniony zysk przypadający na jedną akcję (w zł na jedną akcję)	13,45	12,26

23. Rekomendacja w sprawie braku wypłaty dywidendy

Zarząd Banku Polska Kasa Opieki S.A., po uzyskaniu pozytywnej opinii Rady Nadzorczej postanowił przedłożyć Zwyczajnemu Walnemu Zgromadzeniu propozycję przeznaczenia całego zysku netto za 2008 rok na zwiększenie funduszy podstawowych Banku.

Rekomendacja niniejsza pozwoli na osiągnięcie szczególnie wysokiego poziomu współczynnika wypłacalności, co jest nader istotne w sytuacji zmiennego otoczenia makroekonomicznego, jak również ulokuje Bank na uprzywilejowanej pozycji w obliczu nowych możliwości biznesowych.

Ostateczna decyzja w sprawie podziału zysku netto Banku za 2008 rok należy do Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia.

24. Kasa, należności od Banku Centralnego

	31.12.2008	31.12.2007
Gotówka	3 157 812	2 570 892
Rachunek bieżący w Banku Centralnym	5 006 653	802 474
Obligacje NBP (*)	1 686 707	1 687 171
Odsetki	81 058	59 105
Inne środki	1 407	1 568
Razem	9 933 637	5 121 210

(*) obligacja NBP jest niekwotowanym papierem dłużnym wyemitowanym w związku z obniżeniem stóp rezerwy obowiązkowej o terminie wykupu w dniu 1 marca 2012 roku. Obligacja nie jest uwzględniona w rachunku przepływów pieniężnych w pozycji „środki pieniężne”.

Bank może wykorzystywać w ciągu dnia środki na rachunkach rezerwy obowiązkowej do bieżących rozliczeń pieniężnych na podstawie dyspozycji złożonej do Narodowego Banku Polskiego, musi jednak zapewnić utrzymanie średniego miesięcznego salda na tym rachunku w odpowiedniej wysokości wynikającej z deklaracji rezerwy obowiązkowej.

Środki na rachunku rezerwy obowiązkowej są oprocentowane w wysokości 0,9 stopy redyskontowej weksli wynoszącej na dzień 31 grudnia 2008 roku 5,25. Na dzień 31 grudnia 2008 roku oprocentowanie środków na rachunku rezerwy obowiązkowej wynosiło 4,73.

25. Należności od banków

	31.12.2008	31.12.2007
Rachunki bieżące	2 528 937	4 623 105
Lokaty w innych bankach	899 562	7 876 793
Udzielone kredyty i pożyczki	2 041 917	484 388
Niekwotowane papiery wartościowe	1 531 430	13 684
Transakcje z przyrzeczeniem odkupu	649 600	2 564 669
Środki pieniężne w drodze	309 378	1 345 259
Odsetki	48 599	81 431
Razem	8 009 423	16 989 329
Odpis aktualizujący wartość należności	-100 797	-29 295
Razem netto	7 908 626	16 960 034

Wartość należności od banków oprocentowanych stopą zmienną na dzień 31 grudnia 2008 roku wynosi 309 653 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2007 roku: 762 526 tys. zł.), zaś stałą 7 341 793 tys. zł na dzień 31 grudnia 2008 roku (na dzień 31 grudnia 2007 roku: 13 461 461 tys. zł).

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Banku Pekao S.A.
za rok zakończony dnia 31 grudnia 2008

(w tys. zł)

31.12.2008	Wartość brutto należności bez utraty wartości	Wartość brutto należności z utratą wartości	Odpisy aktualizujące utworzone indywidualnie	Odpisy aktualizujące utworzone kolektywnie (*)	Razem wartość netto
Rachunki bieżące	2 528 937	-	-	-	2 528 937
Lokaty w innych bankach	839 562	60 000	-54 000	-	845 562
Udzielone kredyty i pożyczki	1 987 723	54 194	-19 459	-26 315	1 996 143
Niekwotowane papiery wartościowe	1 530 407	1 023	-1 023	-	1 530 407
Transakcje z przyrzeczeniem odkupu	649 600	-	-	-	649 600
Środki pieniężne w drodze	309 378	-	-	-	309 378
Odsetki	48 434	165	-	-	48 599
Razem	7 894 041	115 382	-74 482	-26 315	7 908 626

* Pozycja obejmuje szacowaną utratę wartości, która nastąpiła, ale nie została jeszcze zaraportowana (IBNR)

31.12.2007	Wartość brutto należności bez utraty wartości	Wartość brutto należności z utratą wartości	Odpisy aktualizujące utworzone indywidualnie	Odpisy aktualizujące utworzone kolektywnie (*)	Razem wartość netto
Rachunki bieżące	4 623 105	-	-	-	4 623 105
Lokaty w innych bankach	7 876 793	-	-	-	7 876 793
Udzielone kredyty i pożyczki	403 805	80 583	-	-28 454	455 934
Niekwotowane papiery wartościowe	12 843	841	-841	-	12 843
Transakcje z przyrzeczeniem odkupu	2 564 669	-	-	-	2 564 669
Środki pieniężne w drodze	1 345 259	-	-	-	1 345 259
Odsetki	81 424	7	-	-	81 431
Razem	16 907 898	81 431	-841	-28 454	16 960 034

* Pozycja obejmuje szacowaną utratę wartości, która nastąpiła, ale nie została jeszcze zaraportowana (IBNR)

26. Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu

	31.12.2008	31.12.2007
Dłużne papiery wartościowe	2 744 415	3 165 113
- emitowane przez Skarb Państwa	2 599 428	2 385 068
- emitowane przez budżety terenowe	-	4 503
- emitowane przez podmioty niefinansowe	55 642	504 538
- emitowane przez podmioty finansowe inne niż banki	34 062	153 061
- emitowane przez pozostałe banki	55 283	117 943
Udziały i akcje w innych jednostkach	-	-
Inne instrumenty finansowe	-	-
Razem	2 744 415	3 165 113

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Banku Pekao S.A.
za rok zakończony dnia 31 grudnia 2008

(w tys. zł)

Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu według rodzaju

	31.12.2008	31.12.2007
1, Dłużne papiery wartościowe		
a) z instrumentem wbudowanym		
- kwotowane	3 853	4 459
- nie kwotowane	-	-
b) pozostałe		
- kwotowane	2 572 776	2 263 553
- nie kwotowane	167 786	897 101
2, Akcje		
- kwotowane	-	-
- nie kwotowane	-	-
3, Inne instrumenty finansowe		
- kwotowane	-	-
- nie kwotowane	-	-
Razem	2 744 415	3 165 113

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Banku Pekao S.A.
za rok zakończony dnia 31 grudnia 2008

(w tys. zł)

Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu wg terminów wymagalności:														
31.12.2008	- do 1 miesiąca		- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy		- powyżej 3 miesięcy do 1 roku		- powyżej 1 roku do 5 lat		- powyżej 5 lat		o nieokreślonej wymagalności		Razem	
	Wartość księgowa	Średnia rent. (%)	Wartość księgowa	Średnia rent. (%)	Wartość księgowa	Średnia rent. (%)	Wartość księgowa	Średnia rent. (%)	Wartość księgowa	Średnia rent. (%)	Wartość księgowa		Wartość księgowa	Średnia rent. (%)
Dłużne papiery wartościowe														
- emitowane przez Skarb Państwa	100 467	8,14	64 829	5,48	1 653 256	5,84	568 730	5,53	212 146	5,47	-		2 599 428	5,82
- emitowane przez budżety terenowe	-		-		-		-		-		-		-	
- emitowane przez podmioty niefinansowe	30 298	6,08	25 252	6,12	92	14,02	-		-		-		55 642	6,11
- emitowane przez podmioty finansowe inne niż banki	34 062	5,64	-		-		-		-		-		34 062	5,64
- emitowane przez pozostałe banki	35 448	5,37	19 835	5,54	-		-		-		-		55 283	5,43
Udziały i akcje w innych jednostkach														
- notowane na giełdach	-		-		-		-		-		-		-	
- nie notowane	-		-		-		-		-		-		-	
Razem	200 275	6,91	109 916	5,64	1 653 348	5,84	568 730	5,53	212 146	5,47	-		2 744 415	5,82
w tym odsetki	2 662	-	-		25 118		20 291		7 456		-		55 527	-

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Banku Pekao S.A.
za rok zakończony dnia 31 grudnia 2008

(w tys. zł)

Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu wg terminów wymagalności:														
31.12.2007	- do 1 miesiąca		- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy		- powyżej 3 miesięcy do 1 roku		- powyżej 1 roku do 5 lat		- powyżej 5 lat		o nieokreślonej wymagalności		Razem	
	Wartość księgowa	Średnia rent. (%)	Wartość księgowa	Średnia rent. (%)	Wartość księgowa	Średnia rent. (%)	Wartość księgowa	Średnia rent. (%)	Wartość księgowa	Średnia rent. (%)	Wartość księgowa		Wartość księgowa	Średnia rent. (%)
Dłużne papiery wartościowe														
- emitowane przez Skarb Państwa	111 402	10,99	151 808	5,40	275 621	5,80	1 324 213	5,73	522 024	5,20	-		2 385 068	5,85
- emitowane przez budżety terenowe	-	-	-	-	4 503	15,00	-	-	-	-	-		4 503	15,00
- emitowane przez podmioty niefinansowe	286 392	5,26	188 351	5,75	29 795	9,77	-	-	-	-	-		504 538	5,71
- emitowane przez podmioty finansowe inne niż banki	119 864	5,34	33 197	5,63	-	-	-	-	-	-	-		153 061	5,40
- emitowane przez pozostałe banki	84 794	5,11	21 490	7,27	11 659	13,00	-	-	-	-	-		117 943	6,28
Udziały i akcje w innych jednostkach														
- notowane na giełdach	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		-	-
- nie notowane	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		-	-
Razem	602 452	6,32	394 846	5,69	321 578	6,56	1 324 213	5,73	522 024	5,20	-		3 165 113	5,83
w tym odsetki	2 718	-	818	-	1 241	-	18 468	-	8 716	-	-		31 961	-

27. Instrumenty pochodne przeznaczone do obrotu

Instrumenty pochodne stosowane przez Grupę

W ramach swojej działalności Grupa wykorzystuje różnego typu pochodne instrumenty finansowe służące do celów zarządzania ryzykiem związanym z prowadzoną działalnością. Większość instrumentów pochodnych stosowanych przez Grupę stanowią kontrakty pozagiełdowe (tzw. over-the-counter). Nieznaczną część instrumentów pochodnych stanowią kontrakty zawierane na regulowanych rynkach giełdowych (głównie kontrakty futures).

Pochodne transakcje walutowe wymiany stanowią zobowiązanie bądź prawo do zakupu lub sprzedaży waluty zagranicznej i krajowej. Terminowe operacje wymiany walutowej (operacje typu forward) oparte są na określonym w momencie zawarcia kursie waluty na określoną datę w przyszłości. Transakcje tego typu wyceniane są za pomocą modelu zdyskontowanych przepływów pieniężnych. Do dyskontowania przepływów pieniężnych wykorzystywane są krzywe zerokuponowe odpowiednie dla danego rynku.

Transakcje swap walutowy są kombinacją wymiany określonych walut na datę spot oraz transakcji odwrotnej na datę forward, przy czym odpowiednie kursy wymiany są ustalone z góry w momencie zawarcia kontraktu. Przy rozliczaniu tych transakcji następuje przepływ środków. Transakcje swap walutowy są zawierane głównie w procesie zarządzania płynnością walutową Grupy. Transakcje tego typu wyceniane są za pomocą modelu zdyskontowanych przepływów pieniężnych. Do dyskontowania przepływów pieniężnych wykorzystywane są krzywe zerokuponowe odpowiednie dla danego rynku.

Opcje walutowe z dostawą są kontraktami, w ramach których jedna ze stron, nabywca opcji, nabywa za cenę tzw. premii od drugiej ze stron, wystawcy opcji, prawo, lecz nie obowiązek do nabycia (przy opcji call) bądź sprzedaży (przy opcji put) w określonym momencie w przyszłości, lub w określonym przedziale czasu, przewidzianej kontraktem sumy walut po określonym w momencie zawarcia opcji kursie.

W przypadku opcji rozliczanych netto, nabywca po uzyskaniu prawa otrzymuje kwotę w wysokości iloczynu sumy waluty i różnicy między bieżącym kursem rynkowym a kursem ustalonym przy zawarciu transakcji.

Opcje barierowe z jedną barierą to opcje w których nabywane prawo jest prawem warunkowym zależnym od zdarzenia w określonym z góry przedziale czasowym polegającego na wzroście kursu powyżej ustalonego w dniu transakcji poziomu bariery (zdarzenie UP) lub zdarzenia spadku kursu poniżej bariery (zdarzenie DOWN). Dla bariery typu „wejście” (IN) po zajściu ustalonego zdarzenia warunku prawo warunkowe staje się prawem bezwarunkowym natomiast dla bariery typu „wyjścia” (OUT) po zajściu ustalonego zdarzenia prawo wygasa.

Opcje walutowe wyceniane są w oparciu o model wyceny opcji Garmana-Kohlhagena (a w przypadku opcji barierowych i azjatyckich w oparciu o tzw. rozszerzony model Garmana-Kohlhagena). Model jest parametryzowany na podstawie kwotowań rynkowych opcji plain vanilla at-the-money oraz spreadów dla opcji out-of-the money i in-the-money (volatility smile) na standardowe terminy.

Instrumenty pochodne dotyczące stóp procentowych, pozwalają Grupie i jej klientom przenosić, modyfikować lub ograniczać ryzyko stóp procentowych.

Transakcje swap stóp procentowych (IRS) to kontrakty, w których kontrahenci wymieniają między sobą strumienie płatności odsetkowych naliczane od określonej w kontrakcie nominalnej kwoty waluty instrumentu bazowego. Transakcje tego typu wyceniane są za pomocą modelu zdyskontowanych przepływów pieniężnych. Przepływy zmienne są estymowane na podstawie odpowiednich stawek transakcji IRS. Do dyskontowania ustalonych w warunkach transakcji jak również implikowanych przepływów pieniężnych wykorzystywane są odpowiednie krzywe zerokuponowe rynku pieniężnego.

Forward Rate Agreement (FRA) to transakcje, w których strony zobowiązują się do zapłaty odsetek od ustalonej kwoty nominalnej, za określony okres rozpoczynający się w przyszłości i naliczonych według ustalonej w dniu zawarcia kontraktu stopy procentowej. Strony rozliczają się w dacie waluty różnicą odsetkową pomiędzy stawką FRA (stopą terminową w dniu zawarcia transakcji), a stopą referencyjną. Transakcje tego typu wyceniane są za pomocą modelu zdyskontowanych przepływów pieniężnych.

Swapy procentowo-walutowe (Cross currency IRS) to transakcje, w których strony wymieniają kapitał i strumienie odsetkowe w różnych walutach w określonym przedziale czasu. Transakcje tego typu wyceniane są za pomocą modelu zdyskontowanych przepływów pieniężnych. W wycenie transakcji Basis Swap (swapy procentowo-walutowe o zmiennych kuponach) uwzględniane są również rynkowe kwotowania spreadu bazowego (tzw. Basis Swap spread).

Transakcje terminowe na papierach wartościowych to transakcje w których strony zobowiązują się do zakupu lub sprzedaży papieru wartościowego w określonym terminie w przyszłości za określoną w dniu zawarcia transakcji płatność. Transakcje tego typu wyceniane są poprzez wycenę papieru wartościowego (mark-to-market lub mark-to-model) oraz wycenę przyszłej płatności za papier (metodą dyskontowania przepływu pieniężnego według stopy rynku pieniężnego).

Opcje na stopę procentową (cap/floor) to kontrakty, w ramach których jedna ze stron, nabywca opcji, nabywa za cenę tzw. premii od drugiej ze stron, wystawcy opcji, prawo, lecz nie obowiązek do pożyczania (cap) bądź ulokowania (floor) na określone okresy (każdy z osobna) określone kwoty po ustalonej w momencie zawarcia transakcji stawce oprocentowania. Transakcje tego typu wyceniane są w oparciu o model Blacka. Model jest parametryzowany na podstawie kwotowań rynkowych opcji at-the-money na standardowo kwotowane terminy.

Transakcje futures na stopę procentową dotyczą wystandaryzowanych kontraktów terminowych nabywanych na rynkach giełdowych. Futures na indeksy giełdowe i akcje są kontraktami notowanymi na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie. Kontrakty na indeksy dotyczą transakcji opartych o indeksy MIDWIG.

Kontrakty futures wyceniane są w oparciu o kwotowania dostępne bezpośrednio z giełd.

Instrumenty pochodne wbudowane w inne instrumenty

W Grupie występują instrumenty pochodne będące składnikami złożonych instrumentów finansowych, tj. takich które zawierają zarówno instrument pochodny, jak i umowę zasadniczą, co sprawia, iż część przepływów pieniężnych połączonego instrumentu zmienia się w sposób zbliżony do przepływów wynikających z niezależnego instrumentu pochodnego. Instrumenty pochodne wbudowane w inne instrumenty powodują, że część lub całość przepływów środków pieniężnych wynikających z umowy zasadniczej, jest modyfikowana w oparciu o określoną stopę procentową, cenę papieru wartościowego, kurs wymiany waluty obcej, indeks cen lub stóp procentowych.

Instrumentami pochodnymi wbudowanymi w bilansowe instrumenty finansowe są opcje wcześniejszego wykupu obligacji Brady'ego, w przypadku których wbudowane instrumenty pochodne są ściśle powiązane z kontraktem głównym, zatem wbudowany instrument pochodny nie wymaga wydzielenia, odrębnego ujęcia i wyceny.

Bank posiada w swojej ofercie depozyty oraz certyfikaty depozytowe, których składnikiem jest wbudowany instrument pochodny. Ponieważ charakter tego instrumentu nie jest ściśle powiązany z charakterem umowy depozytowej instrument wbudowany został wydzielony i zaklasyfikowany do portfela przeznaczonego do obrotu. Wycena tego instrumentu odnoszona jest do rachunku zysków i strat. Instrumentami wbudowanymi są proste opcje (plain vanilla) oraz opcje egzotyczne na pojedyncze akcje, indeksy oraz inne wskaźniki rynkowe, w tym indeksy stóp procentowych oraz kursy walutowe i ich koszyki.

Wszystkie wydzielone opcje są na bieżąco domykane na rynku międzybankowym.

Opcje walutowe wbudowane w umowy depozytowe wyceniane są opisaną powyżej metodą wyceny dla opcji walutowych.

Proste opcje (nie walutowe, w tym na koszyk) wbudowane w umowy depozytowe i ich domknięcia są wyceniane rozszerzonym modelem Blacka-Scholesa w oparciu o statystyczne miary zmienności.

Opcje egzotyczne, w tym koszykowe, są wyceniane przy pomocy techniki Monte-Carlo przy założeniu modelu geometrycznego ruchu Browna dla czynników ryzyka. Parametry modelu ustalane są na podstawie miar statystycznych.

Grupa przeanalizowała portfel umów kredytowych i zwykłych pod kątem konieczności wydzielenia wbudowanych instrumentów pochodnych i stwierdziła, że nie wymagają one wydzielenia i odrębnego ujęcia instrumentów wbudowanych.

Ryzyko związane z pochodnymi instrumentami finansowymi

Podstawowymi rodzajami ryzyka związanymi z instrumentami pochodnymi są ryzyko rynkowe i ryzyko kredytowe.

W momencie początkowego ujęcia pochodne instrumenty finansowe zwykle nie posiadają żadnej bądź posiadają znikomą wartość rynkową. Wynika to z tego, że instrumenty pochodne nie wymagają żadnej inwestycji początkowej netto, bądź wymagają tylko niewielkiej początkowej inwestycji netto w porównaniu z innymi rodzajami umów, które w podobny sposób reagują na zmiany warunków rynkowych.

Instrumenty pochodne uzyskują dodatnią lub ujemną wartość wraz ze zmianami określonej stopy procentowej, ceny papieru wartościowego, ceny towaru, kursu wymiany waluty obcej, indeksu ceny, klasyfikacji kredytowej lub indeksu kredytowego czy też innego parametru rynkowego. W wyniku tych zmian posiadane instrumenty pochodne stają się bardziej lub mniej korzystne od instrumentów o takim samym rezydualnym okresie zapadalności dostępnych w danym momencie na rynku.

Ryzyko kredytowe związane z kontraktami pochodnymi stanowi potencjalny koszt zawarcia nowego kontraktu na warunkach pierwotnych w przypadku, gdy druga strona uczestnicząca w pierwotnym kontrakcie nie spełni swojego obowiązku. Aby ocenić wielkość potencjalnego kosztu zastąpienia Grupa wykorzystuje takie same metody jak do oceny ponoszonego ryzyka rynkowego. Aby kontrolować poziom podejmowanego ryzyka kredytowego, Grupa dokonuje oceny pozostałych uczestników kontraktów wykorzystując takie same metody, jak przy decyzjach kredytowych.

Poniższe tabele prezentują nominalne kwoty pochodnych instrumentów finansowych oraz wartości godziwe instrumentów. Nominalne kwoty pewnych typów instrumentów finansowych stanowią podstawę do porównań z instrumentami ujmowanymi w bilansie, lecz niekoniecznie wskazują, jakie będą kwoty przyszłych przepływów środków pieniężnych lub jaka jest bieżąca wartość godziwa tych instrumentów, w związku z czym nie określają stopnia narażenia Grupy na ryzyko kredytowe lub cenowe.

Instrumenty pochodne stają się korzystne (stają się aktywami) lub niekorzystne (zobowiązaniami) w wyniku fluktuacji rynkowych stóp procentowych, indeksów lub kursów wymiany walut w porównaniu z ich warunkami. Na skutek istotnego wzrostu ryzyka kredytowego z tytułu walutowych instrumentów pochodnych zawartych z klientami niebankowymi, jaki miał miejsce w 4 kwartale 2008 roku Bank dokonał przeglądu portfela tychże instrumentów na dzień 31.12.2008r. W wyniku przeglądu Bank dokonał właściwego odpisu z tytułu ryzyka kredytowego.

Pochodne instrumenty finansowe przeznaczone do obrotu na dzień 31 grudnia 2008 roku

Wartości nominalne instrumentów bazowych i wartość godziwa pochodnych instrumentów finansowych przeznaczonych do obrotu:

	do 1 m-ca	od 1 do 3 m-cy	od 3 m-cy do 1 roku	1 - 5 lat	powyżej 5 lat	Razem	Wartość godziwa (ujemna)	Wartość godziwa (dodatnia)
Transakcje walutowe								
Swapy walutowe	45 949 272	6 953 797	2 492 348	157 055	-	55 552 472	-1 638 951	374 454
Zakup walut	22 406 742	3 473 971	1 189 353	74 671	-	27 144 737		
Sprzedaż walut	23 542 530	3 479 826	1 302 995	82 384	-	28 407 735		
Forwardy walutowe	7 837 031	3 778 855	7 920 565	1 272 566	-	20 809 017	-296 178	890 990
Zakup walut	3 956 075	1 945 084	4 120 643	667 692	-	10 689 494		
Sprzedaż walut	3 880 956	1 833 771	3 799 922	604 874	-	10 119 523		
Opcje walutowe	2 228 156	3 571 912	9 089 761	1 771 849	-	16 661 678	-391 714	473 485
Zakup	1 119 615	1 788 992	4 534 516	886 669	-	8 329 792		
Sprzedaż	1 108 541	1 782 920	4 555 245	885 180	-	8 331 886		
Cross Currency IRS	-	-	384 351	11 100 431	1 515 227	13 000 009	-202 213	340 008
Zakup	-	-	206 500	5 511 410	795 227	6 513 137		
Sprzedaż	-	-	177 851	5 589 021	720 000	6 486 872		
Transakcje stopy procentowej								
Swapy na stopę procentową (IRS)	5 396 493	5 001 809	29 018 478	51 720 513	17 742 777	108 880 070	-2 472 035	2 224 241
Zakup	3 116 436	2 224 597	15 496 862	25 599 495	9 371 019	55 808 409		
Sprzedaż	2 280 057	2 777 212	13 521 616	26 121 018	8 371 758	53 071 661		
Forward Rate Agreement (FRA)	-	-	24 944 480	-	-	24 944 480	-54 996	36 977
Zakup	-	-	14 594 480	-	-	14 594 480		
Sprzedaż	-	-	10 350 000	-	-	10 350 000		

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Banku Pekao S.A.
za rok zakończony dnia 31 grudnia 2008

(w tys. zł)

Wartości nominalne instrumentów bazowych i wartość godziwa pochodnych instrumentów finansowych przeznaczonych do obrotu:

	do 1 m-ca	od 1 do 3 m-cy	od 3 m-cy do 1 roku	1 - 5 lat	powyżej 5 lat	Razem	Wartość godziwa (ujemna)	Wartość godziwa (dodatnia)
Transakcje stopy procentowej								
Cap/Floor	-	-	-	1 428 050	227 286	1 655 336	-5 907	5 907
Zakup	-	-	-	714 025	113 643	827 668		
Sprzedaż	-	-	-	714 025	113 643	827 668		
Pozostałe transakcje								
Futures na dłużne papiery wartościowe	-	270 736	208 620	-	-	479 356	-	-
Zakup	-	-	208 620	-	-	208 620		
Sprzedaż	-	270 736	-	-	-	270 736		
Forward na papiery wartościowe	564 766	-	-	-	-	564 766	-2 689	3 145
Zakup	257 414	-	-	-	-	257 414		
Sprzedaż	307 352	-	-	-	-	307 352		
Opcje wbudowane w depozyty i strukturyzowane certyfikaty depozytowe	508 262	10 254	1 254 148	2 875 060	-	4 647 724	-80 815	91 334
Zakup	254 306	5 127	626 952	1 444 844	-	2 331 229		
Sprzedaż	253 956	5 127	627 196	1 430 216	-	2 316 495		
Razem instrumenty pochodne	62 483 980	19 587 363	75 312 751	70 325 524	19 485 290	247 194 908	-5 145 498	4 440 541

Pochodne instrumenty finansowe przeznaczone do obrotu na dzień 31 grudnia 2007 roku

Wartości nominalne instrumentów bazowych i wartość godziwa pochodnych instrumentów finansowych przeznaczonych do obrotu:

	do 1 m-ca	od 1 do 3 m-cy	od 3 m-cy do 1 roku	1 - 5 lat	powyżej 5 lat	Razem	Wartość godziwa (ujemna)	Wartość godziwa (dodatnia)
Transakcje walutowe								
Swapy walutowe	21 405 604	11 786 400	3 160 393	55 998	-	36 408 395	-144 755	240 532
Zakup walut	10 745 733	5 874 718	1 607 452	27 999	-	18 255 902		
Sprzedaż walut	10 659 871	5 911 682	1 552 941	27 999	-	18 152 493		
Forwardy walutowe	6 857 757	24 354 884	7 542 742	868 847	-	39 624 230	-273 726	365 217
Zakup walut	3 444 370	12 236 031	3 757 401	426 127	-	19 863 929		
Sprzedaż walut	3 413 387	12 118 853	3 785 341	442 720	-	19 760 301		
Opcje walutowe	379 067	7 051 703	12 872 460	2 640 048	-	22 943 278	-120 492	116 990
Zakup	189 544	3 519 186	6 439 298	1 318 350	-	11 466 378		
Sprzedaż	189 523	3 532 517	6 433 162	1 321 698	-	11 476 900		
Cross Currency IRS	-	135 151	2 310 954	5 043 011	1 757 626	9 246 742	-113 670	213 862
Zakup	-	67 544	1 236 418	2 489 773	861 021	4 654 756		
Sprzedaż	-	67 607	1 074 536	2 553 238	896 605	4 591 986		
Transakcje stopy procentowej								
Swapy na stopę procentową (IRS)	4 478 666	14 682 340	33 599 862	55 605 512	14 971 615	123 337 995	-702 025	676 347
Zakup	2 240 203	8 916 709	15 543 246	26 359 521	7 388 194	60 447 873		
Sprzedaż	2 238 463	5 765 631	18 056 616	29 245 991	7 583 421	62 890 122		
Forward Rate Agreement (FRA)	-	4 500 000	40 571 680	17 702 500	-	62 774 180	-52 657	61 368
Zakup	-	2 500 000	22 867 620	9 740 000	-	35 107 620		
Sprzedaż	-	2 000 000	17 704 060	7 962 500	-	27 666 560		

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Banku Pekao S.A.
za rok zakończony dnia 31 grudnia 2008

(w tys. zł)

Wartości nominalne instrumentów bazowych i wartość godziwa pochodnych instrumentów finansowych przeznaczonych do obrotu:

	do 1 m-ca	od 1 do 3 m-cy	od 3 m-cy do 1 roku	1 - 5 lat	powyżej 5 lat	Razem	Wartość godziwa (ujemna)	Wartość godziwa (dodatnia)
Transakcje stopy procentowej								
Cap/Floor	4 000	36 742	63 775	785 237	223 286	1 113 040	-7 133	4 057
Zakup	-	3 582	-	402 841	111 643	518 066		
Sprzedaż	4 000	33 160	63 775	382 396	111 643	594 974		
Pozostałe transakcje								
Futures na dłużne papiery wartościowe	-	650 772	-	-	-	650 772	-	-
Zakup	-	401 184	-	-	-	401 184		
Sprzedaż	-	249 588	-	-	-	249 588		
Forward na papiery wartościowe	487 092	-	-	-	-	487 092	-1 752	103
Zakup	292 876	-	-	-	-	292 876		
Sprzedaż	194 216	-	-	-	-	194 216		
Opcje wbudowane w depozyty i strukturyzowane certyfikaty depozytowe	-	280 674	755 539	3 028 983	-	4 065 196	-245 072	244 482
Zakup	-	120 337	378 918	1 519 783	-	2 019 038		
Sprzedaż	-	160 337	376 621	1 509 200	-	2 046 158		
Razem instrumenty pochodne	33 612 186	63 478 666	100 877 405	85 730 136	16 952 527	300 650 920	-1 661 282	1 922 958

28. Pozostałe instrumenty finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat

	31.12.2008	31.12.2007
Dłużne papiery wartościowe		
- emitowane przez podmioty finansowe inne niż banki	625 494	538 986
- emitowane przez Skarb Państwa	4 087 575	3 238 693
Udziały i akcje w innych jednostkach	47	50
Razem	4 713 116	3 777 729

Pozostałe instrumenty finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat według rodzaju

	31.12.2008	31.12.2007
1. Dłużne papiery wartościowe		
a) z instrumentem wbudowanym		
- kwotowane	-	-
- nie kwotowane	-	-
b) pozostałe		
- kwotowane	4 087 575	3 238 693
- nie kwotowane	625 494	538 986
2. Akcje		
- kwotowane	47	50
- nie kwotowane	-	-
3. Inne instrumenty finansowe		
- kwotowane	-	-
- nie kwotowane	-	-
Razem	4 713 116	3 777 729

Powyżej zaprezentowane dłużne papiery wartościowe zostały wyznaczone przez Grupę do portfela instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat m.in. w celu eliminacji lub znaczącego zmniejszenia niedopasowania księgowego w rachunku zysków i strat pomiędzy dłużnymi papierami wartościowymi a instrumentami pochodnymi ekonomicznie zabezpieczającymi ryzyko stopy procentowej tych papierów.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Banku Pekao S.A.
za rok zakończony dnia 31 grudnia 2008

(w tys. zł)

Pozostałe instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat wg terminów wymagalności:

31.12.2008	- do 1 miesiąca		- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy		- powyżej 3 miesięcy do 1 roku		- powyżej 1 roku do 5 lat		- powyżej 5 lat		nieokreślona wymagalność	Razem	
	Wartość księgowa	Średnia rent. (%)	Wartość księgowa	Średnia rent. (%)	Wartość księgowa	Średnia rent. (%)	Wartość księgowa	Średnia rent. (%)	Wartość księgowa	Średnia rent. (%)	Wartość księgowa	Wartość księgowa	Średnia rent. (%)
Dłużne papiery wartościowe													
- emitowane przez inne podmioty finansowe	-		-		625 494	3,29	-		-		-	625 494	3,29
- emitowane przez Skarb Państwa	-		-		-		2 979 243	6,24	1 108 332	5,44	-	4 087 575	6,02
Udziały i akcje w innych jednostkach													
- notowane na giełdach	-		-		-		-		-		47	47	-
- nie notowane	-		-		-		-		-		-	-	-
Razem	-		-		625 494	3,29	2 979 243	6,24	1 108 332	5,44	47	4 713 116	5,66
w tym odsetki	-		-		7 346		62 097		23 706		-	93 149	-

31.12.2007	- do 1 miesiąca		- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy		- powyżej 3 miesięcy do 1 roku		- powyżej 1 roku do 5 lat		- powyżej 5 lat		nieokreślona wymagalność	Razem	
	Wartość księgowa	Średnia rent. (%)	Wartość księgowa	Średnia rent. (%)	Wartość księgowa	Średnia rent. (%)	Wartość księgowa	Średnia rent. (%)	Wartość księgowa	Średnia rent. (%)	Wartość księgowa	Wartość księgowa	Średnia rent. (%)
Dłużne papiery wartościowe													
- emitowane przez inne podmioty finansowe	-		-		12 526	4,75	526 460	4,28	-		-	538 986	4,29
- emitowane przez Skarb Państwa	-		-		-		2 746 282	5,12	492 411	4,83	-	3 238 693	5,07
Udziały i akcje w innych jednostkach													
- notowane na giełdach	-		-		-		-		-		50	50	-
- nie notowane	-		-		-		-		-		-	-	-
Razem	-		-		12 526	4,75	3 272 742	4,98	492 411	4,83	50	3 777 729	4,96
w tym odsetki	-		-		22	-	49 218	-	14 459	-	-	63 699	-

29. Kredyty i pożyczki udzielone klientom

	31.12.2008	31.12.2007
Kredyty i pożyczki	79 129 383	68 603 963
Należności z tytułu kart płatniczych	703 411	604 290
Skupione wierzytelności	1 323 625	980 324
Zrealizowane gwarancje i poręczenia	83 132	40 366
Nie kwotowane papiery wartościowe	1 382 977	60 993
Transakcje z przyrzeczeniem odkupu	59 860	732 997
Należności w drodze	16 152	62 097
Odsetki	308 765	219 080
Razem	83 007 305	71 304 110
Odpisy aktualizujące wartość należności	-3 929 322	-4 646 073
Razem netto	79 077 983	66 658 037

31.12.2008	Wartość brutto bez utraty wartości	Wartość brutto z utratą wartości	Odpisy aktualizujące utworzone indywidualnie	Odpisy aktualizujące utworzone kolektywnie(*)	Razem wartość netto	Wartość godziwa
Kredyty i pożyczki udzielone:						
jednostkom budżetowym	2 123 552	2	-	-8 282	2 115 272	2 115 137
podmiotom finansowym innym niż banki	1 889 858	54 996	-1 081	-25 777	1 917 996	1 913 063
Podmiotom nie finansowym	49 234 154	2 801 107	-1 563 185	-974 920	49 497 156	49 550 258
Ludności	24 994 906	1 599 966	-114 290	-1 241 788	25 238 794	25 316 247
Odsetki	308 765	-	-	-	308 765	308 765
Razem	78 551 235	4 456 071	-1 678 556	-2 250 767	79 077 983	79 203 470

(*) Pozycja obejmuje szacowaną utratę wartości, która nastąpiła, ale nie została jeszcze zaraportowana (IBNR)

Kredyty i pożyczki udzielone klientom o stałej stopie oprocentowania na dzień 31 grudnia 2008 roku stanowiły 7,74% całego portfela kredytów i pożyczek, czyli wartość 6 397 927 tys. zł.

31.12.2007	Wartość brutto bez utraty wartości	Wartość brutto z utratą wartości	Odpisy aktualizujące utworzone indywidualnie	Odpisy aktualizujące utworzone kolektywnie(*)	Razem wartość netto	Wartość godziwa
Kredyty i pożyczki udzielone:						
jednostkom budżetowym	1 793 135	1 801	-	-6 834	1 788 102	1 787 683
podmiotom finansowym innym niż banki	3 381 203	56 313	-42 016	-29 819	3 365 681	3 365 717
Podmiotom niefinansowym	37 707 746	4 102 593	-2 030 930	-1 360 895	38 418 514	38 454 791
Ludności	22 746 937	1 295 302	-91 232	-1 084 347	22 866 660	22 847 052
Odsetki	219 080	-	-	-	219 080	219 080
Razem	65 848 101	5 456 009	-2 164 178	-2 481 895	66 658 037	66 674 323

(*) Pozycja obejmuje szacowaną utratę wartości, która nastąpiła, ale nie została jeszcze zaraportowana (IBNR)

Kredyty i pożyczki udzielone klientom o stałej stopie oprocentowania na dzień 31 grudnia 2007 roku stanowiły 10,62 % całego portfela kredytów i pożyczek, czyli wartość 7 546 862 tys. zł.

Zmiany poziomu odpisów aktualizujących w roku 2008 prezentowane są w Nocie 19.

30. Należności z tytułu leasingu finansowego

Grupa prowadzi działalność leasingową poprzez spółki zależne Pekao Leasing Sp. z o.o., Grupę Pekao Leasing Holding S.A. oraz Bank UniCredit Ukraina Ltd. Wartość kwot inwestycji leasingowej brutto oraz minimalnych opłat leasingowych należnych wynosiła:

31.12.2008	Inwestycja leasingowa brutto	Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych
Do roku	1 755 084	1 493 960
Od roku do 5 lat	2 153 257	1 979 037
Powyżej 5 lat	171 368	148 696
Razem	4 079 709	3 621 693
Niezrealizowane przychody finansowe	-458 016	
Inwestycja leasingowa netto	3 621 693	
Niegwarantowane wartości końcowe przypadające leasingodawcy	-	
Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych	3 621 693	
Wartość rezerw	-184 310	
Wartość bilansowa	3 437 383	

31.12.2007	Inwestycja leasingowa brutto	Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych
Do roku	1 525 563	1 298 708
Od roku do 5 lat	2 129 049	1 887 210
Powyżej 5 lat	96 097	67 257
Razem	3 750 709	3 253 175
Niezrealizowane przychody finansowe	-497 534	
Inwestycja leasingowa netto	3 253 175	
Niegwarantowane wartości końcowe przypadające leasingodawcy	-	
Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych	3 253 175	
Wartość rezerw	-209 407	
Wartość bilansowa	3 043 768	

Grupa zawiera jako leasingodawca transakcje leasingu finansowego, których głównym przedmiotem są środki transportu, maszyny i urządzenia techniczne. Ponadto, gdy Grupa Kapitałowa jest leasingobiorcą, jeśli leasing finansowy odbywa się między spółkami Grupy, wzajemne transakcje z tytułu leasingu finansowego podlegają eliminacji.

31. Rachunkowość zabezpieczeń przepływów środków pieniężnych (macro zabezpieczenie)

Opis relacji zabezpieczającej

Bank zabezpiecza część ryzyka stopy procentowej wynikającą ze zmienności przepływów pieniężnych z tytułu aktywów w PLN o zmiennej stopie procentowej (z wyjątkiem dłużnych papierów wartościowych zaklasyfikowanych do kategorii utrzymywanych do terminu zapadalności) poprzez transakcje pochodne IRS.

Pozycje zabezpieczane

Przepływy pieniężne z tytułu aktywów o zmiennej stopie procentowej.

Instrumenty zabezpieczające

Portfel transakcji IRS (krótka pozycja - Bank otrzymuje stałe przepływy i płaci zmienne).

Na 31 grudzień 2008 roku, instrumenty pochodne zabezpieczające przepływy pieniężne z tytułu aktywów zmiennej stopie procentowej posiadały wartość godziwą netto 157 526 tys. zł (na 31 grudnia 2007 roku +11 707 tys. zł).

Prezentacja księgowa

Efektywna część wyceny transakcji zabezpieczających jest księgowana w kapitale z aktualizacji wyceny.

Odsetki od instrumentów zabezpieczających i zabezpieczanych są księgowane w wyniku odsetkowym.

	31.12.2008	31.12.2007
Kapitał z aktualizacji wyceny (odroczenie zmian wartości godziwej zabezpieczających instrumentów finansowych w części uznanej za skutecznie zabezpieczenie - brutto)	108 283	-62 340
Okres, w którym oczekuje się wystąpienia przepływów pieniężnych których wartość jest zabezpieczana	01.01.2009 - 20.11.2017	01.01.2008 - 20.11.2017

Zmiany w kapitale z aktualizacji wyceny w ciągu 2008 roku:

Stan na początek okresu:	-62 340
Odroczenie zmian wartości godziwej zabezpieczających instrumentów finansowych w części uznanej za skuteczne zabezpieczenie	170 349
Kwota odroczonej zmiany wartości godziwej zabezpieczających instrumentów finansowych w części uznanej za skuteczne zabezpieczenie usunięta z kapitału z aktualizacji wyceny i wykazana w zysku lub stracie netto	274
Stan na koniec okresu	108 283

32. Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe

	31.12.2008	31.12.2007
Papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	13 268 778	17 055 381
Dłużne papiery wartościowe	13 235 238	17 035 714
- emitowane przez banki centralne	556 445	554 092
- emitowane przez pozostałe banki	-	1 273 447
- emitowane przez inne podmioty finansowe	76 803	230 452
- emitowane przez podmioty niefinansowe	14 434	620 804
- emitowane przez Skarb Państwa	12 419 957	13 948 142
- emitowane przez budżety terenowe	167 599	408 777
Udziały i akcje w innych jednostkach	33 540	19 667
Inne instrumenty finansowe	-	-
Papiery wartościowe utrzymywane do terminu wymagalności	1 879 182	586 994
- emitowane przez banki centralne	79 978	394 381
- emitowane przez inne podmioty finansowe	21 252	17 277
- emitowane przez Skarb Państwa	1 777 952	175 336
Razem inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe brutto	15 147 960	17 642 375
Utrata wartości papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży	-18 933	-21 852
Utrata wartości papierów wartościowych utrzymywanych do terminów wymagalności	-121	-104
Razem inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe netto	15 128 906	17 620 419

Papiery wartościowe dostępne do sprzedaży według rodzaju

	31.12.2008	31.12.2007
1. Dłużne papiery wartościowe		
a) z instrumentem wbudowanym		
- kwotowane	201 501	175 706
- nie kwotowane	-	-
b) pozostałe		
- kwotowane	11 227 318	12 905 329
- nie kwotowane	1 801 914	3 950 038
2. Akcje		
- kwotowane	3 344	383
- nie kwotowane	15 768	2 073
3. Inne instrumenty finansowe		
- kwotowane	-	-
- nie kwotowane	-	-
Razem papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	13 249 845	17 033 529

Papiery wartościowe utrzymywane do terminu wymagalności według rodzaju

	31.12.2008	31.12.2007
a) z instrumentem wbudowanym		
- wartość księgowa	-	-
- wartość godziwa	-	-
b) pozostałe		
- wartość księgowa	1 879 061	586 890
- wartość godziwa	1 861 731	592 117
Razem papiery wartościowe utrzymywane do terminu wymagalności	1 879 061	586 890

Zmiany stanu inwestycyjnych (lokacyjnych) papierów wartościowych

	31.12.2008	31.12.2007
Papiery wartościowe dostępne do sprzedaży		
Stan na początek okresu	17 033 529	12 574 657
Zwiększenia z tytułu objęcia konsolidacją metodą pełną	-	131 859
Połączenie z „Pekao 285”	-	863 736
Zwiększenia (zakup)	10 031 395	31 962 094
Zmniejszenia (sprzedaż i wykup)	-11 488 645	-28 687 404
Aktywa finansowe przeniesione do portfela CRD	-2 865 657	-
Odpisy z tytułu rozpoznanej utraty wartości	3 349	-12 079
Zmiany wartości godziwej	208 705	-261 077
Różnice kursowe	286 151	-351 123
Inne zmiany	41 018	812 866
Stan na koniec okresu	13 249 845	17 033 529
Papiery wartościowe utrzymywane do terminu wymagalności		
Stan na początek okresu	586 890	425 410
Zwiększenia (zakup)	13 699 639	12 426 059
Zmniejszenia (sprzedaż i wykup)	-13 070 306	-12 273 171
Aktywa finansowe przeniesione z portfela TRD	602 507	-
Odpisy z tytułu rozpoznanej utraty wartości	-	28
Różnice kursowe	29 793	-13 673
Inne zmiany	30 538	22 237
Stan na koniec okresu	1 879 061	586 890
Razem inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe netto	15 128 906	17 620 419

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Banku Pekao S.A.
za rok zakończony dnia 31 grudnia 2008

(w tys. zł)

Papiery wartościowe dostępne do sprzedaży wg terminów wymagalności:													
31.12.2008	- do 1 miesiąca		- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy		- powyżej 3 miesięcy do 1 roku		- powyżej 1 roku do 5 lat		- powyżej 5 lat		- o nieokreślonej wymagalności	Razem	
	Wartość księgowa	Średnia rent. (%)	Wartość księgowa	Średnia rent. (%)	Wartość księgowa	Średnia rent. (%)	Wartość księgowa	Średnia rent. (%)	Wartość księgowa	Średnia rent. (%)	Wartość księgowa	Wartość księgowa	Średnia rent. (%)
Dłużne papiery wartościowe													
- emitowane przez banki centralne	-		-		-		556 445	5,73	-		-	556 445	5,73
- emitowane przez pozostałe banki	-		-		-		-		-		-	-	
- emitowane przez inne podmioty finansowe	-		-		-		76 803	3,98	-		-	76 803	3,98
- emitowane przez podmioty niefinansowe	-		6 502	14,99	-		3 427	6,51	-		-	9 929	12,06
- emitowane przez Skarb Państwa	42 225	3,57	-		1 657 342	6,24	8 041 686	5,13	2 678 704	5,61	-	12 419 957	5,37
- emitowane przez budżety terenowe	-		-		51 880	6,80	115 719	6,61	-		-	167 599	6,67
Udziały i akcje w innych jednostkach													
- notowane na giełdach	-		-		-		-		-		3 344	3 344	
- nie notowane	-		-		-		-		-		15 768	15 768	
Inne instrumenty finansowe	-		-		-		-		-		-	-	
Razem	42 225	3,57	6 502	14,99	1 709 222	6,25	8 794 080	5,17	2 678 704	5,61	19 112	13 249 845	5,39
w tym odsetki	523		119		19 933		197 531		41 640			259 746	

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Banku Pekao S.A.
za rok zakończony dnia 31 grudnia 2008

(w tys. zł)

Papiery wartościowe dostępne do sprzedaży wg terminów wymagalności:

31.12.2007	- do 1 miesiąca		- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy		- powyżej 3 miesięcy do 1 roku		- powyżej 1 roku do 5 lat		- powyżej 5 lat		- o nieokreślonej wymagalności	Razem	
	Wartość księgowa	Średnia rent. (%)	Wartość księgowa	Średnia rent. (%)	Wartość księgowa	Średnia rent. (%)	Wartość księgowa	Średnia rent. (%)	Wartość księgowa	Średnia rent. (%)	Wartość księgowa	Wartość księgowa	Średnia rent. (%)
Dłużne papiery wartościowe													
- emitowane przez banki centralne	5 397	5,61	-		-		548 695	4,19	-		-	554 092	4,20
- emitowane przez pozostałe banki	-		1 178	13,75	80 109	5,56	1 192 160	5,61	-		-	1 273 447	5,62
- emitowane przez inne podmioty finansowe	-		-		85 651	5,60	144 801	5,24	-		-	230 452	5,37
- emitowane przez podmioty niefinansowe	-		-		7 653	6,70	427 485	5,45	181 026	5,50	-	616 164	5,48
- emitowane przez Skarb Państwa	3 053	4,31	315 667	5,00	1 345 773	5,75	8 710 837	5,98	3 572 811	5,72	-	13 948 141	5,87
- emitowane przez budżety terenowe	-		-		148 611	4,92	259 635	5,32	531	4,82	-	408 777	5,17
Udziały i akcje w innych jednostkach													
- notowane na giełdach	-		-		-		-		-		383	383	
- nie notowane	-		-		-		-		-		2 073	2 073	
Inne instrumenty finansowe													
	-		-		-		-		-		-	-	
Razem	8 450	5,14	316 845	5,04	1 667 797	5,67	11 283 613	5,81	3 754 368	5,71	2 456	17 033 529	5,76
w tym odsetki	147		12 358		22 259		249 444		73 641			357 849	

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Banku Pekao S.A.
za rok zakończony dnia 31 grudnia 2008

(w tys. zł)

Papiery wartościowe utrzymywane do terminu wymagalności wg terminów wymagalności:													
31.12.2008	- do 1 miesiąca		- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy		- powyżej 3 miesięcy do 1 roku		- powyżej 1 roku do 5 lat		- powyżej 5 lat		- o nieokreślonej wymagalności		Razem
	Wartość księgowa	Średnia rent. (%)	Wartość księgowa	Średnia rent. (%)	Wartość księgowa	Średnia rent. (%)	Wartość księgowa	Średnia rent. (%)	Wartość księgowa	Średnia rent. (%)	Wartość księgowa		Wartość księgowa Średnia rent. (%)
Dłużne papiery wartościowe													
- emitowane przez banki centralne	79 978	6,31	-		-		-		-		-		79 978 6,31
- emitowane przez podmioty finansowe inne niż banki	-		-		21 252	3,29	-		-		-		21 252 3,29
- emitowane przez Skarb Państwa	61 285	5,20	268 812	5,37	240 753	5,40	591 945	5,15	615 036	4,78	-		1 777 831 5,09
Razem	<u>141 263</u>	<u>5,83</u>	<u>268 812</u>	<u>5,37</u>	<u>262 005</u>	<u>5,23</u>	<u>591 945</u>	<u>5,15</u>	<u>615 036</u>	<u>4,78</u>	<u>-</u>		<u>1 879 061 5,12</u>
w tym odsetki	243		80		894		17 166		13 159				31 542
31.12.2007	- do 1 miesiąca		- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy		- powyżej 3 miesięcy do 1 roku		- powyżej 1 roku do 5 lat		- powyżej 5 lat		o nieokreślonej wymagalności		Razem
	Wartość księgowa	Średnia rent. (%)	Wartość księgowa	Średnia rent. (%)	Wartość księgowa	Średnia rent. (%)	Wartość księgowa	Średnia rent. (%)	Wartość księgowa	Średnia rent. (%)	Wartość księgowa		Wartość księgowa Średnia rent. (%)
Dłużne papiery wartościowe													
- emitowane przez banki centralne	394 381	5,61	-		-		-		-		-		394 381 5,61
- emitowane przez podmioty finansowe inne niż banki	-		-		-		17 277	4,28	-		-		17 277 4,28
- emitowane przez Skarb Państwa	-		-		-		175 232	4,58	-		-		175 232 4,58
Razem	<u>394 381</u>	<u>5,61</u>	<u>-</u>		<u>-</u>		<u>192 509</u>	<u>4,55</u>	<u>-</u>		<u>-</u>		<u>586 890 5,26</u>
w tym odsetki	-		-		-		7 438		-				7 438

33. Reklasyfikacja papierów wartościowych

Bank skorzystał ze zmiany wprowadzonej do MSR 39 „Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena” oraz MSSF 7 „Instrumenty finansowe: ujawnianie informacji”, umożliwiającej pod pewnymi warunkami na przekwalifikowanie instrumentów finansowych do innych kategorii.

W oparciu o przeprowadzoną analizę podjęto decyzje o przeniesieniu części papierów dłużnych z kategorii aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży do kategorii pożyczek i należności oraz z kategorii aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu do kategorii aktywów finansowych utrzymywanych do terminu wymagalności.

Przekwalifikowanie zostało dokonane z uwagi na obecny kryzys finansowy, który został uznany za sytuację wyjątkową oraz zmianę intencji Banku.

Reklasyfikacja papierów nastąpiła pod datą 1 października 2008 roku według ich wartości godziwej ustalonej na ten dzień.

Tabele poniżej przedstawiają informacje dotyczące przekwalifikowanych aktywów finansowych.

	Wartość na 01.10.2008			Wartość na 31.12.2008		
	Nominalna	Bilansowa	Godziwa	Nominalna	Bilansowa	Godziwa
Aktywa finansowe przeniesione z portfela AFS do Kredytów i pożyczek udzielonych klientom	1 302 577	1 331 580	1 331 580	1 297 877	1 329 760	1 328 936
Aktywa finansowe przeniesione z portfela AFS do Należności od banków	1 529 000	1 534 077	1 534 077	1 529 000	1 534 650	1 535 070
Aktywa finansowe przeniesione z portfela TRD do HTM	563 669	602 507	602 507	563 669	615 036	581 149
Suma	3 395 246	3 468 164	3 468 164	3 390 546	3 479 446	3 445 155

	01.10.2008 Średnia rent. (%)	Za okres 01.01-30.09.2008		Za okres 01.10-31.12.2008	
		Wynik z tytułu odsetek	Wynik na instrumentach finansowych wycenianych w wartości godziwej	Wynik z tytułu impairmentu	Wynik z tytułu odsetek
Aktywa finansowe przeniesione z portfela AFS do Kredytów i pożyczek udzielonych klientom	6,53	43 136	-	1 800	30 974
Aktywa finansowe przeniesione z portfela AFS do Należności od banków	6,16	55 281	-	-	25 456
Aktywa finansowe przeniesione z portfela TRD do HTM	4,78	17 611	-12 091	-	8 703
Suma	-	116 028	-12 091	1 800	65 133

W przypadku gdyby Bank nie dokonał reklasyfikacji wynik oraz kapitał z aktualizacji wyceny zmieniłyby się następująco:

31.12.2008	Wynik na instrumentach finansowych wycenianych w wartości godziwej	Kapitał z aktualizacji wyceny
Aktywa finansowe przeniesione z portfela AFS do Kredytów i pożyczek udzielonych klientom	-	-824
Aktywa finansowe przeniesione z portfela AFS do Należności od banków	-	419
Aktywa finansowe przeniesione z portfela TRD do HTM	-33 886	-
Suma	-33 886	-405

34. Aktywa i zobowiązania przeznaczone do sprzedaży oraz działalność zaniechana

Zgodnie z MSSF 5 „Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży oraz działalność zaniechana”, Grupa dokonała wyodrębnienia w bilansie w pozycji „Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży” aktywa trwałe oraz aktywa wchodzące w skład grupy do zbycia, które spełniają odpowiednie wymogi MSSF 5 dotyczące klasyfikacji do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży.

Na dzień 31 grudnia 2008 roku do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży zakwalifikowano zidentyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży nieruchomości oraz pozostałe aktywa rzeczowe będące własnością Grupy.

W grupie nieruchomości istotną pozycję stanowią nieruchomości Banku położone przy ul. Towarowej oraz ul. Marynarskiej w Warszawie wraz z prawem wieczystego użytkowania gruntów.

Sprzedaż nieruchomości położonej przy ul. Towarowej nastąpiła w styczniu 2009 roku po wypełnieniu wszystkich niezbędnych warunków związanych z umową zawartą z Bankiem BPH S.A..

W ciągu roku 2008 do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży zakwalifikowano portfel wierzytelności Banku Pekao S.A., do którego zaliczono wyłącznie ekspozycje wobec przedsiębiorstw oraz małych i średnich firm.

Transakcja sprzedaży wierzytelności została przeprowadzona w formie „Sprzedaży właściwej” do funduszu sekurytyzacyjnego. Zamknięcie tej transakcji nastąpiło we wrześniu 2008 roku.

Na dzień 31 grudnia 2007 roku zakwalifikowano do działalności zaniechanej oraz aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży zorganizowaną część przedsiębiorstwa Centralnego Domu Maklerskiego Pekao S.A. związanej z bankowością inwestycyjną (CDM MIB). Zorganizowana część przedsiębiorstwa została zbyta na rzecz UniCredit CAIB Polska S.A. w styczniu 2008 roku.

Ponadto do kategorii tej zakwalifikowano, zidentyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży nieruchomości, środki transportu oraz pozostałe aktywa rzeczowe będące własnością Grupy.

Poniżej przedstawiono aktywa przeznaczone do sprzedaży i zobowiązania związane z aktywami przeznaczonymi do sprzedaży.

Tytuł pozycji	31.12.2008	31.12.2007	
	Aktywa	Aktywa i zobowiązania CDM MIB	Pozostałe aktywa trwałe
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	-	7 199	-
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	-	373	-
Inwestycyjne aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	-	723	-
Rzeczowe aktywa trwałe	118 321	463	7 136
Inne aktywa	23 462	49 174	-
Aktywa razem	141 783	57 932	7 136
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	-	19	-
Zobowiązania wobec klientów	-	31 120	-
Pozostałe zobowiązania	-	24 067	-
Rezerwy	-	85	-
Pasywa razem	-	55 291	-

Rachunek zysków i strat części zaniechanej CDM MIB	2008*/	2007
Koszty z tytułu odsetek	-113	-2 916
Przychody z tytułu prowizji i opłat	556	47 332
Koszty z tytułu prowizji i opłat	-112	-4 432
Przychody z tytułu dywidend	-	120
Wynik na instrumentach finansowych wycenianych w wartości godziwej	-30	265
Pozostałe przychody operacyjne	1	11
Pozostałe koszty operacyjne	-99	-49
Ogólne koszty administracyjne	-643	-17 108
Wynik z działalności operacyjnej	-440	23 223
Zysk brutto z działalności zaniechanej	-440	23 223
Podatek dochodowy	56	-5 111
Zysk netto z działalności zaniechanej	-384	18 112

*/ dane do dnia sprzedaży

Rozliczenie sprzedaży części zaniechanej CDM (MIB)

	2008
Przychód ze sprzedaży	443 596
Wartość sprzedanych aktywów netto	7 424
Zysk brutto ze sprzedaży	436 172

Zmiany w 2008 roku aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży oraz zobowiązań związanych z aktywami przeznaczonymi do sprzedaży przedstawia tabela poniżej:

	Aktywa trwałe	Aktywa i zobowiązania CDM MIB	Należności od klientów
Aktywa przeznaczone do sprzedaży			
Stan na początek okresu	7 599	57 932	-
Zwiększenia:	136 118	-	41 869
Przeniesienie z nieruchomości inwestycyjnych	1 135	-	-
Przeniesienie z rzeczowych aktywów trwałych	105 094	-	-
Przeniesienie z należności od klientów	-	-	41 869
Inne zmiany	29 889	-	-
Zmniejszenia:	-1 934	-57 932	-41 869
Przeniesienie do rzeczowych aktywów trwałych	-332	-	-
Zbycie aktywów	-1 602	-57 932	-41 869
Stan na koniec okresu	141 783	-	-
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu			
Stan na początek okresu		55 291	
Zmniejszenia:		-55 291	
Zbycie pasywów		-55 291	
Stan na koniec okresu		-	

Rozliczenie sprzedaży pozostałych aktywów przedstawia się następująco:

Pozycja	Nieruchomości	Należności od klientów	Razem
Przychody ze sprzedaży	582	104 549	105 131
Wartość bilansowa zbytych aktywów netto (łącznie z kosztami sprzedaży)	1 602	41 869	43 471
Zysk/strata brutto na sprzedaży	-1 020	62 680	61 660

Zmiany w ciągu 2007 roku aktywów przeznaczonych do sprzedaży oraz zobowiązań związanych z aktywami przeznaczonymi do sprzedaży przedstawia tabela poniżej:

Aktywa przeznaczone do sprzedaży	Nieruchomości	Udziały
Stan na początek okresu	8 784	-
Zwiększenia:	11 219	7 373
Przeniesienie z rzeczowych aktywów trwałych	3 100	-
Przeniesienie pozycji bilansowych	-	1 819
Przeniesienie z pozycji inwestycje w jednostkach stowarzyszonych	-	5 554
Różnice kursowe	11	-
Inne zmiany	8 108	-
Zmniejszenia:	-12 404	-7 373
Przeniesienie do rzeczowych aktywów trwałych	-58	-
Zbycie aktywów	-12 194	-7 373
Inne zmiany	-152	-
Stan na koniec okresu	7 599	-
Zobowiązania związane z aktywami przeznaczonymi do sprzedaży		
Stan na początek okresu	-	-
Zwiększenia:	55 291	916
Przeniesienie pozycji zobowiązań	55 291	916
Zbycie aktywów	-	-916
Stan na koniec okresu	55 291	-

Rozliczenie sprzedaży aktywów przedstawia się następująco:

Pozycja	Nieruchomości	Udziały	Razem
Przychody ze sprzedaży	39 453	23 418	62 871
Wartość bilansowa zbytych aktywów netto (łącznie z kosztami sprzedaży)	12 195	6 053	18 248
Zysk/strata brutto na sprzedaży	27 258	17 365	44 623

35. Inwestycje w jednostki podporządkowane

Skrócone informacje o jednostkach stowarzyszonych ujętych metodą praw własności :

Nazwa jednostki	Aktywa	Zobowiązania	Przychody	Zysk lub (strata) netto	% udziałów	Wartość bilansowa udziałów
31.12.2008 *						
Pirelli Pekao Real Estate Sp. z o.o.	82 015	24 014	28 326	16 081	25,00	14 500
Krajowa Izba Rozliczeniowa S.A.	131 616	28 313	118 096	36 837	34,44	35 577
Pioneer Pekao Investment Management S.A.	501 890	41 393	608 007	194 719	49,00	225 644
Xelion, Doradcy Finansowi Sp. z o.o.	5 365	4 197	20 237	-15 211	50,00	584
Central Poland Fund LLC**	714	-	-	-485	53,19	405
Razem						276 710

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Banku Pekao S.A.
za rok zakończony dnia 31 grudnia 2008

(w tys. zł)

Nazwa jednostki	Aktywa	Zobowiązania	Przychody	Zysk lub (strata) netto	% udziałów	Wartość bilansowa udziałów
31.12.2007*						
Pirelli Pekao Real Estate Sp. z o.o. (dane wstępne)	133 776	44 451	92 135	52 672	25,00	22 331
Krajowa Izba Rozliczeniowa S.A.	106 021	17 842	92 026	23 619	34,44	30 713
Pioneer Pekao Investment Management S.A.	269 585	22 688	138 252	207 315	49,00	229 959
Xelion, Doradcy Finansowi Sp. z o.o.	10 945	4 565	36 258	-13 140	50,00	3 190
Central Poland Fund LLC**	1 746	-	-	-25	53,19	418
Biuro Informacji Kredytowej S.A.	90 781	46 133	69 398	17 339	30,70	13 707
Razem						300 318

*dane dostępne na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego

** dane w tys. USD, wartość bilansowa udziałów w tys. zł.

Grupa nie posiadała udziałów w jednostkach współkontrolowanych ujętych metodą praw własności na 31 grudnia 2008 roku i 31 grudnia 2007 roku.

Skrócone informacje o jednostkach stowarzyszonych, które nie są ujęte metodą praw własności:

Nazwa jednostki	Aktywa	Zobowiązania	Przychody	Zysk lub strata netto	% udziałów	Wartość bilansowa udziałów
31.12.2008 *						
CPF Management (nie prowadzi działalności)	-	-	-	-	40,00	-
Polish Banking System S.A. /w likwidacji/	b.d	b.d	b.d	b.d	48,90	-
PPP Budpress Sp. z o.o. /w likwidacji/	b.d	b.d	b.d	b.d	36,20	-
Razem						-
31.12.2007 *						
CPF Management (nie prowadzi działalności)	-	-	-	-	40,00	-
Bankowe Doradztwo Podatkowe Sp. z o.o.	632	197	910	162	74,00/48,68	37
Polish Banking System S.A. /w likwidacji/	b.d	b.d.	b.d.	b.d.	48,90	-
PPP Budpress Sp. z o.o. /w likwidacji/	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	36,20	-
Razem						37

*dane dostępne na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Banku Pekao S.A.
za rok zakończony dnia 31 grudnia 2008

(w tys. zł)

Skrócone informacje dotyczące jednostek zależnych nie objętych konsolidacją metodą pełną

Nazwa jednostki	Aktywa	Zobowiązania	Przychody	Zysk lub strata netto	% udziałów	Wartość bilansowa udziałów
31.12.2008*						
Pekao Property S.A. (d. BPH Real Estate S.A.)	30 827	666	3 685	1 724	100,00	24 376
Property Sp. z o.o. /w likwidacji/ (d. PBK Property Sp. z o.o. /w likwidacji/)	13 939	184	-	39	100,00	6 998
Centrum Bankowości Bezpośredniej Sp. z o.o.	10 481	3 384	29 310	621	100,00	672
PKBL S.A. (w upadłości)	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	84,51/84,79	-
FPB Media Sp. z o.o. **	22 286	18 033	1 857	96	100,00	-
Metropolis Sp. z o.o.	19 176	13 681	1 747	-31	100,00	-
Jana Kazimierza Development Sp. z o.o.	161 576	161 459	59 144	46	100,00	-
Razem						32 046
31.12.2007*						
Final Holding Sp. z o.o.	51 533	16	3	200	100,00	55 900
BPH Real Estate S.A.	28 906	469	3 845	2 530	100,00	24 376
Centrum Usług Księgowych Sp. Z o.o.	190	70	488	16	100,00	50
PBK Property Sp. z o.o. /w likwidacji/	13 859	144	-	488	100,00	6 998
Centrum Bankowości Bezpośredniej Sp. z o.o.	9 375	2 899	29 066	147	98,00	490
PKBL S.A. (w upadłości)	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	84,51/84,79	-
Final S.A.	87 284	34 410	127 358	10 660	99,82/99,84	-
FPB Media Sp. z o.o.	22 211	18 054	-727	341	100,00	-
Metropolis Sp. z o.o.	18 818	13 292	193	348	100,00	-
Jana Kazimierza Development Sp. z o.o.	100 124	100 053	26 087	31	100,00	-
Razem						87 814

*dane dostępne na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego

** dane na 30.11.2008 r.

Zmiany wartości inwestycji w jednostkach zależnych i stowarzyszonych:

	31.12.2008	31.12.2007
Wartość inwestycji w jednostkach zależnych na początek okresu	87 814	50
Przejęcie spółek z BPH	-	87 814
Zakup	182	-
Sprzedaż	-50	-
Przekwalifikowanie do "Inwestycji zależnych konsolidowanych metodą pełną"	-55 900	-
Inne	-	-50
Wartość inwestycji w jednostkach zależnych na koniec okresu	32 046	87 814

	31.12.2008	31.12.2007
Wartość inwestycji w jednostkach stowarzyszonych na		
początek okresu	300 355	207 204
Udział w zyskach / stratach	104 708	152 876
Przyznane dywidendy	-119 680	-76 713
Zakup	5 000	-
Sprzedaż	-37	-22 598
Przejęcie spółek z BPH S.A.	-	37
Udział w zmianach ujętych bezpośrednio w kapitale własnym jednostki	-	23 211
Przekwalifikowanie z pozycji "Papiery wartościowe dostępne do sprzedaży"	-13 707	-
Inne	71	16 338
Wartość inwestycji w jednostkach stowarzyszonych na koniec okresu	276 710	300 355

36. Wartości niematerialne

	31.12.2008	31.12.2007
Wartości niematerialne	691 101	633 999
a) wartości niematerialne, w tym:		
- koszty prac rozwojowych	3 076	14 575
- patenty i licencje	461 992	432 304
- inne	6 055	4 763
- nakłady na wartości niematerialne i zaliczki na nakłady wartości niematerialnych	219 978	182 357
b) wartość firmy	54 560	54 560
Wartości niematerialne, razem	745 661	688 559

Wartość firmy – to wartość powstała w związku z przeniesieniem części majątku Banku BPH S.A., w postaci zorganizowanej części przedsiębiorstwa, na Bank Pekao S.A.

Wartość firmy przeniesiona na Bank Pekao S.A. jest częścią wartości firmy powstałej w wyniku nabycia przez Bank BPH S.A. Pierwszego Komercyjnego Banku S.A. „PKBL” w Lublinie i dotyczy tylko tych oddziałów Banku PKBL, które zostały przeniesione do Banku Pekao S.A. w ramach integracji Banków. Rozpoznana wartość firmy wynosi 51 675 tys. zł.

Ponadto w pozycji tej znajduje się wartość firmy powstała w wyniku nabycia Spółki Pekao Leasing i Finanse (dawniej BPH Leasing) przez Pekao Leasing Holding (dawniej BPH PBK Leasing S.A.). Rozpoznana wartość wynosi 2 885 tys. zł.

Zmiany pozycji wartości niematerialne w ciągu okresu sprawozdawczego przedstawione zostały poniżej:

Rok 2008	Koszty prac rozwojowych	Patenty i licencje	Inne*	Ogółem
Wartość brutto				
Na początek okresu	73 906	1 155 202	217 273	1 446 381
Zwiększenia	-	197 599	62 123	259 722
Zakupy	-	8 798	229 656	238 454
Inne zwiększenia	-	6 794	14 474	21 268
Przeniesienie z nakładów inwestycyjnych	-	182 007	-182 007	-
Zmniejszenia, w tym	-4 791	-8 609	-22 742	-36 142
Likwidacja	-4 791	-5 180	-2 173	-12 144
Inne zmniejszenia	-	-3 429	-20 569	-23 998
Na koniec okresu	69 115	1 344 192	256 654	1 669 961
Umorzenie				
Na początek okresu	59 331	722 528	19 192	801 051
Amortyzacja	11 408	164 852	2 628	178 888
Likwidacja	-4 700	-5 180	-2 161	-12 041
Pozostałe	-	-250	-	-250
Na koniec okresu	66 039	881 950	19 659	967 648

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Banku Pekao S.A.
za rok zakończony dnia 31 grudnia 2008

(w tys. zł)

Rok 2008	Koszty prac rozwojowych	Patenty i licencje	Inne*	Ogółem
Odpisy aktualizujące				
Na początek okresu	-	370	10 961	11 331
Zmiany wartości	-	-119	-	-119
Na koniec okresu	-	251	10 961	11 212
Wartość netto				
Na początek okresu	14 575	432 304	187 120	633 999
Na koniec okresu	3 076	461 991	226 034	691 101

* Pozycja obejmuje głównie nakłady inwestycyjne

Grupa nie posiada wartości niematerialnych, do których tytuł prawny podlega ograniczeniom.

Rok 2007	Koszty prac rozwojowych	Patenty i licencje	Inne*	Ogółem
Wartość brutto				
Na początek okresu	82 578	1 037 844	146 565	1 266 987
Zwiększenia	1 661	145 436	91 435	238 532
Zwiększenia z tytułu objęcia konsolidacją po raz pierwszy	676	12 924	29	13 629
Połączenie z „Pekao 285”	-	13 644	2 319	15 963
Zakupy	-	7 105	185 865	192 970
Inne zwiększenia	-	-	15 970	15 970
Przeniesienie z nakładów inwestycyjnych	985	111 763	-112 748	-
Zmniejszenia, w tym	-10 333	-28 078	-20 727	-59 138
Likwidacja	-10 333	-26 941	-624	-37 898
Inne zmniejszenia	-	-1 137	-20 103	-21 240
Na koniec okresu	73 906	1 155 202	217 273	1 446 381
Umorzenie				
Na początek okresu	54 953	577 178	14 760	646 891
Zwiększenia z tytułu objęcia konsolidacją metodą pełną	518	11 344	-	11 862
Połączenie z „Pekao 285”	-	13 353	2 319	15 672
Amortyzacja	14 193	147 915	2 660	164 768
Likwidacja	-10 333	-26 826	-571	-37 730
Pozostałe	-	-436	24	-412
Na koniec okresu	59 331	722 528	19 192	801 051
Odpisy aktualizujące				
Na początek okresu	-	251	10 961	11 212
Utworzenie odpisów	-	119	24	143
Zmiany wartości	-	-	-24	-24
Na koniec okresu	-	370	10 961	11 331
Wartość netto				
Na początek okresu	27 625	460 415	120 844	608 884
Na koniec okresu	14 575	432 304	187 120	633 999

* Pozycja obejmuje głównie nakłady inwestycyjne

Grupa nie posiada wartości niematerialnych, do których tytuł prawny podlega ograniczeniom.

37. Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe	31.12.2008	31.12.2007
a) środki trwałe, z tego:	1 810 933	1 955 943
- grunty i budynki	1 336 463	1 487 117
- maszyny i urządzenia	379 354	374 262
- środki transportu	57 587	60 045
- inne	37 529	34 519
b) środki trwałe w budowie oraz zaliczki na środki trwałe w budowie	95 103	65 109
Rzeczowe aktywa trwałe, razem	1 906 036	2 021 052

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Banku Pekao S.A.
za rok zakończony dnia 31 grudnia 2008

(w tys. zł)

2008	Grunty i budynki	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Inne	Ogółem
Saldo otwarcia na 1.01.2008	2 332 257	1 394 664	111 828	399 239	4 237 988
Zwiększenia, z tego:	59 086	133 088	27 274	17 034	236 482
Nabycie	10 602	15 911	10 631	7 605	44 749
Przeniesienie ze środków trwałych w budowie	41 888	110 591	60	8 203	160 742
Inne	6 596	6 586	16 583	1 226	30 991
Zmniejszenia, z tego:	-147 156	-69 948	-26 035	-23 485	-266 624
Likwidacja i sprzedaż	-3 302	-40 954	-24 847	-19 155	-88 258
Przeniesienie do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży	-124 481	-16 091	-	-16	-140 588
Inne	-19 373	-12 903	-1 188	-4 314	-37 778
Saldo zamknięcia	2 244 187	1 457 804	113 067	392 788	4 207 846
Umorzenie					
Saldo otwarcia 1.01.2007	842 793	1 011 745	46 858	364 108	2 265 504
Zwiększenia, z tego:	93 954	121 550	19 042	10 901	245 447
Amortyzacja	91 178	114 221	16 538	9 682	231 619
Inne zwiększenia	2 776	7 329	2 504	1 219	13 828
Zmniejszenia, z tego:	-31 400	-61 781	-14 887	-20 263	-128 331
Likwidacja i sprzedaż	-2 370	-40 249	-14 055	-18 020	-74 694
Przeniesienie do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży	-22 150	-12 820	-	-16	-34 986
Inne zmniejszenia	-6 880	-8 712	-832	-2 227	-18 651
Saldo zamknięcia	905 347	1 071 514	51 013	354 746	2 382 620
Odpisy aktualizujące					
Saldo otwarcia	2 347	8 657	4 925	612	16 541
Zwiększenia	447	250	424	2	1 123
Zmniejszenia	-417	-1 971	-882	-101	-3 371
Saldo zamknięcia	2 377	6 936	4 467	513	14 293
Wartość netto					
Saldo otwarcia	1 487 117	374 262	60 045	34 519	1 955 943
Saldo zamknięcia	1 336 463	379 354	57 587	37 529	1 810 933

2007	Grunty i budynki	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Inne	Ogółem
Saldo otwarcia na 1.01.2007	1 627 216	1 041 738	43 780	301 159	3 013 893
Zwiększenia, z tego:	735 385	486 692	78 094	114 844	1 415 015
Zwiększenia z tytułu objęcia konsolidacją po raz pierwszy	1 323	15 713	41 152	6 064	64 252
Połączenie z „Pekao 285”	671 498	276 717	25 558	99 684	1 073 457
Nabycie	15 548	13 662	2 455	1 192	32 857
Przeniesienie ze środków trwałych w budowie	40 766	136 903	414	6 299	184 382
Inne	6 250	43 697	8 515	1 605	60 067
Zmniejszenia, z tego:	-30 344	-133 766	-10 046	-16 764	-190 920
Likwidacja i sprzedaż	-3 381	-84 274	-8 448	-13 801	-109 904
Przeniesienie do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży	-4 846	-2 480	-1 141	-442	-8 909
Inne	-22 117	-47 012	-457	-2 521	-72 107
Saldo zamknięcia	2 332 257	1 394 664	111 828	399 239	4 237 988

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Banku Pekao S.A.
za rok zakończony dnia 31 grudnia 2008

(w tys. zł)

2007	Grunty i budynki	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Inne	Ogółem
Umorzenie					
Saldo otwarcia 1.01.2007	537 421	789 455	20 692	281 346	1 628 914
Zwiększenia, z tego:	315 809	338 047	33 539	97 934	785 329
Zwiększenia z tytułu objęcia konsolidacją po raz pierwszy	669	10 990	12 151	4 741	28 551
Połączenie z „Pekao 285”	240 855	208 271	12 426	85 085	546 637
Amortyzacja	66 279	90 280	8 386	7 958	172 903
Inne zwiększenia	8 006	28 506	576	150	37 238
Zmniejszenia, z tego:	-10 437	-115 757	-7 373	-15 172	-148 739
Likwidacja i sprzedaż	-1 961	-83 530	-6 649	-13 566	-105 706
Przeniesienie do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży	-2 182	-2 143	-641	-424	-5 390
Inne zmniejszenia	-6 294	-30 084	-83	-1 182	-37 643
Saldo zamknięcia	842 793	1 011 745	46 858	364 108	2 265 504
Odpisy aktualizujące					
Saldo otwarcia	2 915	350	-	-	3 265
Zwiększenia, w tym:	30	8 713	4 925	612	14 280
Połączenie z „Pekao 285”	30	8 574	3 668	612	12 884
Zmniejszenia	-598	-406	-	-	-1 004
Saldo zamknięcia	2 347	8 657	4 925	612	16 541
Wartość netto					
Saldo otwarcia	1 086 880	251 933	23 088	19 813	1 381 714
Saldo zamknięcia	1 487 117	374 262	60 045	34 519	1 955 943

Kwota nakładów uwzględnionych w pozycji rzeczowych aktywów trwałych w toku budowy na dzień 31 grudnia 2008 roku wyniosła 94 893 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2007 roku – 60 148 tys. zł).

Kwota otrzymanych odszkodowań uzyskanych od stron trzecich z tytułu utraty wartości lub utracenia pozycji rzeczowych aktywów trwałych ujętych w rachunku zysków i strat w 2008 roku wyniosła 1 337 tys. zł (w 2007 roku 1 154 tys. zł).

W 2008 roku i w 2007 roku nie występowały ograniczenia dotyczące tytułu prawnego do rzeczowych aktywów trwałych tytułem zabezpieczenia zobowiązań.

Zobowiązania umowne

Do dnia 31 grudnia 2008 roku jednostki wchodzące w skład Grupy zawarły umowy z kontrahentami na nabycie w przyszłości wartości niematerialnych w kwocie 57 908 tys. zł, w tym w 2009 roku 57 908 tys. zł, oraz rzeczowych aktywów trwałych w kwocie 57 660 tys. zł w tym w 2009 roku 57 660 tys. zł (do dnia 31 grudnia 2007 roku jednostki wchodzące w skład Grupy zawarły umowy z kontrahentami na nabycie w przyszłości wartości niematerialnych w kwocie 66 209 tys. zł, w tym w 2008 roku 66 209 tys. zł, oraz rzeczowych aktywów trwałych w kwocie 12 055 tys. zł, w tym w 2008 roku 12 055 tys. zł).

38. Nieruchomości inwestycyjne

Grupa stosuje do wyceny nieruchomości inwestycyjnych model ceny nabycia.

Nie występują ograniczenia prawa do zbycia nieruchomości inwestycyjnych i praw do przekazania przychodu i zysku z tego tytułu.

Zmiana stanu wartości nieruchomości inwestycyjnych:

	31.12.2008	31.12.2007
Wartość brutto		
Wartość na początek okresu	99 626	94 126
Zwiększenia stanu	23 756	10 467
Nabycie nieruchomości	7	145
Przeniesienie z nieruchomości własnych	9 522	9 690
Inne zmiany	14 227	632
Zmniejszenia stanu	-2 143	-4 967
Przeniesienie do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży	-1 758	-
Inne zmiany	-385	-4 967
Wartość na koniec okresu	121 239	99 626
Odpisy amortyzacyjne		
Wartość na początek okresu	32 294	32 802
Zwiększenia stanu	8 999	6 934
Przeniesienie z nieruchomości własnych	3 276	3 898
Inne zmiany	3 187	546
Amortyzacja	2 536	2 490
Zmniejszenia stanu	-885	-7 442
Przeniesienie do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży	-623	-
Inne zmiany	-262	-7 442
Wartość na koniec okresu	40 408	32 294
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości		
Wartość na początek okresu	8 773	8 654
Zwiększenia	1 206	350
Przeniesienie z nieruchomości własnych	110	350
Różnice kursowe	546	-
Inne zmiany	550	-
Zmniejszenia	-	-231
Różnice kursowe	-	-231
Wartość na koniec okresu	9 979	8 773
Wartość bilansowa netto		
na początek okresu	58 559	52 670
na koniec okresu	70 852	58 559

Wartość godziwa nieruchomości inwestycyjnych na 31 grudnia 2008 roku wynosiła 92 579 tys. zł (na 31 grudnia 2007 roku wynosiła 73 624 tys. zł). Wartość godziwą ustalono w oparciu o wyceny rzeczoznawców majątkowych.

W rachunku zysków i strat ujęto następujące kwoty przychodów i kosztów związanych z nieruchomościami inwestycyjnymi:

	2008	2007
Przychody z czynszów dotyczących nieruchomości inwestycyjnych	3 966	4 320
Bezpośrednie koszty operacyjne dotyczące nieruchomości inwestycyjnych (w tym: koszty napraw i utrzymania), które w danym okresie przyniosły przychody z czynszów	-1 115	-904
Bezpośrednie koszty operacyjne dotyczące nieruchomości inwestycyjnych (w tym: koszty napraw i utrzymania), które nie przyniosły w danym okresie przychodów z czynszów	-155	-22

39. Inne aktywa

	31.12.2008	31.12.2007
Koszty do rozliczenia w czasie	109 895	147 957
Prawo użytkowania wieczystego gruntu	17 325	17 620
Dochody do otrzymania	28 283	33 154
Aktywa do zbycia	918	6 845
Rozrachunki międzybankowe i międzyoddziałowe	9 137	556 895
Należności od dłużników różnych	670 433	1 379 739
Razem inne aktywa	835 991	2 142 210

Koszty do rozliczenia w czasie dotyczą poszczególnych rodzajów wydatków, których rozliczenie w ciężar rachunku zysków i strat nastąpi stosownie do upływu czasu w przyszłych okresach sprawozdawczych.

Aktywa do zbycia stanowią aktywa przejęte za długi, które wykazuje się według wartości stanowiącej kwotę długu, za który aktywa przejęto, pomniejszonej o odpis aktualizujący wartość tych aktywów utworzonego w wysokości różnicy pomiędzy kwotą długu a niższą od niej wartością godziwą przejętych aktywów. W przypadku nadwyżki między wartością godziwą przejętego aktywa a wartością długu, różnica stanowi zobowiązanie wobec kredytobiorcy.

Bank dokonuje sprzedaży aktywów przejętych za długi w przypadku nieruchomości w okresie nie dłuższym niż 5 lat oraz w okresie nie dłuższym niż 3 lata w odniesieniu do pozostałych składników przejętych za długi od daty przejęcia. Po upływie tego okresu Bank przenosi wartość niesprzedanych aktywów przejętych za długi do odpowiednich pozycji rzeczowych aktywów trwałych użytkowanych przez Bank.

Poniższa tabela przedstawia pozycje aktywów do zbycia według tytułów

Pozycja	31.12.2008	31.12.2007
Środki transportu	117	135
Inne ruchomości	801	6 710
Razem aktywa do zbycia	918	6 845

40. Aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań

Według stanu na dzień 31 grudnia 2008 roku oraz 31 grudnia 2007 roku Grupa posiada w swoim portfelu aktywa finansowe, które stanowią zabezpieczenie zobowiązań.

31.12.2008

Rodzaj transakcji	Przedmiot zabezpieczenia	Wartość bilansowa aktywów stanowiących zabezpieczenie zobowiązań	Wartość nominalna aktywów stanowiących zabezpieczenie zobowiązań	Wartość zobowiązań podlegających zabezpieczeniu
Repo	obligacje	4 916 299	4 960 384	4 685 619
Sell-buy-back	obligacje	2 009 231	1 994 623	2 010 912
Pokrycie Funduszu ochrony środków gwarantowanych na rzecz Bankowego Funduszu Gwarancyjnego	obligacje, bony	253 028	240 040	-
Kredyt lombardowy i techniczny	obligacje, bony	3 282 012	3 129 960	-
Inne kredyty	obligacje	556 445	530 000	547 339
Emisja hipotecznych listów zastawnych	Wierzytelności zabezpieczone hipoteką, obligacje i instrumenty zabezpieczające	1 435 263	1 470 473	700 203

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Banku Pekao S.A.
za rok zakończony dnia 31 grudnia 2008

(w tys. zł)

31.12.2007

Rodzaj transakcji	Przedmiot zabezpieczenia	Wartość bilansowa aktywów stanowiących zabezpieczenie zobowiązań	Wartość nominalna aktywów stanowiących zabezpieczenie zobowiązań	Wartość zobowiązań podlegających zabezpieczeniu
Repo	obligacje	1 207 152	1 180 533	1 208 252
Sell-buy-back	obligacje	2 582 140	2 587 015	2 583 122
Pokrycie Funduszu ochrony środków gwarantowanych na rzecz Bankowego Funduszu Gwarancyjnego	obligacje, bony	149 636	155 030	-
Kredyt lombardowy i techniczny	obligacje, bony	1 511 860	1 524 970	-
Emisja hipotecznych listów zastawnych	Wierzytelności zabezpieczone hipoteką, obligacje i instrumenty zabezpieczające	1 167 129	1 192 404	735 090

41. Zobowiązania wobec Banku Centralnego

	31.12.2008	31.12.2007
Kredyty otrzymane	1 469 675	1 485 921
Transakcje repo	3 347 824	-
Razem zobowiązania wobec Banku Centralnego	4 817 499	1 485 921

42. Zobowiązania wobec innych banków

	31.12.2008	31.12.2007
Rachunki bieżące	1 497 724	1 013 931
Depozyty innych banków i pozostałe zobowiązania	5 049 042	3 371 445
Otrzymane kredyty i pożyczki	1 883 433	2 455 779
Środki pieniężne w drodze	99 504	495 952
Transakcje z przyrzeczeniem odkupu	1 620 036	1 083 127
Naliczone odsetki	25 782	35 957
Razem zobowiązania wobec innych banków	10 175 521	8 456 191

Na dzień 31 grudnia 2008 roku wartość zobowiązań wobec innych banków oprocentowanych stopą zmienną wynosi 484 131 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2007 roku: 715 526 tys. zł), zaś stałą 9 566 104 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2007 roku 7 208 757 tys. zł).

43. Zobowiązania przeznaczone do obrotu

	31.12.2008	31.12.2007
Zobowiązania z tytułu krótkiej pozycji papierów wartościowych	405 979	491 382
Razem zobowiązania przeznaczone do obrotu	405 979	491 382

44. Zobowiązania wobec klientów

	31.12.2008	31.12.2007
Zobowiązania wobec podmiotów gospodarczych	40 622 418	42 256 666
Środki na rachunkach bieżących i depozyty overnight	16 031 243	21 429 021
Depozyty terminowe oraz pozostałe zobowiązania	24 418 859	20 130 001
Zobowiązania w drodze	84 977	636 414
Naliczone odsetki	87 339	61 230
Zobowiązania wobec jednostek budżetowych	6 846 070	8 465 213
Środki na rachunkach bieżących i depozyty overnight	4 051 817	6 260 405
Depozyty terminowe i pozostałe zobowiązania	2 782 928	2 187 383
Zobowiązania w drodze	-	6 713
Naliczone odsetki	11 325	10 712
Zobowiązania wobec ludności	41 695 740	36 515 030
Środki na rachunkach bieżących i depozyty overnight	18 147 971	18 830 213
Depozyty terminowe i pozostałe zobowiązania	23 028 897	17 603 673
Zobowiązania w drodze	318 012	2
Naliczone odsetki	200 860	81 142
Transakcje z przyrzeczeniem odkupu	1 724 820	2 707 169
Transakcje terminowe	1 723 395	2 703 862
Naliczone odsetki	1 425	3 307
Razem zobowiązania wobec klientów	90 889 048	89 944 078

Na dzień 31 grudnia 2008 roku wartość zobowiązań wobec klientów oprocentowanych stopą zmienną wynosi 40 522 542 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2007 roku: 50 077 363 tys. zł), zaś stałą 49 662 568 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2007 roku: 39 067 195 tys. zł).

45. Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych

	31.12.2008	31.12.2007
Zobowiązania z tytułu emisji obligacji	50 009	911 367
Zobowiązania z tytułu emisji certyfikatów depozytowych	1 716 883	2 049 588
Zobowiązania z tytułu emisji listów zastawnych	690 495	727 590
Naliczone odsetki	13 315	28 233
Razem	2 470 702	3 716 778

Nie wystąpiły przypadki nieterminowego wywiązywania się przez Grupę z tytułu spłaty kapitału, wypłaty odsetek i wykupu własnych dłużnych papierów wartościowych.

31.12.2008

Rodzaj papieru	Waluta emisji	Wartość nominalna	Data wykupu	Warunki oprocentowania
certyfikaty depozytowe	EUR	5 992	2009-06-30	struktura - zależne od indeksu DJ EuroStoxx 50
certyfikaty depozytowe	EUR	32 891	2011-03-08	uzależnione od: indeksu FTSE EPRA oraz FTSE EPRA Euro Zero, DJ EuroSTOXX, Nikkei225, S&P500, HSCE
certyfikaty depozytowe	EUR	2 758	2011-03-08	odsetki gwarantowane (2%) + ods. premiowe uzależnione od indeksów giełdowych – FTSE EPRA oraz FTSE EPEU, DJ EuroSTOXX, Nikkei225, S&P500, HSCEI
certyfikaty depozytowe	EUR	3 955	2010-09-27	odsetki uzależnione od zmian indeksów : DXAEP, SPGTAQUE, SPGTINFE, DJGTT
certyfikaty depozytowe	EUR	26 357	2010-09-27	odsetki uzależnione od zmian indeksów : DXAEP, SPGTAQUE, SPGTINFE, DJGTT
certyfikaty depozytowe	EUR	7 865	2010-11-22	odsetki uzależnione od zmian: Indeksu S&P 500, Indeksu FTSE 100, Indeksu Nikkei 225

Rodzaj papieru	Waluta emisji	Wartość nominalna	Data wykupu	Warunki oprocentowania
certyfikaty depozytowe	PLN	144 729	2009-01-16	uzależnione od: equities, koszyka 3 indeksów: Nikkei 225; HSCEI; TWSE
certyfikaty depozytowe	PLN	76 555	2009-06-18	uzależnione od: equities, koszyka 3 indeksów: Nikkei 225; HSCEI; TWSE
certyfikaty depozytowe	PLN	33 396	2009-01-16	uzależnione od: equities, koszyka 3 indeksów: Nikkei 225; HSCEI; TWSE
certyfikaty depozytowe	PLN	17 134	2009-06-18	uzależnione od: equities, koszyka 3 indeksów: Nikkei 225; HSCEI; TWSE
certyfikaty depozytowe	PLN	4 150	2009-06-30	struktura - zależne od indeksu DJ EuroStoxx 50
certyfikaty depozytowe	PLN	181 446	2009-05-18	odsetki uzależnione od zmian: indeksu Dow Jones Euro Stoxx Select Dividend 30 Index i indeksu Dow Jones Euro Stoxx 50 Price Index
certyfikaty depozytowe	PLN	141 802	2009-08-03	odsetki uzależnione od zmian: indeksu Dow Jones Euro Stoxx Select Dividend 30 Index i indeksu Dow Jones Euro Stoxx 50 Price Index
certyfikaty depozytowe	PLN	3 000	2009-05-18	odsetki uzależnione od zmian: indeksu Dow Jones Euro Stoxx Select Dividend 30 Index i indeksu Dow Jones Euro Stoxx 50 Price Index
certyfikaty depozytowe	PLN	157 436	2010-06-11	uzależnione od indeksów Dow Jones Euro Stoxx 50, S&P GSCI Gold Index Excess Return, CECE Trade Index EUR, S&P GSCI Agricultural Index ER
certyfikaty depozytowe	PLN	153 733	2011-03-08	uzależnione od: indeksu FTSE EPRA oraz FTSE EPRA EPEU, DJ EuroSTOXX, Nikkei225, S&P500, HSCEI
certyfikaty depozytowe	PLN	13 240	2011-03-08	odsetki gwarantowane (4%) + ods. premiowe uzależnione od indeksów giełdowych – FTSE EPRA oraz FTSE EPRAEPEU, DJ EuroSTOXX, Nikkei225, S&P500, HSCEI
certyfikaty depozytowe	PLN	45 078	2010-09-27	odsetki uzależnione od zmian indeksów : DXAEP, SPGTAQUE, SPGTINFE, DJGTT
certyfikaty depozytowe	PLN	171 174	2010-09-27	odsetki uzależnione od zmian indeksów : DXAEP, SPGTAQUE, SPGTINFE, DJGTT
certyfikaty depozytowe	PLN	76 950	2010-11-22	odsetki uzależnione od zmian: Indeksu S&P 500, Indeksu FTSE 100, Indeksu Nikkei 225
certyfikaty depozytowe	PLN	49 012	2010-03-02	odsetki uzależnione od zmian: Russian Depository Index w USD
certyfikaty depozytowe	PLN	75 747	2010-03-02	odsetki uzależnione od zmian Indeksu WIG20
certyfikaty depozytowe	USD	67 674	2009-01-16	uzależnione od: equities, koszyka 3 indeksów azjatyckich Nikkei 225; HSCEI; TWSE
certyfikaty depozytowe	USD	25 092	2009-06-18	uzależnione od: equities, koszyka 3 indeksów azjatyckich Nikkei 225; HSCEI; TWSE
certyfikaty depozytowe	USD	31 807	2009-01-16	odsetki gwarantowane: 3% + odsetki uzależnione od koszyka 3 indeksów azjatyckich Nikkei 225; HSCEI; TWSE
certyfikaty depozytowe	USD	8 533	2009-06-18	odsetki gwarantowane: 3% + odsetki uzależnione od koszyka 3 indeksów azjatyckich Nikkei 225; HSCEI; TWSE
certyfikaty depozytowe	USD	412	2009-06-30	struktura - zależne od indeksu DJ EuroStoxx 50

Rodzaj papieru	Waluta emisji	Wartość nominalna	Data wykupu	Warunki oprocentowania
certyfikaty depozytowe	USD	66 353	2009-05-18	struktura - zależne od indeksów DJ EuroStoxx 50, DJ EuroStoxx Select Divident 30
certyfikaty depozytowe	USD	35 660	2009-08-03	struktura - zależne od indeksów DJ EuroStoxx 50, DJ EuroStoxx Select Divident 30
certyfikaty depozytowe	USD	31 736	2011-03-08	uzależnione od: indeksu FTSE EPRA oraz FTSE EPEU, DJ EuroSTOXX, Nikkei225, S&P500, HSCEI
certyfikaty depozytowe	USD	5 784	2011-03-08	odsetki gwarantowane (4%) + ods. premiowe uzależnione od indeksów giełdowych – FTSE EPRA oraz FTSE EPEU, DJ EuroSTOXX, Nikkei225, S&P500, HSCEI
certyfikaty depozytowe	USD	8 805	2010-09-27	odsetki uzależnione od zmian indeksów : DXAEP, SPGTAQUE, SPGTINFE, DJGTT
certyfikaty depozytowe	USD	30 995	2010-09-27	odsetki uzależnione od zmian indeksów : DXAEP, SPGTAQUE, SPGTINFE, DJGTT
certyfikaty depozytowe	USD	17 149	2010-11-22	odsetki uzależnione od zmian: Indeksu S&P 500, Indeksu FTSE 100, Indeksu Nikkei 225
obligacje zamienne na akcje	PLN	3	2012-12-31	
obligacje	PLN	5 000	2009-01-15	7,24
obligacje	PLN	4 890	2009-01-30	7,31
obligacje	PLN	5 000	2009-02-18	7,38
obligacje	PLN	1 400	2009-01-08	7,02
obligacje	PLN	4 650	2009-01-22	7,07
obligacje	UAH	29 467	2010-01-18	10,35
listy zastawne	PLN	134 558	2012-06-02	wibor 6M+0,3%
listy zastawne	PLN	257 730	2010-11-21	wibor 6M+0,25%
listy zastawne	PLN	199 500	2011-03-28	wibor 6M+0,25%
listy zastawne	PLN	100 000	2012-01-12	wibor 6M+0,25%

31.12.2007

Rodzaj papieru	Waluta emisji	Wartość nominalna	Data wykupu	Warunki oprocentowania
certyfikaty depozytowe	EUR	5 215	2009-06-30	struktura - zależne od indeksu DJ EuroStoxx 50
certyfikaty depozytowe	EUR	34 799	2008-12-16	uzależnione od koszyka 3 surowców (metali)
certyfikaty depozytowe	EUR	28 663	2011-03-08	uzależnione od: indeksu FTSE EPRA oraz FTSE EPRA EuroZero, DJ EuroSTOXX, Nikkei225, S&P500, HSCEI
certyfikaty depozytowe	EUR	2 421	2011-03-08	odsetki gwarantowane (2%) + ods. premiowe uzależnione od indeksów giełdowych – FTSE EPRA oraz FTSE EPEU, DJ EuroSTOXX, Nikkei225, S&P500, HSCEI
certyfikaty depozytowe	EUR	3 396	2010-09-27	odsetki uzależnione od zmian indeksów : DXAEP, SPGTAQUE, SPGTINFE, DJGTT
certyfikaty depozytowe	EUR	23 022	2010-09-27	odsetki uzależnione od zmian indeksów : DXAEP, SPGTAQUE, SPGTINFE, DJGTT
certyfikaty depozytowe	EUR	6 842	2010-11-22	odsetki uzależnione od zmian: Indeksu S&P 500, Indeksu FTSE 100, Indeksu Nikkei 225
certyfikaty depozytowe	PLN	10 000	2008-03-31	stopa premiowa uzależnione od: WIBOR 6M
certyfikaty depozytowe	PLN	158 841	2009-01-16	uzależnione od: equities, koszyka 3 indeksów: Nikkei 225; HSCEI; TWSE

Rodzaj papieru	Waluta emisji	Wartość nominalna	Data wykupu	Warunki oprocentowania
certyfikaty depozytowe	PLN	83 001	2009-06-18	uzależnione od: equities, koszyka 3 indeksów: Nikkei 225; HSCEI; TWSE
certyfikaty depozytowe	PLN	35 579	2009-01-16	uzależnione od: equities, koszyka 3 indeksów: Nikkei 225; HSCEI; TWSE
certyfikaty depozytowe	PLN	19 678	2009-06-18	uzależnione od: equities, koszyka 3 indeksów: Nikkei 225; HSCEI; TWSE
certyfikaty depozytowe	PLN	4 510	2009-06-30	struktura - zależne od indeksu DJ EuroStoxx 50
certyfikaty depozytowe	PLN	184 972	2009-05-18	odsetki uzależnione od zmian: indeksu Dow Jones Euro Stoxx Select Dividend 30 Index i indeksu Dow Jones Euro Stoxx 50 Price Index
certyfikaty depozytowe	PLN	144 497	2009-08-03	odsetki uzależnione od zmian: indeksu Dow Jones Euro Stoxx Select Dividend 30 Index i indeksu Dow Jones Euro Stoxx 50 Price Index
certyfikaty depozytowe	PLN	3 000	2009-05-18	odsetki uzależnione od zmian: indeksu Dow Jones Euro Stoxx Select Dividend 30 Index i indeksu Dow Jones Euro Stoxx 50 Price Index
certyfikaty depozytowe	PLN	197 561	2008-12-16	uzależnione od koszyka 3 surowców (metali)
certyfikaty depozytowe	PLN	12 000	2008-03-04	stopa premiowa uzależnione od: EPEU
certyfikaty depozytowe	PLN	158 447	2011-03-08	uzależnione od: indeksu FTSE EPRA oraz FTSE EPRA EPEU, DJ EuroSTOXX, Nikkei225, S&P500, HSCEI
certyfikaty depozytowe	PLN	13 491	2011-03-08	odsetki gwarantowane (4%) + ods. premiowe uzależnione od indeksów giełdowych – FTSE EPRA oraz FTSE EPRAEPEU, DJ EuroSTOXX, Nikkei225, S&P500, HSCEI
certyfikaty depozytowe	PLN	7 900	2008-07-18	Wibor 6M
certyfikaty depozytowe	PLN	13 300	2008-01-28	Wibor 6M
certyfikaty depozytowe	PLN	30 000	2008-10-24	Wibor 3M
certyfikaty depozytowe	PLN	20 000	2008-03-27	Wibor 3M
certyfikaty depozytowe	PLN	9 500	2008-08-22	Wibor 6M
certyfikaty depozytowe	PLN	47 244	2010-09-27	odsetki uzależnione od zmian indeksów : DXAEP, SPGTAQUE, SPGTINFE, DJGTT
certyfikaty depozytowe	PLN	178 321	2010-09-27	odsetki uzależnione od zmian indeksów : DXAEP, SPGTAQUE, SPGTINFE, DJGTT
certyfikaty depozytowe	PLN	82 401	2010-11-22	odsetki uzależnione od zmian: Indeksu S&P 500, Indeksu FTSE 100, Indeksu Nikkei 225
certyfikaty depozytowe	PLN	5 000	2008-01-31	stopa premiowa uzależnione od: WIBOR 6M
certyfikaty depozytowe	PLN	182 151	2008-11-10	odsetki gwarantowane : 7% + odsetki premiowe zależne od indeksu DJ EuroStoxx 50
certyfikaty depozytowe	PLN	83 051	2008-12-15	struktura – zależne od indeksu DJ EuroStoxx 50
certyfikaty depozytowe	USD	60 802	2009-01-16	uzależnione od: equities, koszyka 3 indeksów azjatyckich Nikkei 225; HSCEI; TWSE
certyfikaty depozytowe	USD	22 731	2009-06-18	uzależnione od: equities, koszyka 3 indeksów azjatyckich Nikkei 225; HSCEI; TWSE
certyfikaty depozytowe	USD	27 316	2009-01-16	odsetki gwarantowane: 3% + odsetki uzależnione od koszyka 3 indeksów azjatyckich Nikkei 225; HSCEI; TWSE
certyfikaty depozytowe	USD	7 595	2009-06-18	odsetki gwarantowane: 3% + odsetki uzależnione od koszyka 3 indeksów azjatyckich Nikkei 225; HSCEI; TWSE
certyfikaty depozytowe	USD	825	2009-06-30	struktura – zależne od indeksu DJ EuroStoxx 50
certyfikaty depozytowe	USD	56 278	2009-05-18	struktura – zależne od indeksów DJ EuroStoxx 50, DJ EuroStoxx □ zależ Divident 30
certyfikaty depozytowe	USD	29 980	2009-08-03	struktura – zależne od indeksów DJ EuroStoxx 50, DJ EuroStoxx □ zależ Divident 30

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Banku Pekao S.A.
za rok zakończony dnia 31 grudnia 2008

(w tys. zł)

Rodzaj papieru	Waluta emisji	Wartość nominalna	Data wykupu	Warunki oprocentowania
certyfikaty depozytowe	USD	56 611	2008-12-16	uzależnione od koszyka 3 surowców (metali)
certyfikaty depozytowe	USD	26 595	2011-03-08	uzależnione od: indeksu FTSE EPRA oraz FTSE EPEU, DJ EuroSTOXX, Nikkei225, S&P500, HSCEI
certyfikaty depozytowe	USD	4 807	2011-03-08	odsetki gwarantowane (4%) + ods. Premiowe uzależnione od indeksów giełdowych – FTSE EPRA oraz FTSE EPEU, DJ EuroSTOXX, Nikkei225, S&P500, HSCEI
certyfikaty depozytowe	USD	7 549	2010-09-27	odsetki □ uzależnione od zmian indeksów : DXAEP, SPGTAQUE, SPGTINFE, DJGTT
certyfikaty depozytowe	USD	26 683	2010-09-27	odsetki □ uzależnione od zmian indeksów : DXAEP, SPGTAQUE, SPGTINFE, DJGTT
certyfikaty depozytowe	USD	17 379	2010-11-22	odsetki □ uzależnione od zmian: Indeksu S&P 500, Indeksu FTSE 100, Indeksu Nikkei 225
obligacje	PLN	31 846	2008-11-03	Stale 5,3 %
obligacje zamienne na akcje	PLN	3	2008-12-30	
obligacje	PLN	28 540	2008-01-07	interpolacja WIBOR1M/3M + 25bps
obligacje	PLN	35 860	2008-01-14	interpolacja WIBOR1M/3M + 25bps
obligacje	PLN	32 980	2008-01-21	interpolacja WIBOR1M/3M + 25bps
obligacje	PLN	33 000	2008-01-28	interpolacja WIBOR1M/3M + 25bps
obligacje	PLN	23 070	2008-02-04	interpolacja WIBOR1M/3M + 25bps
obligacje	PLN	11 740	2008-01-10	WIBOR 1M + 25 bps
obligacje	PLN	6 150	2008-01-23	WIBOR 1M + 25 bps
obligacje	PLN	100 000	2008-03-31	WIBOR 3M + 40 bps
obligacje	PLN	100 000	2008-06-30	WIBOR 3M + 35 bps
obligacje	PLN	100 000	2008-09-30	WIBOR 3M + 30 bps
obligacje	PLN	16 880	2008-01-08	interpolacja WIBOR1M/3M + 25bps
obligacje	PLN	20 000	2008-01-15	interpolacja WIBOR1M/3M + 25bps
obligacje	PLN	30 000	2008-01-22	interpolacja WIBOR1M/3M + 25bps
obligacje	PLN	32 630	2008-01-29	interpolacja WIBOR1M/3M + 25bps
obligacje	PLN	10 450	2008-01-31	interpolacja WIBOR1M/3M + 25bps
obligacje	PLN	600	2008-02-08	interpolacja WIBOR1M/3M + 25bps
obligacje	UAH	298 457	2010-01-18	przez pierwsze 2 lata stałe 8,8 %
listy zastawne	PLN	135 000	2012-06-02	Wibor + 0,30%
listy zastawne	PLN	254 250	2010-11-21	Wibor + 0,25%
listy zastawne	PLN	200 000	2011-03-28	Wibor + 0,25%
listy zastawne	PLN	100 000	2012-01-12	Wibor + 0,25%
listy zastawne	PLN	22 000	2008-04-30	Wibor + 0,60%
listy zastawne	PLN	8 000	2008-05-19	Wibor + 0,50%
listy zastawne	PLN	10 000	2008-05-19	Wibor + 0,60%

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Banku Pekao S.A.
za rok zakończony dnia 31 grudnia 2008

(w tys. zł)

Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych wg terminów wymagalności:													
31 grudnia 2008	- do 1 miesiąca		- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy		- powyżej 3 miesięcy do 1 roku		- powyżej 1 roku do 5 lat		- powyżej 5 lat		o nieokreślonej wymagalności		Razem
	Wartość księgowa	Średnia Rentowność (%)	Wartość księgowa	Średnia Rentowność (%)	Wartość księgowa	Średnia Rentowność (%)	Wartość księgowa	Średnia Rentowność (%)	Wartość księgowa	Średnia Rentowność (%)	Wartość księgowa	Wartość księgowa	Średnia Rentowność (%)
- certyfikaty depozytowe	279 313	3,58	-		559 910	4,81	880 670	4,42	-		-	1 719 893	4,41
- listy zastawne	-		-		-		700 203	6,56	-		-	700 203	6,56
-obligacje	15 871	5,52	4 951	5,65	-		29 784	10,35	-		-	50 606	8,38
Razem	295 184	3,68	4 951	5,65	559 910	4,81	1 610 657	5,46	-		-	2 470 702	5,10
w tym odsetki	1 928		-		645		10 742		-		-	13 315	

Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych wg terminów wymagalności:													
31 grudnia 2007	- do 1 miesiąca		- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy		- powyżej 3 miesięcy do 1 roku		- powyżej 1 roku do 5 lat		- powyżej 5 lat		o nieokreślonej wymagalności		Razem
	Wartość księgowa	Średnia Rentowność (%)	Wartość księgowa	Średnia Rentowność (%)	Wartość księgowa	Średnia Rentowność (%)	Wartość księgowa	Średnia Rentowność (%)	Wartość księgowa	Średnia Rentowność (%)	Wartość księgowa	Wartość księgowa	Średnia Rentowność (%)
- certyfikaty depozytowe	18 363	5,20	41 707	5,45	604 361	3,92	1 400 511	5,67	-		-	2 064 942	5,15
- listy zastawne	-		-		40 348	5,33	695 860	5,76	-		-	736 208	5,74
-obligacje	257 441	5,27	123 498	5,66	232 123	5,89	302 566	10,51	-		-	915 628	7,21
Razem	275 804	5,27	165 205	5,61	876 832	4,51	2 398 937	6,31	-		-	3 716 778	5,78
w tym odsetki	107		-		13 562		14 564		-		-	28 233	

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Banku Pekao S.A.
za rok zakończony dnia 31 grudnia 2008

(w tys. zł)

46. Rezerwy

2008	Rezerwa na sprawy sporne	Rezerwa na świadczenia emerytalne	Rezerwa na udzielone zobowiązania i gwarancje	Inne rezerwy	Razem
Stan na 1.01.2008	57 046	115 266	186 161	21 355	379 828
Utworzenie/aktualizacja rezerw	4 062	1 076	106 089	9 006	120 233
Wykorzystanie rezerw	-6 872	-67	-	-	-6 939
Rozwiązanie rezerw	-33 583	-120	-154 983	-1 054	-189 740
Różnice kursowe	-109	-	5 028	-213	4 706
Inne zmiany	-2 015	42	-1 634	2 258	-1 349
Stan rezerw na 31.12.2008	18 529	116 197	140 661	31 352	306 739

2007	Rezerwa na sprawy sporne	Rezerwa na świadczenia emerytalne	Rezerwa na udzielone zobowiązania i gwarancje	Inne rezerwy	Razem
Stan na 1.01.2007	41 947	65 370	112 668	3 958	223 943
Bilanse otwarcia spółek konsolidowanych po raz pierwszy „Połączenie z Pekao 285”	-	106	-	-	106
Utworzenie/aktualizacja rezerw	4 951	23 969	240 472	17 544	286 936
Wykorzystanie rezerw	-3 290	-61	-	-	-3 351
Rozwiązanie rezerw	-8 310	-15	-221 467	-	-229 792
Różnice kursowe	1 733	-	2 069	-	3 802
Inne zmiany	-272	-86	-	-147	-505
Stan rezerw na 31.12.2007	57 046	115 266	186 161	21 355	379 828

47. Pozostałe zobowiązania

	31.12.2008	31.12.2007
Przychody przyszłych okresów	167 733	174 233
Rezerwy na urlopy wypoczynkowe	57 790	55 750
Rezerwy na pozostałe zobowiązania pracownicze	170 276	259 338
Rezerwa na koszty rzeczowe	98 756	109 385
Pozostałe koszty do zapłacenia	16 887	36 544
Wierzyciele różni	528 688	1 318 711
Zobowiązania z tytułu rozliczenia spin-off z „Pekao 285”	-	594 765
Rozrachunki międzybankowe i międzyoddziałowe	345 719	526 921
Razem pozostałe zobowiązania	1 385 849	3 075 647

48. Świadczenia pracownicze

Program motywacyjny – program opcji menedżerskich Banku Pekao S.A.

Opcje na akcje przyznawane są w ramach programu motywacyjnego dla kadry menedżerskiej kluczowej dla realizacji strategii Grupy Kapitałowej Banku, ustanowionego uchwałą Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Banku z dnia 25 lipca 2003 roku.

Program realizowany jest w trybie warunkowego podwyższenia kapitału zakładowego Banku w drodze emisji następujących akcji, obejmowanych w wykonaniu praw obligacji z prawem pierwszeństwa do objęcia akcji Banku.

Typ akcji	Liczba akcji emitowanych w ramach warunkowego podwyższenia kapitału zakładowego	Wartość nominalna 1 akcji	Cena emisyjna 1 akcji	Podstawa ustalenia ceny emisyjnej
Zwykłe na okaziciela; seria F	830 000	1 zł	108,37 zł	średnia rynkowych cen zamknięcia akcji Banku na Gieldzie Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. za okres lipca i sierpnia 2003 roku
Zwykłe na okaziciela seria G	830 000	1 zł	123,06 zł	średnia rynkowych cen zamknięcia akcji Banku na Gieldzie Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. za okres lutego i marca 2004 roku

Po zrealizowaniu prawa pierwszeństwa do objęcia akcji Banku akcje są ujmowane w kapitale własnym.

Program motywacyjny realizowany będzie w ramach podprogramów (każdego podzielonego na dwie transze) o następujących charakterystykach:

	Program oparty na emisji akcji serii F		Program oparty na emisji akcji serii G	
Data wygaśnięcia	31.12.2010		31.12. 2012	
Cena realizacji (w zł)	108,37		123,06	
Liczba opcji	415 000	415 000	415 000	415 000
Warunki nabywania uprawnień	1. Wykonanie celów indywidualnych w ramach programu MBO w roku 2003. 2. Pozostawanie w stosunku pracy w Grupie Kapitałowej na dzień realizacji prawa z opcji.		1. Wykonanie celów indywidualnych w ramach programu MBO w roku 2004. 2. Pozostawanie w stosunku pracy w Grupie Kapitałowej na dzień realizacji prawa z opcji.	
	3. Wykonanie założonego ROE za rok 2004	3. Wykonanie założonego ROE za rok 2005	3. Wykonanie założonego ROE za rok 2006	3. Wykonanie założonego ROE za rok 2007
Wartość godziwa na dzień 31.12.2008 (w tys. zł)	6 462	6 775	7 849	7 734

Założenia modelu wartości godziwej programu przyjęte na dzień przyznania praw:				
Stopa dywidendy (%)	4,27		5,12	
Wskaźnik zmienności (%)	31,75		31,75	
Stopa procentowa wolna od ryzyka (%)	5,33	5,41	6,66	6,70
Spodziewany okres ważności opcji (w latach)	4,76	5,26	6,18	6,68
Średnia ważona cena akcji (w zł)	112,50		125,00	

Wartość godziwa praw pierwszeństwa do objęcia akcji Banku przyznanych w okresie do 31 grudnia 2008 roku, na dzień 31 grudnia 2008 roku wynosi 28 820 tys. zł i jest ona rozliczana w czasie przez szacowany okres nabywania uprawnień do objęcia akcji Banku przez osoby uczestniczące w programie.

Koszt z tytułu wynagrodzeń w 2008 roku został z tego tytułu powiększony o kwotę 1 657 tys. zł (w 2007 roku – 3 798 tys. zł).

Wartość godziwa prawa pierwszeństwa do objęcia akcji Banku została oszacowana na dzień przyznania opcji (praw pierwszeństwa do objęcia akcji Banku) na podstawie modelu Blacka-Scholesa wyceny opcji na akcje wypłacające dywidendę, z uwzględnieniem oczekiwań Zarządu, co do ilości praw, które zostaną zrealizowane. Wartość programu akcji pracowniczych na każdą datę bilansową koryguje się jeśli zmieniły się oczekiwania Zarządu dotyczące ilości praw, które zostaną zrealizowane. Przy wycenie transakcji rozliczanych w instrumentach kapitałowych nie są

uwzględniane żadne warunki dotyczące efektywności/wyników, poza tymi związanymi z ceną akcji („uwarunkowania rynkowe”).

Spodziewany okres ważności praw pierwszeństwa do objęcia akcji Banku ustalany jest w oparciu o założenie, iż prawa te będą realizowane równomiernie w trakcie życia programu i Bank nie musi jednoznacznie określać możliwych do wystąpienia przebiegów realizacji.

Oczekiwany wskaźnik zmienności oparto na zmienności historycznej.

Przy wycenie wartości godziwej nie były uwzględniane żadne inne cechy charakterystyki przyznanych praw pierwszeństwa do objęcia akcji Banku.

Poniższa tabela przedstawia zmiany w liczbie opcji na akcje oraz średnie ważone ceny wykonania opcji:

	2008		2007	
	Liczba	Średnia ważona cena wykonania	Liczba	Średnia ważona cena wykonania
Występujące na początek okresu	691 921	108,37/123,06	986 762	108,37/123,06
Przyznane w danym okresie	-		-	
Umorzone w danym okresie	52 674		-	
Wykonane w danym okresie(*)	345 972	108,37/123,06	294 841	108,37
Wygasa w danym okresie	-		-	
Występujące na koniec okresu	293 275	123,06	691 921	108,37/123,06
Możliwe do wykonania na koniec okresu	0		-	

(*) średnia ważona cena wykonania opcji z dat wykonania w 2008 roku wyniosła 200,13 zł, (dla roku 2007 wyniosła 232,47 zł)

Program motywacyjny Grupy UniCredit

Program LTIP 2007 (Długoterminowe motywatory- Long Term Incentive Program) stanowi kluczowy element polityki płacowej Grupy UniCredit, zgodnie z którą wynagrodzenia zależą od sytuacji na rynku oraz wypracowanych wyników.

Zgodnie z najlepszą praktyką międzynarodową, plan LTIP Grupy przewiduje przyznanie opcji na akcje oraz akcji za wyniki wybranej grupie menedżerów wysokiego i najwyższego szczebla oraz najzdolniejszych pracowników w celu:

- stworzenia motywatorów do realizacji strategicznych celów Grupy;
- zatrzymania w firmie kluczowych pracowników;
- skutecznego konkurowania na międzynarodowym rynku wynagrodzeń.

Ostateczny wybór beneficjentów oraz świadczeń przyznawanych poszczególnym osobom odbywa się na podstawie następujących kryteriów:

- zgodności z korporacyjnym systemem wartości: szerokie horyzonty, utożsamianie się z firmą oraz konsekwencja w postępowaniu;
- istotności zajmowanego stanowiska: strategicznego znaczenia dla wyników biznesowych lub ładu korporacyjnego Grupy;
- potrzeb w zakresie retencji pracowników: potrzeby zatrzymania w Grupie najzdolniejszych pracowników, szczególnie poszukiwanych przez konkurentów rynkowych;
- oceny wyników i potencjału: realizacji celów oraz uzyskanych i spodziewanych wyników.

Wartość godziwa przyznanych opcji na akcje oraz akcje Banku UniCredito Italiano S.p.A. została oszacowana na dzień przyznania praw na podstawie modelu Hull and White.

Wartość godziwa praw pierwszeństwa do objęcia akcji podmiotu dominującego Banku przyznanych w okresie do 31 grudnia 2008, na dzień 31 grudnia 2008 roku wynosi 23 239 tys. zł i jest ona rozliczana w czasie przez szacowany okres nabywania uprawnień do objęcia akcji przez osoby uczestniczące w programie.

Koszt z tytułu wynagrodzeń w 2008 roku został z tego tytułu powiększony o kwotę 1 991 tys. zł.

Poniższa tabela przedstawia zmiany w liczbie opcji na akcje, akcje Banku UniCredit S.p.A. oraz średnie ważone ceny wykonania.

2008	Opcje na akcje		Akcje	
	Liczba	Średnia ważona cena wykonania(*)	Liczba	Średnia ważona cena
Występujące na początek okresu	1 100 111	17,64/29,58	351 632	-
Przyznane w danym okresie	2 834 638	-	-	-
Umorzone w danym okresie	255 294	17,64/29,58	798 267	-
Wykonane w danym okresie	-	-	-	-
Wygasłe w danym okresie	-	-	81 061	-
Występujące na koniec okresu	3 679 455	17,64/29,58	1 068 838	-
Możliwe do wykonania na koniec okresu	0	-	0	-

2007	Opcje na akcje		Akcje	
	Liczba	Średnia ważona cena wykonania(*)	Liczba	Średnia ważona cena
Występujące na początek okresu	-	-	-	-
Przyznane w danym okresie	1 223 217	29,58	390 981	-
Umorzone w danym okresie	123 106	29,58	39 349	-
Wykonane w danym okresie	-	-	-	-
Wygasłe w danym okresie	-	-	-	-
Występujące na koniec okresu	1 100 111	29,58	351 632	-
Możliwe do wykonania na koniec okresu	0	-	0	-

(*) Wartość 17,64 zł dotyczy programu opcji na akcje UniCredit S.P.A. z 2008 roku, (dla roku 2007 wynosi 29,58 zł)

49. Leasing operacyjny

Grupa jako leasingodawca

Grupa jest leasingodawcą w ramach zaklasyfikowanych jako leasing operacyjny umów najmu budynków stanowiących nieruchomości inwestycyjne oraz środków transportu, sprzętu medycznego, urządzeń i pozostałych środków.

Przyszłe minimalne opłaty leasingowe z tytułu nieodwołalnego leasingu operacyjnego przedstawiają się następująco:

	31.12.2008	31.12.2007
Do roku	23 490	18 254
Od roku do 5 lat	61 539	71 800
Powyżej 5 lat	4 653	4 027
Razem	89 682	94 081

Wartość minimalnych opłat leasingowych z tytułu leasingu operacyjnego ujętych jako przychód 2008 roku wyniosła 56 083 tys. zł (przychód 2007 roku wyniósł 17 425 tys. zł).

Grupa jako leasingobiorca

Grupa jest leasingobiorcą w ramach zaklasyfikowanych jako leasing operacyjny umów najmu budynków.

Kwota przyszłych minimalnych opłat leasingowych z tytułu nieodwołalnego leasingu operacyjnego przedstawia się następująco:

	31.12.2008	31.12.2007
Do roku	131 163	401 810
Od roku do 5 lat	262 551	223 998
Powyżej 5 lat	97 858	113 583
Razem	491 572	739 391

Wartość minimalnych opłat leasingowych z tytułu leasingu operacyjnego ujętych jako koszt 2008 roku wyniosła 209 652 tys. zł (koszt 2007 roku wyniósł 133 427 tys. zł).

Umowy najmu są zwykle zawarte na czas nieokreślony. Dla umów zawartych na czas nieokreślony przyszłe minimalne opłaty leasingowe ustalono w oparciu o okres wypowiedzenia wynikający z umowy. Okres wypowiedzenia na ogół wynosi 3 lub 6 miesięcy. Umowy najmu zawierane są zarówno w złotych, jak i w walutach obcych. Płatności dokonywane są w złotych niezależnie od waluty umowy.

50. Zobowiązania warunkowe

Na dzień 31 grudnia 2008 roku liczba toczących się postępowań sądowych dotyczących zobowiązań Grupy wyniosła 413 postępowań na łączną kwotę 259 183 tys. zł, (na dzień 31 grudnia 2007 roku – 755 na łączną kwotę 783 783 tys. zł).

Na dzień 31 grudnia 2008 roku jednostki Grupy utworzyły rezerwy na sprawy sądowe prowadzone przeciwko jednostkom grupy, które w opinii prawnej wiążą się z ryzykiem wypływu środków z tytułu wypełnienia obowiązku. Wartość rezerw utworzonych na dzień 31 grudnia 2008 roku wynosi 18 529 tys. zł, (na 31 grudnia 2007 roku 57 046 tys. zł).

Na dzień 31 grudnia 2008 roku w przypadku wszystkich pozostałych istotnych postępowań toczących się przeciwko jednostkom Grupy ryzyko wypływu środków z tytułu wypełnienia obowiązku jest znikome.

Udzielone zobowiązania finansowe

	31.12.2008	31.12.2007
Udzielone zobowiązania finansowe razem:	31 193 532	34 264 570
- na rzecz podmiotów finansowych	982 653	1 623 785
- na rzecz podmiotów niefinansowych	28 252 706	30 369 028
- na rzecz budżetu	1 958 173	2 271 757
W tym: udzielone zobowiązania nieodwołalne	30 611 091	33 294 127

Na dzień 31 grudnia 2008 roku Grupa udzieliła zobowiązań finansowych oprocentowanych stałą stopą w wysokości nominalnej 11 580 925 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2007 roku 4 440 578 tys. zł).

	31.12.2008	31.12.2007
Udzielone zobowiązania finansowe oprocentowane stałą stopą:	11 580 925	4 440 578
- wymagalne w ciągu roku od dnia bilansowego	5 676 672	907 364
- wymagalne w ciągu okresu dłuższego niż rok od dnia bilansowego	5 904 253	3 533 214
W tym: udzielone zobowiązania nieodwołalne	11 580 925	4 440 578

Udzielone zobowiązania gwarancyjne

	31.12.2008	31.12.2007
1) Zobowiązania udzielone na rzecz podmiotów finansowych:	427 094	292 325
- gwarancje	370 704	240 207
- poręczenia	48 104	29 830
- potwierdzone akredytywy eksportowe	8 286	22 288
2) Zobowiązania udzielone na rzecz podmiotów niefinansowych:	4 896 694	3 966 028
- gwarancje	4 896 681	3 965 981
- poręczenia	13	47
3) Zobowiązania udzielone na rzecz budżetu:	41 044	193 884
- gwarancje	41 044	193 884
Razem zobowiązania udzielone	5 364 832	4 452 237

Usługi subemisji papierów wartościowych

Według stanu na dzień 31 grudnia 2008 roku funkcjonowały następujące programy papierów wartościowych objęte subemisją:

Nazwa emitenta	Rodzaj papierów wartościowych	Pozostała kwota subemisji do jakiej Grupa zobowiązał się zaangażować w tys. PLN	Okres obowiązywania umowy	Rodzaj submisji
Starostwo Powiatowe Zduńska Wola	obligacje gminne	4 930	22.03.06 – 31.12.10	Bezwarunkowy
Południowy Koncern Energetyczny S.A.	obligacje	14 500	25.09.06 – 01.07.09	Warunkowy
Raiffeisen Leasing S.A.	obligacje	60 000	20.02.06 – 20.02.09	Warunkowy

Według stanu na dzień 31 grudnia 2007 roku funkcjonowały następujące programy papierów wartościowych objęte subemisją:

Nazwa emitenta	Rodzaj papierów wartościowych	Pozostała kwota subemisji do jakiej Grupa zobowiązał się zaangażować w tys. PLN	Okres obowiązywania umowy	Rodzaj submisji
Starostwo Powiatowe Zduńska Wola	obligacje gminne	8 610	22.03.06 – 31.12.15	Bezwarunkowy
Polska Grupa Energetyczna S.A.	obligacje	750 000	30.03.06 – 31.03.08	Warunkowy
Południowy Koncern Energetyczny S.A.	obligacje	126 500	25.09.06 – 25.09.19	Warunkowy
Raiffeisen Leasing S.A.	obligacje	100 000	20.02.06 – 20.02.10	Warunkowy

Papiery wartościowe emitowane przez Starostwo Powiatowe Zduńska Wola, Południowy Koncern Energetyczny S.A., Raiffeisen Leasing S.A. objęte przez Bank subemisją, zaliczają się do papierów z nieograniczoną zbywalnością, nie notowanych na giełdach i nie znajdujących się w regulowanym obrocie pozagiełdowym.

51. Kapitał zakładowy

KAPITAŁ ZAKŁADOWY (STRUKTURA)

Seria / emisja	Rodzaj akcji	Liczba akcji	Wartość serii /emisji wg wartości nominalnej	Sposób pokrycia kapitału	Data rejestracji	Prawo do dywidendy (od daty)
A	zwykłe na okaziciela	137 650 000	137 650	w całości opłacony	21.12.1997	1.01.1998
B	zwykłe na okaziciela	7 690 000	7 690	w całości opłacony	6.10.1998	1.01.1998
C	zwykłe na okaziciela	10 630 632	10 631	w całości opłacony	12.12.2000	1.01.2000
D	zwykłe na okaziciela	9 777 571	9 777	w całości opłacony	12.12.2000	1.01.2000
E	zwykłe na okaziciela	373 644	374	w całości opłacony	29.08.2003	1.01.2003
F	zwykłe na okaziciela	621 411	621	w całości opłacony	29.08.2003	19.05.2006
G	zwykłe na okaziciela	345 972	346	w całości opłacony	29.08.2003	16.05.2007
H	zwykłe na okaziciela	359 840	360	w całości opłacony	29.08.2003	15.05.2008
I	zwykłe na okaziciela	94 763 559	94 764	w całości opłacony	12.08.2004	1.01.2004
					29.11.2007	1.01.2008
Liczba akcji razem w szt.		262 212 629				
Kapitał zakładowy razem w tys. zł			262 213			

Wartość nominalna jednej akcji = 1,00 zł

Zmiana liczby akcji w 2008 (w sztukach)	Akcje wyemitowane i w pełni opłacone	Razem
Stan na początek okresu	261 866 657	261 866 657
Emisja akcji serii G	345 972	345 972
Stan na koniec okresu	262 212 629	262 212 629

Zmiana liczby akcji w 2007 (w sztukach)	Akcje wyemitowane i w pełni opłacone	Razem
Stan na początek okresu	166 808 257	166 808 257
Emisja akcji serii F	294 841	294 841
Emisja akcji serii I	94 763 559	94 763 559
Stan na koniec okresu	261 866 657	261 866 657

13 listopada 2008 Bank sprzedał w serii transakcji giełdowych 5 010 sztuk akcji własnych serii I (Akcje Emisji Podziałowej) o wartości nominalnej 1 zł każda akcja, które nie przypadły akcjonariuszom Banku BPH i zostały skupione przez Bank w roku 2007.

Łączna wartość sprzedaży wyniosła 561 tys. zł, przy średniej cenie sprzedaży jednej akcji 111,93 zł.

Cena emisyjna akcji serii I wynosiła 256,69 zł. Wartość skupionych po cenie emisyjnej przez Bank akcji wyniosła 1 286 tys. zł.

Sprzedane akcje stanowią 0,0019% kapitału zakładowego Banku Pekao S.A. i zapewniają 0,0019% głosów na Walnym Zgromadzeniu. Bank nie wykonywał prawa głosu z tych akcji.

52. Pozostałe kapitały, zysk z lat ubiegłych i roku bieżącego

	31.12.2008	31.12.2007
Pozostałe kapitały		
Kapitał zapasowy	9 409 524	9 331 159
- ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	9 105 832	9 063 248
- pozostały	303 692	267 911
Kapitał z aktualizacji wyceny	34 326	-278 594
- wycena portfela aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	-67 181	-280 929
- podatek odroczoney	13 798	52 830
- wycena portfela instrumentów finansowych zabezpieczających	108 283	-62 340
- podatek odroczoney	-20 574	11 845
Fundusz ogólnego ryzyka bankowego	1 237 850	1 237 850
Pozostałe kapitały rezerwowe	1 594 227	2 098 585
Różnice kursowe	-112 786	-23 091
Obligacje zamienne na akcje – składnik kapitałowy	31 363	27 715
Pozostałe kapitały razem	12 194 504	12 393 624
Zysk (strata) z lat ubiegłych przypisany akcjonariuszom banku	-37 368	-144 181
Zysk netto za rok przypisany akcjonariuszom banku	3 527 964	2 155 478
Pozostałe kapitały, zysk z lat ubiegłych i roku bieżącego razem	15 685 100	14 404 921

Od 1982 roku do 1984 roku oraz od 1988 roku do 1996 roku Grupa funkcjonowała w warunkach hiperinflacji. MSR 29 „Sprawozdawczość finansowa w warunkach hiperinflacji” wymaga przekształcenia każdego składnika kapitału akcjonariuszy (z wyjątkiem niepodzielonych zysków i nadwyżki z przeszacowania) przez ogólną indeksację cen w okresie hiperinflacji. Takie retrospektywne zastosowanie skutkowałoby wzrostem kapitału akcyjnego i wzrostem pozostałych funduszy oraz spadkiem niepodzielonego zysku w tych okresach w ekwiwalentnych kwotach. Ujęcie takiej korekty nie miałooby wpływu na łączną wartość kapitałów Grupy.

53. Informacje dodatkowe do rachunku przepływów pieniężnych

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Pozycje bilansowe	31.12.2008	31.12.2007
Kasa, należności od Banku Centralnego*	8 165 872	3 374 934
Należności od banków z terminem wymagalności do 3 miesięcy	3 500 917	12 883 381
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych prezentowane w rachunku przepływów pieniężnych	11 666 789	16 258 315

*W pozycji „Kasa, należności od Banku Centralnego” nie ujęto obligacji NBP w kwocie 1 767 765 tys. zł (31.12.2007 1 746 276 zł).

Wartość środków pieniężnych i ich ekwiwalentów o ograniczonej możliwości dysponowania wyniosła na dzień 31 grudnia 2008 roku 2 992 602 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2007 roku 3 107 274 tys. zł).

54. Transakcje z jednostkami powiązanymi

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe obejmuje sprawozdanie finansowe spółki Bank Pekao S.A. oraz sprawozdania finansowe jednostek zależnych wymienionych w poniższym zestawieniu:

Nazwa jednostki	Organ rejestrowy	Procentowy udział w kapitale	
		31.12.2008	31.12.2007
UniCredit Bank Ltd.	Narodowy Bank Ukrainy Państwowy rejestr Banków, pod nr 265	100,00	100,00
Centralny Dom Maklerski Pekao S.A.	Sąd Rejonowy dla m, st. Warszawy, XIII Wydział Gospodarczy KRS	100,00	100,00
Pekao Fundusz Kapitałowy Sp. z o.o.	Sąd Rejonowy dla m, st. Warszawy, XII Wydział Gospodarczy KRS	100,00	100,00
Pekao Leasing Sp. z o.o.	Sąd Rejonowy dla m, st., Warszawy, XIII Wydział Gospodarczy KRS	100,00	100,00
Pekao Factoring Sp. z o.o.	Sąd Rejonowy w Lublinie, XI Wydział Gospodarczy KRS	100,00	100,00
Pekao Pioneer Powszechne Towarzystwo Emerytalne S.A.	Sąd Rejonowy dla m, st. Warszawy, XIII Wydział Gospodarczy KRS	65,00	65,00
Pekao Telecentrum Sp. z o.o. (d. Drukbank Sp. z o.o.)	Sąd Rejonowy dla m, st. Warszawy, XII Wydział Gospodarczy KRS	100,00	100,00
Centrum Kart S.A.	Sąd Rejonowy dla m, st., Warszawy, XII Wydział Gospodarczy KRS	100,00	100,00
Pekao Financial Services Sp. z o.o.	Sąd Rejonowy dla m, st. Warszawy, XIII Wydział Gospodarczy KRS	100,00	100,00
Pekao Bank Hipoteczny S.A. (d. BPH Bank Hipoteczny S.A.)	Sąd Rejonowy dla m, st. Warszawy, XII Wydział Gospodarczy KRS	100,00	100,00
Pekao Leasing Holding SA (d: BPH PBK Leasing S.A.)	Sąd Rejonowy dla m, st. Warszawy, XIII Wydział Gospodarczy KRS	80,10	80,10
Pekao Leasing i Finanse SA (d: BPH Leasing S.A.)	Sąd Rejonowy dla m, st., Warszawy, XIII Wydział Gospodarczy KRS	80,10	80,10
Pekao Auto Finanse S.A. (d: BPH Auto Finanse S.A.)	Sąd Rejonowy dla m, st. Warszawy, XIII Wydział Gospodarczy KRS	80,10	80,10
Final Holding Sp. z o. o.	Sąd Rejonowy dla m, st. Warszawy, XIII Wydział Gospodarczy KRS	100,00	100,00
Finanse plc	Rejestr Firm dla Anglii i Walii	100,00	100,00
BDK Consulting Sp. z o.o.	Komitet Wykonawczy Łuckiego Urzędu Miejskiego, pod nr 04051327IO0060469	99,99	99,99

Bank Pekao S.A. jest jednostką dominującą Grupy Kapitałowej Banku Pekao S.A. Jednostką dominującą najwyższego szczebla jest Bank UniCredito Italiano S.p.A.

Informacje o jednostkach zależnych i stowarzyszonych przedstawiono w Nocie 35.

Proces kredytowy w odniesieniu do Kierownictwa Banku oraz podmiotów powiązanych z Bankiem.

Zgodnie z ustawą Prawo bankowe zawieranie transakcji o charakterze kredytowym z członkami Zarządu i Rady Nadzorczej Banku, osobami zajmującymi stanowiska kierownicze w Banku oraz podmiotami z nimi powiązanymi kapitałowo lub organizacyjnie następuje na podstawie Regulaminu uchwalonego przez Radę Nadzorczą Banku.

Regulamin określa szczególne zasady podejmowania decyzji o zawarciu transakcji z wyżej wymienionymi osobami i podmiotami, w tym szczeble decyzyjne uprawnione do podejmowania decyzji oraz przyznane im limity uprawnień. W szczególności zawarcie transakcji z członkiem Zarządu lub Rady Nadzorczej Banku lub podmiotem z nimi powiązany kapitałowo lub organizacyjnie wymaga podjęcia decyzji przez Zarząd i Radę Nadzorczą Banku.

Członkowie Kierownictwa Banku i podmioty z nimi powiązane kapitałowo lub organizacyjnie mogą korzystać z oferowanych przez Bank produktów kredytowych według zasad i na warunkach standardowo oferowanych przez Bank. W szczególności w odniesieniu do tych osób i podmiotów Bank nie stosuje korzystniejszych stóp oprocentowania kredytów.

Ocena ryzyka kredytowego dokonywana jest zgodnie z metodologią stosowaną przez Bank, adekwatnie do segmentu klienta i rodzaju transakcji.

W odniesieniu do podmiotów powiązanych z Bankiem stosowany jest standardowy proces kredytowy, przy czym decyzje o zawarciu transakcji podejmowane są wyłącznie przez szczeble decyzyjne na poziomie Centrali Banku.

Transakcje z podmiotami powiązanymi:

Transakcje z jednostkami powiązanymi na 31 grudnia 2008 roku.

Nazwa jednostki	Należności z tytułu kredytów i lokat	Papiery wartościowe	Należności z wyceny instrumentów pochodnych	Pozostałe należności	Zobowiązania z tytułu kredytów i depozytów	Zobowiązania z wyceny instrumentów pochodnych	Pozostałe zobowiązania
Jednostka dominująca wobec Banku							
UniCredito Italiano S.p.A.	1 091 251	-	5 080	469	214	-	2 286
Jednostki Grupy Unicredito Italiano z wyłączeniem jednostek Grupy Pekao S.A.	1 872 421	-	270 068	52	4 136 625	744 735	45 031
Jednostki zależne							
Property Sp. z o.o.(d. PBK Property Sp.z.o.o)	-	-	-	-	3 343	-	-
Pekao Property S.A. (d. BPH Real Estate S.A.)	-	-	-	-	3 043	-	-
Centrum Bankowości Bezpośredniej Sp. z o.o.	-	-	-	-	5 631	-	-
Jednostki stowarzyszone							
Pirelli Pekao Real Estate Sp. z o.o.	-	-	-	-	56 880	-	-
Xelion. Doradcy Finansowi Sp. z o.o.	1 597	-	-	-	85	-	-
Pioneer Pekao Investment Management S.A.	-	-	-	-	238 829	-	-
Krajowa Izba Rozliczeniowa S.A.	-	-	-	-	36 119	-	-
Kluczowy personel kierowniczy jednostki bądź jej jednostki dominującej	6 238	-	-	-	7 885	-	-
Razem	2 971 507	-	275 148	521	4 488 654	744 735	47 317

Dnia 17 listopada 2008 roku Bank Pekao S.A. zawarł umowę o linię kredytową z UniCredit CAIB AG, umożliwiającą Bankowi Pekao S.A. zaciągnięcie w UniCredit CAIB pożyczki do wysokości 800 milionów Euro. Do dnia 31 grudnia 2008 roku Bank nie wykorzystał żadnych środków dostępnych w ramach wyżej opisanej umowy.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Banku Pekao S.A.
za rok zakończony dnia 31 grudnia 2008

(w tys. zł)

Transakcje z jednostkami powiązanymi na 31 grudnia 2007 roku.

Nazwa jednostki	Należności z tytułu kredytów i lokat	Papiery wartościowe	Należności z wyceny instrumentów pochodnych	Pozostałe należności	Zobowiązania z tytułu kredytów i depozytów	Zobowiązania z wyceny instrumentów pochodnych	Pozostałe zobowiązania
Jednostka dominująca wobec Banku							
UniCredito Italiano S.p.A.	1 589 380	-	23 985	-	592 901	18 541	13 754
Jednostki Grupy Unicredito Italiano z wyłączeniem jednostek Grupy Pekao S.A.	2 360 425	-	397 440	283 162	2 081 909	83 316	637 161
Jednostki zależne							
PBK Property Sp. z o.o.	-	-	-	-	3 112	-	-
Final Holding Sp. z o.o.	-	-	-	-	189	-	-
BPH Real Estate S.A.	-	-	-	-	38	-	-
Centrum Usług Księgowych Sp. z o.o.	-	-	-	-	32	-	-
Jednostki stowarzyszone							
Pirelli Pekao Real Estate Sp. z o.o.	-	-	-	-	89 157	-	-
Xelion, Doradcy Finansowi Sp. z o.o.	-	-	-	-	3 047	-	-
Pioneer Pekao Investment Management S.A.	-	-	-	-	214 999	-	-
Krajowa Izba Rozliczeniowa S.A.	-	-	-	-	26 162	-	-
Bankowe Doradztwo Podatkowe Sp. z o.o.	-	-	-	-	53	-	-
Kluczowy personel kierowniczy jednostki bądź jej jednostki dominującej	12 376	-	-	-	10 415	-	-
Razem	3 962 181	-	421 425	283 162	3 022 014	101 857	650 915

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Banku Pekao S.A.
za rok zakończony dnia 31 grudnia 2008

(w tys. zł)

Transakcje z jednostkami powiązanymi w 2008 roku:

	Przychody z tytułu odsetek	Koszty z tytułu odsetek	Przychody z tytułu prowizji	Koszty z tytułu prowizji	Inne przychody	Inne koszty
Jednostka dominująca wobec Banku	14 613	-265	7 741	-2 080	5 923	-19 719
Jednostki Grupy Unicredit z wyłączeniem jednostek Grupy Pekao S.A.	73 757	-178 168	323 973	-1 158	10 138	-86 179
Jednostki Grupy Pekao S.A.						
Jednostki zależne						
Centrum Bankowości Bezpośredniej Sp. z o.o.	-	-129	2	-	1 689	8
Centrum Usług Księgowych Sp. z o.o.	-	-	1	-	1	-
Metropolis Sp. z o.o.	-	-	-	-	27	-
Property Sp. z o.o. w likwidacji (d. PBK Property Sp. z o.o. w likwidacji)	-	-144	1	-	-	-
Pekao Property S.A. (d. BPH Real Estate S.A.)	-	-85	3	-	-	-
Jednostki stowarzyszone						
Pioneer Pekao Investment Management S.A.	1	-13 610	683	-	63	-
Xelion Doradcy Finansowi Sp. z o.o.	10	-135	32	-84	152	-
Krajowa Izba Rozliczeniowa S.A.	-	-803	8	-	-	-9 955
Pirelli Pekao Real Estate Sp. z o.o.	2	-3 932	18	-	4	-199
Bankowe Doradztwo Podatkowe Sp. z o.o.	-	-	-	-	20	-
Razem jednostki Grupy Pekao S.A.	13	-18 838	748	-84	1 956	-10 162
Kluczowy personel kierowniczy jednostki bądź jej jednostki dominującej	1 035	-389	7	-	-	-30
Razem	89 418	-197 660	332 469	-3 322	18 017	-116 090

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Banku Pekao S.A.
za rok zakończony dnia 31 grudnia 2008

(w tys. zł)

Transakcje z jednostkami powiązanymi w 2007 roku:

	Przychody z tytułu odsetek	Koszty z tytułu odsetek	Przychody z tytułu prowizji	Koszty z tytułu prowizji	Inne przychody	Inne koszty
Jednostka dominująca wobec Banku	12 105	-155	384	-1 466	414	-11 864
Jednostki Grupy Unicredit z wyłączeniem jednostek Grupy Pekao S.A.	42 149	-61 602	692 895	-10 219	59 071	-30 355
Jednostki Grupy Pekao S.A.						
Jednostki zależne						
Centrum Bankowości Bezpośredniej Sp. z o.o./*	-	-	-	-	67	-
Metropolis Sp. z o.o./*	-	-	-	-	4	-
Jednostki stowarzyszone						
Pioneer Pekao Investment Management S.A.	-	-6 950	1 177	-	86	-6
Xelion Doradcy Finansowi Sp. z o.o.	-	-355	34	-302	116	-
Krajowa Izba Rozliczeniowa S.A.	-	-455	6	-	-	-4 949
Pirelli Pekao Real Estate Sp. z o.o.	-	-3 442	50	-5	5	-1 325
Bankowe Doradztwo Podatkowe Sp.z o.o./*	-	-	-	-	3	-
Razem jednostki Grupy Pekao S.A.	-	-11 202	1 267	-307	281	-6 280
Kluczowy personel kierowniczy jednostki bądź jej jednostki dominującej	591	-203	7	-	-	-24
Razem	54 845	-73 162	694 553	-11 992	59 766	-48 523

*/ dane od dnia połączenia do 31.12.2007

Zaangażowanie pozabilansowe o charakterze finansowym dla jednostek powiązanych na dzień 31.12.2008 r. wynosi 103 685 tys. zł (na dzień 31.12.2007 r. 11 000 tys. zł), o charakterze gwarancyjnym na dzień 31.12.2008 r. wynosi 262 480 tys. zł (na dzień 31.12.2007 r. 151 633 tys. zł) natomiast limity na kartach kredytowych na dzień 31.12.2008 r. 25 tys. PLN (na dzień 31.12.2007 r. 72 tys. zł).

Wynagrodzenia Zarządu i Rady Nadzorczej

	Wartość świadczeń	
	za 2008	za 2007
Zarząd Banku		
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze (*)	18 567	15 865
Pozostałe świadczenia długoterminowe	1 087	1 212
Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	2 558	2 898
Płatności w formie akcji własnych(**)	620	1 458
Razem	22 832	21 433
Rada Nadzorcza Banku		
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze (*)	584	533
Razem	584	533
Razem wynagrodzenia	23 416	21 966
(*) Na krótkoterminowe świadczenia pracownicze składają się: wynagrodzenie zasadnicze, bonusy oraz inne świadczenia, w tym w szczególności koszty polis ubezpieczenia na życie, koszty polis ubezpieczenia zdrowotnego i usług medycznych, koszty kształcenia dzieci.		
Decyzja o odnośnie bonusów za rok 2008 nie została jeszcze podjęta przez radę Nadzorczą Banku jednakże Bank utworzył na ten cel rezerwę w wysokości 4 785 tys. zł., która została ujęta w powyższym zestawieniu.		
(**) Wartość płatności w formie akcji własnych stanowi część kosztów wynagrodzeń, ujętych zgodnie z MSSF 2 w okresie sprawozdawczym w rachunku zysków i strat Grupy, stanowiących rozliczenie w czasie początkowej wartości godziwej opcji (praw pierwszeństwa do objęcia akcji Banku) przypadającej na opcje przyznane członkom Zarządu Banku. Szczegółowe informacje dotyczące programu akcji pracowniczych, w tym zasady oszacowania wartości godziwej opcji zostały przedstawione w nocie nr 48 „Świadczenia pracownicze”.		

Członkowie Zarządu Banku i Rady Nadzorczej Banku w 2008 oraz w 2007 roku nie otrzymywali wynagrodzeń - w jakiegokolwiek formie, ani nie mieli żadnych należności z tego tytułu od spółek zależnych, współkontrolowanych oraz stowarzyszonych.

Wynagrodzenia członków zarządów i rad nadzorczych spółek zależnych Grupy

	Wartość świadczeń	
	za 2008	za 2007
Zarządy spółek		
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze	19 908	11 538
Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	326	64
Płatności w formie akcji własnych	93	-
Razem	20 327	11 602
Rady nadzorcze spółek		
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze	32	28
Razem	32	28

55. Transakcje repo oraz reverse repo

Grupa pozyskuje fundusze poprzez sprzedaż instrumentów finansowych z przyrzeczeniem ich odkupu w przyszłości (transakcje repo oraz sell-buy back) po tej samej cenie powiększonej o z góry ustaloną kwotę odsetek.

Papiery wartościowe będące przedmiotem transakcji repo oraz sell-buy back nie są usuwane z bilansu, gdyż Grupa zachowuje znacząco wszystkie korzyści i ryzyka wynikające z tych aktywów.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Banku Pekao S.A.
za rok zakończony dnia 31 grudnia 2008

(w tys. zł)

	31.12.2008		31.12.2007	
	Wartość godziwa aktywów	Wartość bilansowa odpowiadających zobowiązań	Wartość godziwa aktywów	Wartość bilansowa odpowiadających zobowiązań
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu				
do 1 miesiąca	276 506	276 534	1 533 099	1 533 148
Powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	817 028	755 713	-	-
Razem aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	1 093 534	1 032 247	1 533 099	1 533 148
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek wyników				
do 1 miesiąca	651 956	634 646	633 869	632 553
Powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	1 345 896	1 300 421	-	-
Razem aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek wyników	1 997 852	1 935 067	633 869	632 553
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży				
do 1 miesiąca	2 274 482	2 266 303	1 616 501	1 619 852
Powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	1 063 213	990 120	5 823	5 821
Razem aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	3 337 695	3 256 423	1 622 324	1 625 673
Aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności				
do 1 miesiąca	174 272	169 701	-	-
Powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	320 624	301 570	-	-
Razem aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności	494 896	471 271	-	-
Kredyty i pożyczki udzielone klientom				
do 1 miesiąca	1 553	1 523	-	-
Razem kredyty i pożyczki udzielone klientom	1 553	1 523	-	-
Razem	6 925 530	6 696 531	3 789 292	3 791 374

Grupa nabywa także instrumenty finansowe z przyrzeczeniem ich odsprzedaży w przyszłości (transakcje reverse repo oraz buy-sell back) po tej samej cenie powiększonej o z góry ustaloną kwotę odsetek.

Papiery wartościowe będące przedmiotem transakcji reverse repo oraz buy-sell back nie są ujmowane w bilansie, gdyż Grupa nie przyjmuje znacząco wszystkich korzyści i ryzyk wynikających z tych aktywów.

	31.12.2008		31.12.2007	
	Wartość bilansowa aktywów	Wartość godziwa aktywów będących zabezpieczeniem	Wartość bilansowa aktywów	Wartość godziwa aktywów będących zabezpieczeniem
Należności od banków				
do 1 miesiąca	552 706	551 942	2 567 132	2 556 340
Od 1 miesiąca do 3 miesięcy	97 989	115 953	-	-
Kredyty i pożyczki udzielone klientom				
do 1 miesiąca	59 859	60 967	733 467	732 053
Razem	710 554	728 862	3 300 599	3 288 393

Aktywa finansowe będące przedmiotem transakcji reverse repo oraz buy-sell back stanowią zabezpieczenie przyjęte przez Grupę, które Grupa ma prawo sprzedać lub zastawić.

56. Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych („ZFŚS”)

Ustawa o Zakładowym Funduszu Świadczeń Socjalnych z dnia 4 marca 1994 roku, z późniejszymi zmianami, wprowadziła wymóg tworzenia Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych przez pracodawców zatrudniających co najmniej 20 pracowników. Bank Pekao S.A. oraz wszystkie spółki z Grupy zatrudniające co najmniej 20 pracowników utworzyły ZFŚS oraz dokonują okresowych odpisów na rzecz ZFŚS w wysokości określonej przez Ustawę. Celem Funduszu jest finansowanie działalności socjalnej na rzecz pracowników.

Zobowiązania Funduszu stanowią zakumulowane odpisy dokonane przez spółkę na rzecz ZFŚS pomniejszone o bezzwrotne wydatki z ZFŚS.

W skonsolidowanym bilansie Grupa dokonała kompensaty aktywów i zobowiązań Funduszu, ze względu na fakt, że aktywa ZFŚS nie stanowią aktywów Grupy. W związku z tym saldo z tytułu ZFŚS w skonsolidowanym bilansie Grupy na dzień 31 grudnia 2008 roku oraz na dzień 31 grudnia 2007 roku wyniosło zero.

W poniższym zestawieniu przedstawiono rodzaje oraz wartość księgową aktywów, stanu Funduszu i kosztów związanych z ZFŚS:

	31.12.2008	31.12.2007
Pożyczki udzielone pracownikom	39 338	43 935
Środki pieniężne na rachunku ZFŚS	6 299	8 395
Aktywa ZFŚS	45 637	52 330
Wartość ZFŚS	45 637	52 330
	2008	2007
Odpisy dokonane na rzecz ZFŚS w okresie	26 159	17 450

57. Zdarzenia po dacie bilansu

Zmiana w kursach walut

Po dniu 31 grudnia 2008 roku nastąpiła znaczna deprecjacja kursu złotego w stosunku do innych głównych walut. Taka zmiana w kursach walut może mieć istotny wpływ na wartość oraz profil ryzyka aktywów, zobowiązań oraz pozabilansowych instrumentów finansowych w walutach obcych.

Podwyższenie kapitału w spółce Xelion. Doradcy Finansowi Sp. z o.o.

W dniu 30 stycznia 2009 roku Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego zarejestrował podwyższenie kapitału zakładowego Xelion. Doradcy Finansowi Sp. z o.o. (spółka stowarzyszona Banku) o kwotę 6 000 000 zł.

W dniu 9 stycznia 2009 roku Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników Xelion. Doradcy Finansowi Sp. z o.o. podjęło uchwałę o podwyższeniu kapitału zakładowego Xelion. Doradcy Finansowi Sp. z o.o. o kwotę 6 000 000 zł.

Podwyższenie kapitału zakładowego Xelion. Doradcy Finansowi Sp. z o.o. było wynikiem objęcia przez Bank Pekao SA nowoutworzonych 6 000 udziałów Xelion. Doradcy Finansowi Sp. z o.o. o wartości nominalnej 500 złotych każdy udział w kapitale zakładowym Xelion. Doradcy Finansowi Sp. z o.o. o łącznej wartości nominalnej 3 000 000 złotych, po cenie emisyjnej 7 500 000 złotych tj. po 1 250 złotych za 1 udział oraz objęcia przez UniCredit S.p.A. nowoutworzonych 6 000 udziałów Xelion. Doradcy Finansowi Sp. z o.o. o wartości nominalnej 500 złotych każdy udział w kapitale zakładowym Xelion. Doradcy Finansowi Sp. z o.o. o łącznej wartości nominalnej 3 000 000 złotych, po cenie emisyjnej 7 500 000 złotych tj. po 1 250 złotych za 1 udział.

Podpisy wszystkich Członków Zarządu

12.03.2009	Jan Krzysztof Bielecki	Prezes Zarządu Banku, CEO	
Data	imię/nazwisko	stanowisko/funkcja	Podpis
12.03.2009	Luigi Lovaglio	Pierwszy Wiceprezes Zarządu Banku, Dyrektor Generalny	
Data	imię/nazwisko	stanowisko/funkcja	Podpis
12.03.2009	Diego Biondo	Wiceprezes Zarządu Banku	
Data	imię/nazwisko	stanowisko/funkcja	Podpis
12.03.2009	Marco Iannaccone	Wiceprezes Zarządu Banku	
Data	imię/nazwisko	stanowisko/funkcja	Podpis
12.03.2009	Andrzej Kopyński	Wiceprezes Zarządu Banku	
Data	imię/nazwisko	stanowisko/funkcja	Podpis
12.03.2009	Katarzyna Niezgoda	Wiceprezes Zarządu Banku	
Data	imię/nazwisko	stanowisko/funkcja	Podpis
12.03.2009	Grzegorz Piwowar	Wiceprezes Zarządu Banku	
Data	imię/nazwisko	stanowisko/funkcja	Podpis
12.03.2009	Marian Ważyński	Wiceprezes Zarządu Banku	
Data	imię/nazwisko	stanowisko/funkcja	Podpis